

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

วิทยานิพนธ์

ของ

อเทตยา แก้วศรีหา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**FACTORS AFFECTING INSTRUCTIONAL EFFICIENCY OF
TEACHERS TEACHING VOCATIONAL CERTIFICATE
CURRICULAR AT SECONDARY SCHOOLS
UNDER SECONDARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 32**

Atedtaya Kaeosriha

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Education Program in Educational Administration**

July 2015

Copyright of Buriram Rajabhat University

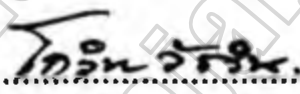

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางอเทตยา แก้วศรีหา
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

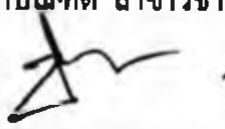

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรัมย์)

..... กรรมการ
(ดร.กระพัน ศรีงาน)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

..... กรรมการ
(ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

..... กรรมการ
(ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นอมล สมคุณา)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... 2558

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32		
ชื่อผู้วิจัย	อทยา แก้วศรีหา		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.กระพัน ศรีงาน	ที่ปรึกษาหลัก	
	ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู 2) ระดับประสิทธิภาพการสอนของครู 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูและ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 10 คน และครู จำนวน 241 คนรวมทั้งสิ้น จำนวน 251 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 159 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งใช้ประชากรทั้งหมด จำนวน 10 คน ส่วนครูผู้สอนได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซี่ และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 149 คนแล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านเจตคติต่อการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน และด้านบุคลิกภาพของครู ตามลำดับส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านภาระงานของครู

2. ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูด้านความรู้ความสามารถ

ทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการกำหนด
จุดประสงค์รายวิชา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกำหนดเนื้อหา

3. ปัจจัยทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 32 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 32 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน ด้าน
แรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพของครู ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์
ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านภาระงาน
ของครู ส่วนด้านเจตคติต่อการสอน ไม่แตกต่างกัน และตัวแปรพยากรณ์ดังกล่าวร่วมกันสามารถ
พยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน ได้ร้อยละ 50.83 ($R^2 = 0.5083$)

5. สามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.065 + 0.141(X_1)** + 0.151(X_2)** + 0.182(X_3)** + 0.047(X_4)*$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_y = 0.220Z_{X2}** + 0.163 Z_{X4}** + 0.130 Z_{X1}** + 0.115 Z_{X5}*$$

TITLE	Factors Affecting Instructional Efficiency of Teachers Teaching Vocational Certificate Curricular at Secondary Schools under Secondary Educational Service Area Office 32		
AUTHOR	Atedtaya Kaeosriha		
ADVISORS	Dr. Krapan Sri-ngran		Major Advisor
	Dr. Kovit Vajarintaragoon		Co - advisor
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Education Administration
SCHOOL	BuriramRajabhat University	YEAR	2015

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study factors affecting instructional efficiency of teachers teaching vocational certificate curricular at secondary schools under Secondary Educational Service Area Office 32, 2) to investigate their levels of instructional efficiency, 3) to find out the factors affecting their instructional efficiency and 4) to establish predicted equation of their instructional efficiency. The population consisted of 251 persons including 10 administrators and 241 teachers. The samples selected via stratified random sampling from the population were composed of 159 persons including 10 administrators and 149 teachers. The statistics used to analyze the data were mean, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Multiple Regression Analysis.

The results were as follows:

1. The factors affecting the efficiency of teachers teaching vocational certificate curricular at secondary schools under Secondary Educational Service Area Office 32 was overall found at a high level. Having considered each aspect, it showed that the attitude towards their teaching was ranked at the average highest level, and was followed by management of class atmosphere and personality respectively while their working load was found at the average lowest level.
2. Their instructional efficiency was overall found at a high level. Having considered each aspect, it showed that their academic competence was ranked at the average highest level

and was followed by instructional activities and course objectives respectively while course contents were ranked at the average lowest level.

3. All factors possessed the positive relationships with the teachers' instructional efficiency at the statistical significance of .01 level.

4. The variables that could predict their instructional efficiency at the statistical significance of .01 level were as follows: management of class atmosphere, motivation and working morale, and personality. Moreover, the variables that could predict their teaching efficiency at the statistical significance of .01 level with no differences were working load and attitude towards instruction. These variables could be used together in order to predict their instructional efficiency at 50.83 ($R^2 = 0.5083$).

5. The predicted equation can be established as below.

Predicted equation of raw scores:

$$Y' = 1.065 + 0.141(X_2)^{**} + 0.151(X_4)^{**} + 0.182(X_1)^{**} + 0.047(X_5)^*$$

Predicted equation of standard scores:

$$Z_{y'} = 0.220Z_{x_2}^{**} + 0.163 Z_{x_4}^{**} + 0.130 Z_{x_1}^{**} + 0.115 Z_{x_5}^*$$

ประกาศคุณประการ

วิทยานิพนธ์งานนี้ สำเร็จได้โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. กระพัน ศรีงาน ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร. โกวิท วัชรินทรางกูร ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ อาจารย์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ด้วยความใจใส่ และได้อบรมประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทั้งประสบการณ์อันมีค่าขงให้แก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ได้อำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ นายอุดม วัชรพงศ์ศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนตุมใหญ่วิทยา นายกาญจนพงษ์ ทราย ผู้ผู้อำนวยการโรงเรียนสวายจิกพิทยาคม และนางสาวภทราวดี สวัสดิรัมย์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนที่เปิดการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 32 จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และกลุ่มเพื่อนนักศึกษาที่ศึกษารุ่นเดียวกันที่ได้เสนอแนะ และให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ

หากวิจัยในครั้งนี้จะเกิดประโยชน์แก่ผู้สนใจโดยทั่วไป ขอขอบพระคุณ และคุณประโยชน์ ที่เกิดแก่ นายหล้า นางนิยม อุตสาหกรรม ที่เป็นผู้ให้ชีวิตและให้การอบรมเลี้ยงดู ให้การศึกษารวมถึงคุณสุพรรณ แก้วศรีหา ตลอดจนคุณครูและคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยในครั้งนี้ และสำคัญที่สุดคือขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ให้โอกาสแก่ผู้วิจัยได้มีโอกาสด้านการศึกษา

อเทตยา แก้วศรีหา

สารบัญ

	หน้า
หน้าอวมติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ณ

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546).....	10
การนำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพมาใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	16
การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์.....	20
ประสิทธิภาพการสอน.....	27
ความหมายประสิทธิภาพการสอน.....	28
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพการสอน.....	29
การประเมินประสิทธิภาพการสอน.....	32
ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครู.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
งานวิจัยในประเทศ.....	63
งานวิจัยต่างประเทศ.....	68
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	101
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	101
สมมติฐานของการวิจัย.....	102
วิธีดำเนินการวิจัย.....	102
สรุปผลการวิจัย.....	103
อภิปรายผล.....	105
ข้อเสนอแนะ.....	113
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	113
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	115

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	116
ภาคผนวก.....	124
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	125
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	135
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	143
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	146

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 จำนวนประชากรผู้บริหารและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32.....	72
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง เพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน	83
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้าน.....	84
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านบุคลิกภาพของครู โดยรวมและรายข้อ.....	85
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	86
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านเจตคติต่อการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	87
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
มัธยมศึกษา เขต 32 ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ.....	88
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านภาระงานของครู โดยรวมและรายข้อ.....	89
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้าน.....	90
4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชา โดยรวมและรายข้อ.....	91
4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการกำหนดเนื้อหา โดยรวมและรายข้อ.....	92
4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ โดยรวมและรายข้อ.....	94
4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ..... 97
4.14	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32..... 98
4.15	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณคุณลักษณะของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยวิธี Enter 99

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยพัฒนาประเทศให้ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีในยุคไอที การศึกษาจึงเปรียบเสมือนเข็มทิศที่ชี้แนะแนวทางในการพัฒนาคนให้มีความพร้อมที่จะออกสู้รบ การสู้รบในที่นี้หมายถึงสมองที่ทุกคนจะต้องนำมาแสดงออกในทางความคิด เพื่อพัฒนาชาติ และพัฒนาคนในประเทศให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ถ้าทุกคนช่วยการคิดหาวิธีการศึกษาให้กับคนในชาติ จะเป็นการเพิ่มอำนาจต่อรองและเป็นกำลังสำคัญในการสร้างสังคมวัฒนธรรมแห่งปัญญา (จิระพันธุ์ พูลพัฒน์ และคณะ. 2554 : 9)

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภาต่างมีอุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และเพื่อให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา พัฒนาค้นได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่พึงประสงค์ อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552 : 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนและสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (จอมพงศ์ มงคลวนิช. 2555 : 228) ด้วยเหตุผลดังกล่าวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 52 จึงได้กำหนดให้มีกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง (ยนต์ ชุ่มจิต. 2550 : 3) และในการจัดการศึกษานั้น

สถานศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งของสังคม โดยมีครูเป็นบุคลากรสำคัญที่ได้รับการคาดหวังว่าจะนำพา การศึกษาของประเทศให้บรรลุจุดมุ่งหวังการปฏิรูปการศึกษามาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงเป็นภารกิจที่มีกฎหมายรองรับ การปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูป การศึกษา ครูอาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องถือปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของ กฎหมาย ด้วยความจำเป็นดังกล่าวครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน จะต้องร่วมใจกันปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 2551 : 6)

กระทรวงศึกษาธิการได้มีโครงการมัธยมแบบประสม เพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนขาดเรียน ตกซ้ำชั้น และออกกลางคัน โครงสร้างหลักสูตรจึงประกอบไปด้วยวิชาบังคับและวิชาเลือกให้ ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ และความถนัด อย่างไรก็ตามโครงการมัธยมแบบประสม ในระยะแรกไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากโรงเรียนนำร่องส่วนใหญ่เป็น โรงเรียนในเมือง ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเลือกสายวิชาการมากกว่าสายอาชีพ ส่วนโครงการมัธยมแบบประสม ระยะที่ 2 กลับประสบความสำเร็จ เนื่องจากสอดคล้องกับบริบทชุมชนเกษตรกรรม โดยจัดการ สอนเกษตรกรรมที่มีส่วนร่วมจากครูและผู้ปกครอง (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และ คุณภาพเยาวชน. 2557 : 1) องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาจมาจากอิทธิพล หลาย ๆ อย่าง เช่น สมรรถภาพทางปัญญาของผู้เรียน ลักษณะนิสัยในการเรียน สิ่งแวดล้อมทาง วิชาการ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนความสามารถในการสอนของครู แต่ผู้ที่ มีบทบาทสำคัญยิ่งในการที่จะทำให้การเรียนการสอนในโรงเรียนบรรลุเป้าหมายโดยสมบูรณ์ คือ ครูผู้สอน เพราะเป็นผู้พัฒนาองค์ประกอบต่าง ๆ และเป็นผู้มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนโดยตรง ดังนั้นการที่ครูสามารถอธิบายการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง พิจารณาประสิทธิภาพการสอนของครูเป็นสำคัญ (อัปสร มีสิงห์. 2544 : 12) คุณลักษณะของครู ที่ต้องมุ่งส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพโดยทางตรงและทางอ้อมในทางตรงนั้น ได้แก่ การจัดการกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร การประยุกต์จิตวิทยา การเรียนรู้มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลเพื่อดูความสามารถ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน ในทางอ้อมนั้น ได้แก่ บุคลิกลักษณะของครู และ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนนอกจากนี้ยังพบว่า คุณลักษณะของครูที่มีประสิทธิภาพ คือ ครูควรใช้สื่อหลากหลาย ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ สอนโดยยึดหลักความแตกต่าง ระหว่างบุคคล การจัดการเรียนการสอนที่ท้าทายความสามารถ มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน มีการบันทึกผลการเรียนเพื่อพัฒนาและให้ผู้ปกครองมี ส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557 : 2)

จากความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าว และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
 คำนึงสาเหตุมิใช่มาจากตัวนักเรียนเพียงอย่างเดียว สาเหตุจากองค์ประกอบที่เกี่ยวกับผู้เรียนด้วย
 เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน หลักสูตรและสภาพแวดล้อม ดังนั้นสิ่งที่กล่าวมาก็มีความสำคัญยิ่งใน
 การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ให้บรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตร
 ที่กำหนดไว้ นั้นจำเป็นต้องพิจารณาประสิทธิภาพการสอนของครู เพราะประสิทธิภาพ
 การสอนของครูสำคัญสำหรับการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนทำให้เกิดการเรียนรู้ที่
 สมบูรณ์แบบ และมีศักยภาพ ดังนั้นการศึกษาถึงตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ ปัจจัยส่งผล และปัจจัย
 ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูจึงเป็นสิ่งที่ครู บุคลากรทางการศึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
 กับการจัดการศึกษาจะต้องให้ความสนใจ ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อจะได้นำไปใช้ใน
 การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้น (เบญจมาศ กระจ่างรัตน์, 2556 : 3)
 ซึ่งมีนักวิชาการทางการศึกษาหลายท่านที่ได้ศึกษาและเสนองานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอน
 กับตัวแปรปัจจัยอื่น ดังเช่นผลงานวิจัยของ เกษม บุตรดี (2548 : 116) พบว่า ผลการเรียน บุคลิกภาพ
 ของครูมีความสัมพันธ์ระดับสูงกับประสิทธิภาพการสอนของครู จินตนา เสนคำ (2551 : 85) พบว่า
 การเตรียมการสอน การใช้สื่อการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เจตคติต่อวิชาชีพครู
 บรรยากาศในชั้นเรียน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน บุคลิกภาพของครู และภาระงานมี
 ความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู จรินทร์ พันธ์ฉลาด (2551 : 124) พบว่า ปัจจัย
 ด้านสุขภาพจิตครู ขวัญกำลังใจของครู แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู และเจตคติต่อวิชาที่สอน
 มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครู

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผล
 ต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ทั้งนี้ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นข้อมูลพื้นฐาน
 สำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพในการสอนของข้าราชการครูสายผู้สอน
 และเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนในจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ
 ในการสอนของข้าราชการครูให้สูงขึ้น อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา สถาบัน
 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา
 ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูและหาวิธีการพัฒนาส่งเสริมให้มี
 ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคลิกภาพของครู การจัดบรรยากาศในห้องเรียน เจตคติต่อการสอน แรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงานและภาระงานของครูกับประสิทธิภาพการสอนของครู
4. เพื่อหาตัวพยากรณ์ในการพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32
5. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านบุคลิกภาพของครู การจัดบรรยากาศในห้องเรียน เจตคติต่อการสอน แรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงานและภาระงานของครูกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนมีความสัมพันธ์กัน
2. ตัวแปรพยากรณ์อย่างน้อย 1 ตัว สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32
2. เพื่อให้ครูได้รับข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของตนเองให้ดีขึ้น

3. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาได้ทราบข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการบริหารจัดการและสร้างเสริมประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน

4. เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้บังคับบัญชาระดับสูง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้รับทราบข้อมูล ซึ่งจะได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุนประสิทธิภาพการสอนของครู

5. เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมศักยภาพทางการเรียน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาสูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยมีกรอบของการวิจัยดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ซึ่งเป็นการประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดจุดประสงค์ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในปีการศึกษา 2557 จากโรงเรียนจำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 251 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน และครูผู้สอน จำนวน 241 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาจากประชากรทั้งหมด จำนวน 10 คน ส่วนครูผู้สอน ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 148 - 149) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 149 คน รวมจำนวน 159 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

3.1.1 ด้านบุคลิกภาพของครู

3.1.2 ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน

3.1.3 ด้านเจตคติต่อการสอน

3.1.4 ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

3.1.5 ด้านภาระงานของครู

3.2 ตัวแปรตามหรือตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 ประกอบด้วย 5 ด้านดังนี้

3.2.1 ด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชา

3.2.2 ด้านการกำหนดเนื้อหา

3.2.3 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ

3.2.4 ด้านการใช้สื่อการสอน

3.2.5 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันผู้วิจัยจึงกำหนดนิยามเขตหรือความหมายของศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการสอน หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ความรู้ความสามารถของครูในการปฏิบัติการสอน การจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมและตลอดจนพฤติกรรมของครูที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามความถนัด ความสามารถของนักเรียนแต่ละคนและการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของครูให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ราชการกำหนดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ รวมถึงผลการสอนที่ทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือเจตคติไปตามจุดประสงค์ของการสอนที่วางไว้ เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะพึงประสงค์ เป็นที่พึงพอใจแก่ผู้ปกครองนักเรียนและตัวนักเรียน ซึ่งเป็นผลการประเมิน 5 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชา หมายถึง การที่มีความรู้ความเข้าใจในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ตรง ชัดเจน ครอบคลุมทั้งความรู้ เจตคติทักษะในการปฏิบัติ

มีความต่อเนื่องเป็นการกำหนดคุณลักษณะพฤติกรรมของผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย สามารถวัดได้ มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเนื้อหาวิชาที่ได้รับการสอน

1.2 ด้านการกำหนดเนื้อหา หมายถึง การที่ครูมีความรู้ความเข้าใจในการกำหนดเนื้อหาที่ใช้สอนได้อย่างครอบคลุม สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง เหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน ระยะเวลา สภาพสังคม ขอบเขตรายวิชา และเนื้อหาที่ครูกำหนดมีความทันสมัย สามารถนำไปใช้ได้จริง มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีการลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก เน้นทักษะกระบวนการสอนและมีความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ

1.3 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ หมายถึง การที่ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร การจัดทำหลักสูตร การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การทำวิจัยการศึกษา ความสามารถในการจัดทำผลงานวิชาการ การนำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนความรู้ในสาขาวิชาอื่นที่สามารถนำมาสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาที่สอนรวมถึงการสนใจติดตาม มีความสามารถในการค้นคว้า ขวนขวายหาความรู้และความก้าวหน้าใหม่ ๆ ของวิทยาการวิชาที่สอนในการจัดการเรียนการสอน

1.4 ด้านการใช้สื่อการสอน หมายถึง ความสามารถของครูในการใช้ การผลิต การบำรุงรักษา วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ที่ผู้สอนนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน แล้วให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้ได้เป็นอย่างดี ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของนักเรียนและเพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่องของการสอน

1.5 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถของครูในการวางแผน การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้กระบวนการ การใช้ทักษะ เทคนิค วิธีการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ขั้นตอน การใช้เทคนิคการสอน วิธีการสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดความสนใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมจนทำให้สามารถค้นพบความรู้และเกิดประสบการณ์ ให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบเองให้มากที่สุด มีประสบการณ์ตรงได้ปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน หมายถึง องค์ประกอบเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอน เพื่อให้สามารถส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้านดังนี้

2.1 ด้านบุคลิกภาพของครู หมายถึง ลักษณะการแสดงออกของครูทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ การแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม สังคมและบุคลิกภาพทาง

สติปัญญาและพฤติกรรมที่แสดงออกในสถานการณ์หนึ่ง ๆ จนเกิดเป็นนิสัยที่ยอมรับของนักเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทำให้นักเรียนยึดถือเป็นแบบอย่างให้การนับถือเคารพยำเกรง ซึ่งส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งบุคลิกภาพของครูแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) บุคลิกภาพทางร่างกาย ได้แก่ รูปร่างหน้าตา ทิริยาท่าทาง น้ำเสียง การพูดและการแต่งกาย 2) บุคลิกภาพทางอารมณ์และจิตใจ ได้แก่ การแสดงพฤติกรรมในขณะที่เกิดอารมณ์ การแสดงออกทางอารมณ์ การควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม 3) บุคลิกภาพทางสังคม ได้แก่ การแสดงพฤติกรรมในขณะที่เข้าสังคม การรู้จักวิธีสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น และบุคลิกภาพทางสติปัญญา ได้แก่ การแสดงความสามารถในการแก้ปัญหา การให้คำแนะนำต่อผู้อื่น

2.2 ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน หมายถึงการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียนหรือที่อู่รอบ ๆ ตัวทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคมและสภาพแวดล้อมทางกายภาพระดับอารมณ์ ความรู้สึก รวมทั้งความสามารถในการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนของครูผู้สอนกับนักเรียน ซึ่งมีผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ของครูผู้สอนและนักเรียนในห้องเรียนขณะที่มีการเรียนการสอน

2.3 ด้านเจตคติต่อการสอน หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของครูต่อการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 การเห็นความสำคัญและเห็นคุณค่าต่อการสอนที่มีต่อชีวิตประจำวัน มีความสนใจที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อชีวิตประจำวันและความสามารถทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนานและชอบเรียน ซึ่งส่งผลทำให้ครูมีความกระตือรือร้น ใฝ่ความพยายามในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาด้วยความตั้งใจ รักในวิชาที่เรียนและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

2.4 ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง แรงคลใจของครูที่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งเร้าภายนอกไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมและการเอื้ออำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอน เช่น การให้รางวัลและการชมเชย การได้รับการยกย่อง การได้ดูงานนอกสถานที่ การได้รับสวัสดิการที่เพียงพอ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาขึ้นเงินเดือน มาตรการรักษาความปลอดภัย และความก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นหรือรบกวนให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาทั้งเชิงบวกและลบ กระตุ้นให้ใช้ความสามารถในการปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.5 ด้านภาระงานของครู หมายถึง ปริมาณงานในความรับผิดชอบของครูหรืองานพิเศษครูที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ จำนวนชั่วโมงที่ครูปฏิบัติการสอน รวมกิจกรรมและจำนวนชั่วโมงที่ทำงานส่งเสริมการสอนต่อสัปดาห์

3. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนที่เปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในจังหวัดบุรีรัมย์

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่เปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในจังหวัดบุรีรัมย์

5. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่สอนในระดับมัธยมศึกษาที่เปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในเขตรับผิดชอบของจังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่ โรงเรียนบ้านกรวดวิทยาคาร โรงเรียนสะพานทรายรัชดาภิเษก และ โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษา ระดับเขตพื้นที่มัธยมศึกษา ที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ขึ้นตรงต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษานับพื้นฐาน มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานความคิดที่จะนำไปสู่การวิจัยให้บรรลุจุดมุ่งหมายและเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิเคราะห์และอภิปรายผล โดยแยกออกเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)
2. การนำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพมาใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์
4. ประสิทธิภาพการสอน
  - 4.1 ความหมายประสิทธิภาพการสอน
  - 4.2 แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพการสอน
  - 4.3 การประเมินประสิทธิภาพการสอน
5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) เป็นหลักสูตร เพื่อพัฒนากำลังคน ระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม สำนักมาตรฐานกรมอาชีวศึกษาและวิชาชีพ ได้กล่าวถึงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ดังนี้ (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. 2556 : 1 - 7)

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนา กำลังคน ระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม สามารถประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริง สามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและ โอกาสของผู้เรียน ถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระได้
3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรให้ตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่น

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในงานอาชีพตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ นำไป ปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่นและประเทศชาติ
2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้า อยู่เสมอ
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อกัน ครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้าง สิ่งแวดล้อมที่ดี
5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรมและวินัยในตนเอง มีสุขภาพ อนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ

6. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศและโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

มาตรฐานในการจัดการอาชีวศึกษา

กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการกำกับดูแล ตรวจสอบและการประเมินผล สำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพ

ข้อกำหนดที่ 1 สถานศึกษาคควรจัดการพัฒนาผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ความรู้และทักษะวิชาชีพตามหลักสูตรที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

ตัวบ่งชี้ 1 ร้อยละของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนดตามชั้นปี

1.2 ความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์นำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพได้

ตัวบ่งชี้ 2 ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถประยุกต์หลักการทางวิทยาศาสตร์มาใช้แก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอาชีพอย่างเป็นระบบ

1.3 ทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ 3 ร้อยละของผู้เรียนที่มีทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารด้านการฟัง การอ่าน การเขียน และการสนทนาทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ

1.4 ความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ 4 ร้อยละของผู้เรียนที่มีความสามารถรู้ใช้ความรู้และเทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

1.5 คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ตัวบ่งชี้ 5 ร้อยละของผู้เรียนที่มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

1.6 ความรู้และทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพและหลักสูตรสำหรับผู้สำเร็จ

การศึกษา

ตัวบ่งชี้ 6 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์

การสำเร็จการศึกษา

ตัวบ่งชี้ 7 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการประเมินมาตรฐานการศึกษา

วิชาชีพ

1.7 ความรู้และทักษะในการหางานทำการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพอิสระ

ตัวบ่งชี้ 8 ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้งานทำในเจ้าของสถาน

ประกอบการ/ประกอบอาชีพอิสระ และศึกษาต่อภายใน 1 ปี

1.8 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่เจ้าของสถานประกอบการหรือหน่วยงาน

พึงพอใจ

ตัวบ่งชี้ 9 ระดับความพึงพอใจของเจ้าของสถานประกอบการที่มีต่อ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา

มาตรฐานที่ 2 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ข้อกำหนดที่ 2 สถานศึกษาคควรพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

2.1 ร่วมมือกับเจ้าของสถานประกอบการ ในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ตัวบ่งชี้ 10 ระดับคุณภาพของหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษาที่มีการพัฒนาตามความต้องการของตลาดแรงงาน

2.2 จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 11 ระดับคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการฝึกทักษะวิชาชีพ มีการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติเต็มตามศักยภาพและพึงพอใจคุณภาพการสอน

2.3 จัดระบบคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมและเพียงพอในแต่ละสาขาวิชา

ตัวบ่งชี้ที่ 12 ร้อยละของงบประมาณที่สถานศึกษาจัดซื้อวัสดุฝึกอุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 13 ระดับความเหมาะสมและเพียงพอของระบบคอมพิวเตอร์ในแต่ละสาขาวิชา

2.4 จัดสถานที่เรียน สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน สถานที่ศึกษาให้เหมาะสมกับสาขาวิชาทั้งสถานที่ศึกษา เจ้าของสถานประกอบการ และแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 14 ระดับความเหมาะสมในการจัดอาคารเรียนอาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการศูนย์วิทยบริการ โรงฝึกงานพื้นที่ฝึกปฏิบัติงานเหมาะสมกับวิชาที่เรียน มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเกิดประโยชน์สูงสุด

2.5 จัดระบบความปลอดภัยของสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 15 ระดับคุณภาพการจัดระบบความปลอดภัยของสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา

2.6 พัฒนาบุคลากรทุกคนของสถานศึกษาในหน้าที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 16 ร้อยละของบุคลากรภายในสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2.7 ระดมทรัพยากรจากทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาร่วมกันจัดการศึกษาทั้งในระบบและทวิภาคีอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 17 จำนวนครั้งหรือปริมาณในการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 18 จำนวนเจ้าของสถานประกอบการที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาจัดการศึกษาระบบทวิภาคีและระบบปกติ

ตัวบ่งชี้ที่ 19 จำนวนคน - ชั่วโมงของผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 21 อัตราส่วนของผู้สอนประจำต่อผู้เรียน

มาตรฐานที่ 3 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ข้อกำหนดที่ 3 สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางในการดูแลผู้เรียนและจัดกิจกรรม
ดังนี้

3.1 จัดทำระบบการดูแลให้คำปรึกษาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 22 จำนวนครั้งของการจัดให้ผู้เรียนพบอาจารย์ที่ปรึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 23 จำนวนครั้งของการจัดบริการตรวจสอบสารเสพติดให้กับผู้เรียน

ตัวบ่งชี้ที่ 24 ร้อยละของผู้เรียนที่ออกกลางคันเมื่อเทียบกับแรกเข้า

3.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงงาม
ในวิชาชีพรวมทั้งด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์

ตัวบ่งชี้ที่ 25 จำนวนครั้งและประเภทของกิจกรรมที่ส่งเสริมด้านวิชาการ
คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพรวมทั้งด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์

3.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณี และทำนุ
บำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 26 จำนวนครั้งและประเภทของกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมประเพณี และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มาตรฐานที่ 4 การบริการวิชาชีพสู่สังคม

ข้อกำหนดที่ 4 สถานศึกษาควรมีการบริการวิชาชีพสู่สังคม ดังนี้

4.1 บริการวิชาชีพที่เหมาะสมตามความต้องการของชุมชนสังคม องค์กร
ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 27 จำนวนและประสิทธิผลของกิจกรรม โครงการที่ให้บริการ
วิชาชีพและส่งเสริมความรู้ในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น และกิจกรรม โครงการฝึกทักษะวิชาชีพ
เพื่อประกอบอาชีพของประชาชน

4.2 จัดสรรงบประมาณเพื่อการบริหารวิชาชีพอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับ
แผนการบริการวิชาชีพที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 28 ร้อยละของงบประมาณในการจัดกิจกรรม โครงการที่ให้บริการ
วิชาชีพและส่งเสริมความรู้ในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น และกิจกรรม โครงการฝึกทักษะวิชาชีพ
เพื่อการประกอบอาชีพของประชาชนต้องบ่งชี้การทั้งหมด

มาตรฐานที่ 5 นวัตกรรมและการวิจัย

ข้อกำหนดที่ 5 สถานศึกษาควรมีการจัดการเกี่ยวกับนวัตกรรมและการวิจัย ดังนี้

5.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการสร้างและพัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์งานวิจัย
และโครงการที่นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ตัวบ่งชี้ที่ 29 จำนวนนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์งานวิจัยและ โครงการที่นำไปใช้
ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนการประกอบอาชีพและหรือการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและ
ประเทศซึ่งนำไปสู่การแข่งขันในระดับชาติ

5.2 จัดสรรงบประมาณในการสร้าง พัฒนาและเผยแพร่ นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์
งานวิจัยและ โครงการที่นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ตัวบ่งชี้ที่ 30 ร้อยละของงบประมาณที่ใช้ในการสร้างพัฒนาและเผยแพร่
นวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์งานวิจัยและ โครงการต้องบดำเนินการทั้งหมด

5.3 การจัดการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างและการพัฒนานวัตกรรม
สิ่งประดิษฐ์ งานวิจัย และ โครงการ ที่นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนชุมชน สังคม
และประเทศชาติ

ตัวบ่งชี้ที่ 31 จำนวนครั้งและช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ
นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ การวิจัย และ โครงการที่นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน ชุมชน
สังคม และประเทศชาติ

มาตรฐานที่ 6 ภาวะผู้นำและการจัดการ

ข้อกำหนดที่ 6 ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำและการจัดการศึกษาในสถานศึกษา ดังนี้

6.1 ใช้ภาวะผู้นำและการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการประสานความร่วมมือ
ของบุคลากรในสถานศึกษาและหน่วยงาน หรือบุคคลภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัด
การศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 32 ระดับคุณภาพการบริหารของผู้บริหารที่สอดคล้องกับ
แผนพัฒนาหรือแผนยุทธศาสตร์และการมีส่วนร่วมของประชาคม อาชีวศึกษาด้วยความ โปร่งใส
ตรวจสอบได้

6.2 จัดระบบการดูแลบุคลากรของสถานศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรม
ตามจรรยาบรรณมาตรฐานวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 33 ร้อยละของบุคลากรในสถานศึกษาที่สามารถปฏิบัติตาม
จรรยาบรรณมาตรฐานวิชาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

6.3 จัดระบบสารสนเทศและการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา
อย่างเหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ 34 ระดับคุณภาพของการจัดระบบสารสนเทศ และการจัดการ
ความรู้ของการจัดสถานศึกษา

สรุปได้ว่าการศึกษาลักษณะบูรณาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในด้าน
การเตรียมบุคลากรให้มีความสามารถในการประกอบอาชีพตามความถนัด ความสนใจของบุคคล
และมีผลถึงด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การศึกษาลักษณะบูรณาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ในทุกระดับ โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนที่เรียนจบออกไปจะเป็น
แรงงานที่มีฝีมือและมีสมรรถภาพอย่างเพียงพอ การฝึกหัดวิชาชีพเท่ากับเป็นการสร้างกำลังแรงงาน

ให้เป็นช่างฝีมือระดับกลาง สนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งประเทศไทยต้องการมาก ยิ่งกว่ากำลังแรงงานคนในระดัใด ๆ ทั้งสิ้น

การนำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพมาใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สำหรับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ถูกแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทสามัญศึกษา หน่วยงานที่รับผิดชอบคือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และประเภทอาชีวศึกษาให้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษารับผิดชอบ จากสถานการณ์ปัจจุบันที่ต้องเผชิญการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกคนในสังคมต้องพยายามปรับตัวให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ จึงทำให้สังคมหันมาให้ความสนใจกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยการศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านอาชีวศึกษา ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อความต้องการทั้งในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ กอปรกับรัฐบาล โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการอาชีวศึกษา เพื่อต้องการให้นักเรียนสนใจเรียนสาขาอาชีพมากขึ้น เมื่อเรียนจบแล้วสามารถทำงานได้ทันที และเป็นการสนองนโยบายดังกล่าวข้างต้น (กรมอาชีวศึกษา หน่วยงานพิเศษ. 2546 : 8 - 11)

1. การเรียนการสอน

1.1 การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิชา เรียนที่กำหนดและนำผลการเรียนแต่ละวิชาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถโอนผลการเรียน และขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้

1.2 การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง โดยสามารถนำรายวิชาไปจัดฝึก ในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาจเปิดสอน ภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร ประมาณ 5 สัปดาห์

2.2 การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอน ไม่น้อยกว่าสัปดาห์ ละ 5 วันคาบละ 60 นาที (1 ชั่วโมง)

3. หน่วยกิต ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต การคิด หน่วยกิตถือเกณฑ์ดังนี้

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียน ไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง

มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้บูรณาการการเรียนการสอน กำหนด 2 - 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 40 - 60 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3 รายวิชาที่นำไปฝึกงานในสถานประกอบการ กำหนดเวลาในการฝึกปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.4 การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.5 การทำโครงการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

4.1 หมวดวิชาสามัญ แบ่งเป็น

4.1.1 วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

4.1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับวิชาชีพ

4.2 หมวดวิชาชีพ แบ่งเป็น

4.2.1 วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาชีพสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในประเภทวิชานั้น ๆ

4.2.2 วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขาวิชานั้น ๆ

4.2.3 วิชาชีพสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเฉพาะด้านในงานอาชีพตามความถนัดและความสนใจ

4.2.4 โครงการ

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

4.4 ฝึกงาน

4.5 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

5. โครงการ

5.1 สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการในภาคเรียนที่ 6 ไม่น้อยกว่า 160 ชั่วโมงกำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต

5.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น ๆ

6. ฝึกงาน

6.1 ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการ

อย่างน้อย 1 ภาคเรียน

6.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

7. การเข้าเรียน พื้นความรู้และคุณสมบัติของผู้เข้าเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)

8. การประเมินผลการเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)

9. กิจกรรมเสริมหลักสูตร สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเองและส่งเสริมการทำงาน ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทะนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม โดยการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน

10. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

10.1 ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

10.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตาม โครงสร้างของหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

10.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

10.4 เข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินทุกภาคเรียน

11. การแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

11.1 ให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้อำนาจในการเพิ่มเติม ปรับปรุง หรือยกเลิกประเภทวิชาสาขาวิชา สาขาวิชา รายวิชา และ โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546)

11.2 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อำนาจเพิ่มเติม แก้ไขเปลี่ยนแปลงรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 โดยต้องรายงานให้ต้นสังกัดทราบ

รูปแบบการเปิดสอน

ปัจจุบันได้มีการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 ลงทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพจบแล้วได้วุฒิ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ คือ

รูปแบบที่ 1 บุคลากรจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปสอนที่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รูปแบบที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานส่งนักเรียนมาเรียนที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ลักษณะที่ 2 ลงทะเบียนเป็นนักศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเรียนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่เน้นวิชาชีพตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จบแล้วได้วุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย มี 2 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 นักเรียนเรียนรายวิชาเพิ่มเติมจากรายวิชาชีพตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและต้องลงทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อีกอย่างน้อย 1 ภาคเรียนจึงจะได้วุฒิ ค่อยการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบที่ 2 นักเรียนเรียนรายวิชาเพิ่มเติมจากรายวิชาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

ลักษณะที่ 3 ลงทะเบียนเป็นนักศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่นำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพมาจัดการเรียนการสอนจบแล้วได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยให้สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นพี่เลี้ยง ทั้งนี้ในการเปิดสอนนั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การขอเปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากแนวทางการนำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สรุปได้ว่า จำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามกำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา ส่วนรายวิชาแต่ละหมวดวิชา สถานศึกษาสามารถจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือจัดตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้สถานศึกษาต้องกำหนดรหัสวิชา จำนวนคาบเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์

การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ หมายถึง การนำความรู้ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญรวมทั้งกิจนิสัยที่เกิดจากการประกอบอาชีพหรือประสบการณ์ทำงานที่ผ่านมา ซึ่งตรง

กับรายวิชาตามหลักสูตรการอาชีวศึกษามาขอเทียบหน่วยกิตเพื่อให้ได้วุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา 2546 : 12 - 18)

หลักเกณฑ์การประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

นักศึกษาที่ประสงค์จะขอประเมินเทียบโอนความรู้หรือประสบการณ์ ต้องลงทะเบียนเพื่อประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ตามวัน เวลา ที่สถานศึกษากำหนด โดยชำระเงินค่าลงทะเบียนตามระเบียบหรือประกาศที่เกี่ยวข้องกับการเก็บเงินบำรุงการศึกษา และต้องได้รับความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้ควบคุมการฝึกแล้วแต่กรณีนักศึกษาจะต้องนำหลักฐานที่เชื่อได้ว่าได้ผ่านการฝึกอบรม หรือฝึกงาน หรือทำงานหรือมีอาชีพในรายวิชาที่ขอประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ไปแสดงประกอบการลงทะเบียนสอบก่อนชำระเงินเพื่อลงทะเบียนประเมิน ให้สถานศึกษามอบหมายให้คณะกรรมการประเมินความรู้และประสบการณ์ ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าสาขา ผู้สอนหรือครูฝึกในสาขารวมกันแล้วไม่น้อยกว่า 3 คน เป็นผู้ทำเครื่องมือประกอบการประเมินให้ครอบคลุมมาตรฐานและเนื้อหาวิชาที่สำคัญในแต่ละบทเรียน พร้อมกำหนดเกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินด้วยคณะกรรมการประเมินควรดำเนินการให้สอดคล้องกับการเรียนการฝึกของรายวิชาดังกล่าว หากรายวิชานั้นมีเฉพาะภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติให้ประเมินอย่างเดียว การประเมินผลการเรียนรายวิชาในสถานศึกษาโดยอนุโลมกำหนดเวลาทำการประเมินรายวิชา ไม่น้อยกว่าเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดวัน เวลา สถานที่ประเมิน และแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า การขอประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์จะกระทำในภาคเรียนเดียวกันหมด หรือจะขอประเมินในแต่ละภาคเรียนจนหมดหรือครบกำหนดตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดให้ หรือจะขอประเมินบางรายวิชาเท่านั้นการประเมินเทียบโอนประสบการณ์ดังกล่าวให้เป็นไปตามความสมัครใจของนักศึกษาแต่ละราย

แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนรู้

1. หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 15 กำหนดให้การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบและอัธยาศัยจากการฝึกอาชีพ ประสบการณ์ชีวิต

หรือจากประสบการณ์ทำงานประกอบกับปัจจุบัน โลกไร้พรมแดนเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยี สภาพของสังคมและเศรษฐกิจที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วทำให้ประชาชน นักศึกษา มีโอกาสหาความรู้ได้หลากหลายวิธี มีแหล่งให้ศึกษาหาความรู้ มีอุปกรณ์ช่วยในการศึกษา หลากหลาย การเรียนรู้เกิดได้ทุกสถานการณ์ เช่น การทำงาน การพบปะสังสรรค์ การเข้าร่วม กิจกรรม ชมรม กีฬา อาสาสมัคร กิจกรรมทางศาสนาและสังคม ซึ่งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเรียน ดังกล่าวไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หน่วยกิตจะช่วยให้ ผู้ประกอบอาชีพสามารถพัฒนาสมรรถนะตนเอง ได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีมาตรฐานแต่ละวิชาอย่างชัดเจนในระยะเวลาที่น้อยกว่านักศึกษา ที่ศึกษาในระบบเพียงอย่างเดียว

การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เป็นการยอมรับผลการเรียนรู้ได้จาก ประสบการณ์ ดังนั้นการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงเปิด โอกาสให้นักศึกษาประชาชนสามารถนำความรู้และประสบการณ์มาขอรับการประเมินเทียบโอน เพื่อขอเว้นการเรียนรายวิชาในสถานศึกษาที่เข้าเรียนและนับเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียน ตามหลักสูตร ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว สำหรับการเทียบโอน ผลการเรียนรายวิชา / กลุ่มวิชาในหลักสูตรเดียวกันหรือต่างหลักสูตรซึ่งเป็นการจัดการศึกษา ในระบบและนอกระบบ สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้ตามปกติ

2. วัตถุประสงค์

เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษานำความรู้และประสบการณ์มาทำการประเมินเทียบ โอนเข้าสู่หน่วยกิต เป็นการยอมรับความรู้และประสบการณ์ให้เป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตาม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

3. ด้านอื่น ๆ

- 3.1 บุคลากรของสถานประกอบการหรือหน่วยงานของทางราชการหรือ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ตระหนักในการพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะตนเองตลอดเวลา
- 3.2 การเรียนรู้ การฝึกเฉพาะด้านที่จำเป็นต่องานในหน้าที่ ช่วยประหยัดเวลา ได้มาก เพื่อไม่ให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายทั้งผู้ขอเทียบ โอนและสถานศึกษา
- 3.3 กลุ่มวิชา หมายถึง รายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาสามัญหรือรายวิชา ในกลุ่มวิชาแต่ละสาขาวิชาชีพตามโครงสร้างของหลักสูตร

4. หลักเกณฑ์การขอประเมินเทียบโอนความรู้ประสบการณ์

4.1 คุณสมบัติของผู้ขอรับการประเมิน

4.1.1 เป็นนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

4.1.2 มีความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ในรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ขอประเมิน โดยมีหลักฐานที่แสดงถึงความรู้ประสบการณ์

4.2 เจาะใจการขอรับการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หน่วยกิต ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

4.2.1 นักศึกษาลงทะเบียนเพื่อประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ได้ไม่เกิน 2 ใน 3 ของจำนวนหน่วยกิตตามโครงสร้างหลักสูตร

4.2.2 นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในงานอาชีพ หรือฝึกงานในสถานฝึกอาชีพ หรืองานในงานอาชีพนั้นอยู่แล้ว หรือมีความรู้ในรายวิชาตามหลักสูตรดังกล่าวก่อนเข้าเรียนหรือเข้าเรียนแล้วแต่ขอไปเรียนหรือฝึกปฏิบัติในสถานฝึกอาชีพ จะขอประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ในภาคเรียนนั้นอีกไม่ได้ แต่สามารถลงทะเบียนในภาคเรียนนั้นได้หรือสามารถขอรับคำแนะนำจากคณะกรรมการเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการขอรับการประเมินในภาคเรียนต่อไป

4.3 วิธีการประเมินเพื่อเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ดำเนินการดังนี้
การประเมินเบื้องต้น พิจารณาหลักฐานที่ทางราชการและ / หรือสถานประกอบการออกให้ เช่น ใบสำคัญ วุฒิบัตร เกียรติบัตร หนังสือรับรองของสถานประกอบการ รางวัล ฯลฯ หลักฐานที่นำมาแสดง พิจารณาเงื่อนไข ดังนี้ หลักฐานต้องมีอายุไม่เกิน 5 ปี นับถึงวันขอประเมินหรือให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ถ้าเป็นหลักฐานที่ภาคเอกชนออกให้ ต้องเป็นภาคเอกชนที่ประกอบการถูกต้องตามกฎหมาย รายวิชา / กลุ่มวิชาที่เสนอขอให้ประเมิน จะต้องมีจำนวนชั่วโมงปฏิบัติงาน และ/หรือฝึกอบรม ไม่น้อยกว่าชั่วโมงของรายวิชาที่กำหนดไว้ และมีสมรรถนะหรือเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับรายวิชากลุ่มรายวิชา / กลุ่ม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 และพิจารณาข้อมูลการสัมภาษณ์เบื้องต้น

ขั้นตอนการขอเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษา

1. นักศึกษายื่นคำร้องขอเทียบโอนผลการเรียนที่งานวัดผลฯ ภายในเวลาที่วิทยาลัยฯ กำหนด

2. คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน ทำการพิจารณาเทียบโอนผลการเรียนที่ต้องทำการประเมินใหม่ในรายวิชาใด ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน ไม่น้อยกว่า 3 คน ดำเนินการประเมิน

3. คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนส่งผลการเทียบโอนงานวัดผล ดำเนินการเสนอขออนุมัติผลการเรียนเทียบโอนต่อไป

4. งานทะเบียนบันทึกผลการเรียนในระเบียบแสดงผลการเรียน โดยใช้รหัสวิชาและชื่อวิชาของอนุมัติหลักสูตรที่เทียบโอน

แนวปฏิบัติการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนสำหรับผู้ประกอบอาชีพ / ผู้มีงานทำ

แนวทางการเทียบโอนผลการเรียนรู้ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาและประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงได้เปิดโอกาสให้บุคคลวัยทำงาน ผู้ประกอบอาชีพ / ผู้มีงานทำ หรือประชาชนผู้สนใจ โดยทั่วไปที่ต้องการศึกษาค้นเพื่อพัฒนาศักยภาพคนในอาชีพต่าง ๆ สามารถนำหลักฐานความรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมทั้งที่เรียนรู้จากนอกระบบและหรือตามอัธยาศัย มาขอรับการประเมินเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เป็นหน่วยกิต เพื่อได้รับการยกเว้นการเรียนรายวิชาดังกล่าวตามหลักสูตร ซึ่งตามระเบียบระบุให้สามารถเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ได้ไม่เกิน 2 ใน 3 ของหน่วยกิต รายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรซึ่งมีความแตกต่างกันแต่ละบุคคล และผู้เรียนที่มีผลการเรียนเดิมจากการเรียนรู้ในระบบและหรือนอกระบบยังสามารถนำหลักฐานมาขอเทียบโอนผลการเรียนได้ตามหลักการและวิธีการที่ระบุไว้ในระเบียบประเมินผลการเรียนดังกล่าวสำหรับผู้ประกอบอาชีพ / ผู้มีงานทำโดยทั่วไปย่อมมีความรู้และประสบการณ์หรือผลการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ทำให้สถานศึกษาไม่สามารถจัดหลักสูตรการเรียนการสอนได้ เหมือนกับที่ดำเนินการสำหรับนักศึกษาที่ยังอยู่ในวัยเรียนตามหลักสูตรการเรียนการสอนปกติ เนื่องจากการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนแต่ละคนไม่เท่ากัน และช่วงเวลาที่ใช้ในการเรียนจะแตกต่างจากนักศึกษาปกติเพราะต้องทำงานไปพร้อมกัน ดังนั้น การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนสำหรับผู้ประกอบอาชีพ/ผู้มีงานทำของสถานศึกษาส่วนมากควรจัดเป็นภาคพิเศษ (นอกเวลาปฏิบัติงานในสถานประกอบการ / หน่วยงานทั่วไป) หรือทวิภาคี เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานควบคู่กับศึกษาเพิ่มเติมไปพร้อมกัน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพได้จัดทำแนวปฏิบัติการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนสำหรับผู้ประกอบอาชีพ / ผู้มีงานทำขึ้นสำหรับสถานศึกษาสามารถใช้ประกอบในการบริหารจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน มุ่งพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพ เพื่อพัฒนากำลังคนในประเทศชาติให้มีความรู้ความสามารถสูงเพียงพอที่จะเป็นกำลังสำคัญในการ

พัฒนาสังคมและประเทศชาติที่มั่นคงใน โลกเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วตลอดเวลาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

จากการที่ได้มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตร จากประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 เป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 และเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง 2546) เรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่หน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำไปใช้ ได้แก่

1. แนวทางการปฐมนิเทศนักเรียน/นักศึกษาใหม่ (หนังสือ ศษ 0606/1066 ลงวันที่ 7 เมษายน 2549) โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้กำหนดแนวทางการปฐมนิเทศนักเรียน/นักศึกษาใหม่ในสัปดาห์แรกถึงสัปดาห์ที่ 2 ของการเปิดภาคเรียนทั้งระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงด้วยการนำนักเรียน/นักศึกษาใหม่ไปศึกษาดูงานในสถานประกอบการ เพื่อให้นักเรียน/นักศึกษา เกิดความรู้และความเข้าใจในวิชาชีพที่ศึกษา หรือที่เกี่ยวข้องและการดูงานนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนด้วย ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549

2. การปรับเวลาเรียน จากหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร กำหนดให้ในปีการศึกษาหนึ่ง แบ่งภาคเรียนเป็น 2 ภาคเรียนปกติ* (ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (พ.ศ. 2547)) ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ เป็นภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนดและสถานศึกษา อาจจะเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร ถือปฏิบัติตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 เป็นต้นไป

3. การฝึกงาน ในระยะแรกของหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) กำหนดให้การฝึกงาน ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการอย่างน้อย 1 ภาคเรียน ต่อมาให้มีการปรับเงื่อนไข การฝึกงาน กรณีสถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการได้ให้ปรับระยะเวลาได้ตามความเหมาะสม โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกัน หรือนำรายวิชา 2000 - 7001 การฝึกงาน 4 หน่วยกิตในระดับ ปวช. และรายวิชา 3000 - 7001 การฝึกงาน 4 หน่วยกิต ในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ไปจัดฝึกงานในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 320 ชั่วโมง แทนรายวิชาข้างต้น โดยนับเป็นรายวิชาหนึ่งในหมวดวิชาชีพ ถือปฏิบัติตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 เป็นต้นไป สิ่งที่ต้องสังเกตคือ คำว่า แทนรายวิชา กรณีที่สถานศึกษาจะปรับแผนการเรียน คงไม่

ใช้เป็นการเพิ่มรายวิชาฝึกงานเข้าไปอีก เช่น โครงสร้างหลักสูตรประเภทวิชาพาณิชยกรรม หลักสูตรสถานศึกษา ที่จัดไว้ไม่น้อยกว่า 102 หน่วยกิต (สำหรับแผนการเรียนที่จัดไว้แล้ว) คงต้องปรับเปลี่ยนบางรายวิชาออกแล้วนำรายวิชาฝึกงาน 2000 - 7001 ไปแทนที่ จะได้หน่วยกิตเท่าเดิมหรืออาจจะมากกว่าเล็กน้อย แทนที่จะเพิ่มอีก 4 หน่วยกิตเป็น 106 หน่วยกิต อย่างไรก็ตามในที่นี้คงจะไม่เป็นการนำเอาฝึกงานไปแทนที่ โครงการ เพราะรายวิชาโครงการเป็นรายวิชาที่การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร สอศ. เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียน / นักศึกษาทุกคนได้ทำโครงการ

4. เพิ่มเติมสาขาวิชา ตามที่ได้ประกาศใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันก็มีงานอาชีพและตำแหน่งงานแปลกใหม่ต่าง ๆ เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานโดยที่ สอศ. ยังไม่ได้มีการประกาศให้ใช้ หรือจัดการหลักสูตรใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับภาวะตลาดแรงงานในปัจจุบันได้ ดังนั้น จะเห็นว่า สอศ. ก็ไม่ได้มีงานสนใจ มีการเพิ่มเติมสาขาวิชา, สาขางานและรายวิชาต่าง ๆ มาใช้ โดยเป็นคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (ปวช. ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ อศ 1003 / 2545 ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2545 เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545, คำสั่งกรมอาชีวศึกษาที่ 1019 / 2546 เรื่อง เพิ่มเติม ปรับปรุง ยกเลิก ประเภทวิชา สาขาวิชา สาขางาน รายวิชาและโครงสร้าง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546), ปวส. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2546) ตัวอย่างเช่น ระดับปวช. (เพิ่มเติม 2548) สาขาวิชาเสริมสวย ปวส. (เพิ่มเติม 2548) สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์, สาขาวิชาสปาและความงาม ปวส. (เพิ่มเติม 2549) สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, ปวส. (เพิ่มเติม 2549) สาขาวิชางานเทคโนโลยีไม้ผล เป็นต้น รวมถึงจะมีสาขาวิชาสาขางานอื่นอีกที่ตามมาเร็ว ๆ นี้ ไม่ว่าจะเป็นทางด้าน Organizer, E - commerce

5. ปรับเปลี่ยน เพิ่มเติม เปลี่ยนชื่อ วิชาชีพพื้นฐาน รายวิชาชีพพื้นฐานของประเภทวิชาพาณิชยกรรม ที่อาจจะมีการปรับปรุง เพิ่มเติม เปลี่ยนชื่อ จำนวน 4 รายวิชาคือ 2(3) - 2001 - 0003 วิชาการบริหารงานคุณภาพ และเพิ่มผลผลิต 2 (3) - 2001 - 0004 วิชาการจัดการสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น 2 (3) - 2001 - 0001 วิชาคอมพิวเตอร์เพื่องานอาชีพ 2 (3) - 2001 - 0002 วิชาการจัดการธุรกิจเบื้องต้น 2 (3) รายวิชาปรับเปลี่ยน เพิ่มเติม เปลี่ยนชื่อให้เป็น การเงินส่วนบุคคล การบริหารคุณภาพ หลังงานและสิ่งแวดล้อม คอมพิวเตอร์เพื่องานอาชีพ ธุรกิจและการประกอบการ

6. รายวิชาเพศศึกษา มีการเพิ่มเติมรายวิชาเพศศึกษา รหัส 2000 - 1612 ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเป็นวิชากลุ่มสุขภาพและพลศึกษา จำนวนชั่วโมงขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของสถานศึกษา อาจจะ 1 หรือ 2 ชั่วโมง จำนวน 1 หน่วยกิต โดยได้มีการอบรมให้ความรู้และปรับ

ทัศนคติแก่ครูผู้สอนรายวิชานี้ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาร่วมกับ องค์การ PATH ตามโครงการก้าวอย่างอย่างเข้าใจ: เพศศึกษาสำหรับเยาวชนอาชีวศึกษาพร้อมทั้งมีการนิเทศการสอน โดยคณะทำงานผู้นิเทศ (Coaching) อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ ส่วนใหญ่นำรายวิชานี้จัดเข้าในกลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษาและมีบางสถานศึกษาจัดแผนการเรียนไว้หมวดวิชาเลือกเสรี

7. กลุ่มวิชาภาษาไทย ระดับปวส. การเลือกเรียนกลุ่มวิชาภาษาไทย มีรายวิชาให้เลือก 4 รายวิชา ซึ่งแต่ละรายวิชาจะจัดสำหรับประเภทวิชาดังนี้ รหัสวิชา 3000 - 1101 ทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ สำหรับประเภทวิชาอุตสาหกรรม รหัสวิชา 3000 - 1102 การใช้ภาษาไทยเชิงปฏิบัติการสำหรับประเภท บริหารธุรกิจ, รหัสวิชา 3000 - 1103 ภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ในงานอาชีพสำหรับประเภท ศิลปกรรม/คหกรรม รหัสวิชา 3000 - 1104 ภาษาไทยเพื่อพัฒนาอาชีพและสังคม สำหรับประเภทวิชา เกษตรกรรม จากการประชุมปฏิบัติการโครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ วันที่ 6 - 10 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ณ โรงแรมสตาร์ จังหวัดระยอง ได้รับคำปรึกษาและแนะนำโดยคณะกรรมการผู้จัดทำหลักสูตรกลุ่มภาษาไทย สำหรับการจัดทำแผนการเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หมวดวิชาสามัญ กลุ่มภาษาไทย

8. ระดับผลการเรียน นักเรียนที่เข้าเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 ใช้ระเบียบแสดงผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2548 (ปพ.1 ปวช. 2545) ซึ่งเป็นตัวเลขแสดงผลการเรียนในแต่ละรายวิชา 8 ระดับ สำหรับนักเรียนที่เข้าเรียนในปีการศึกษา 2545 และ 2546 ให้ใช้ระเบียบแสดงผลการเรียน 5 ระดับ ไปจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

สรุปได้ว่าการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์จะมีส่วนช่วยในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษามาก เพราะการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์จะทำให้ นักเรียนสามารถนำความรู้มาเทียบโอนหน่วยกิตในกรณีใช้เวลาเรียนไม่ครบหน่วยกิต สำหรับผู้ประกอบอาชีพหรือผู้ปฏิบัติงานที่ต้องการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาศักยภาพตนในอาชีพจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ การเรียนรู้ที่เกิดจากนอกห้องเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพจากการเทียบโอนได้

ประสิทธิภาพการสอน

ในกระบวนการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างมาก

ซึ่งรวมทั้งพฤติกรรมที่ผู้สอนแสดงต่อผู้เรียนในเรื่องการเรียนการสอน ทำงานร่วมกัน อันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพ

ความหมายประสิทธิภาพการสอน

การสอนเช่นที่เรียกว่าเป็นการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพการสอนไว้หลายความหมายดังนี้

ธวัชชัย ชัยจริยาภากุล (2545 : 84) ได้ให้ความหมายของการสอนที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง การสอนที่รู้จักมุ่งหมายของการสอนและสอนตามหลักการสอนแล้วทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนตามจุดมุ่งหมายของการสอน ทั้งที่เป็นวัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะของการสอน

เขียน วันทนิยตระกูล (2548 : 3) ได้กล่าวถึงลักษณะของการสอนที่มีประสิทธิภาพไว้ว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพหมายถึง การสอนของครูที่สามารถให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของทุกคน และได้สรุปเทคนิคที่ทำให้ครูมีประสิทธิภาพมีดังนี้

1. อธิบายวัตถุประสงค์ของบทเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้
อย่างแจ่มแจ้ง
2. ใช้อุปกรณ์ วัสดุเกี่ยวกับการสอนหลายชนิด
3. เตรียมการสอนและเครื่องใช้ที่จะใช้ในการสอนอย่างพร้อม
4. ใช้หนังสือ ประสพการณ์ กิจกรรมที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
5. บอกนักเรียนถึงเหตุผลว่า ทำไมบทเรียนที่ครูสอนจึงมีความสำคัญ และ
นักเรียนต้องตั้งใจเรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
6. รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ทุกวินาทีและปรับเนื้อหาให้เหมาะสม โดยคิดถึง
ระยะเวลา ความใส่ใจของนักเรียน
7. ครูควรจะสอนนักเรียนให้มีอัตราความสำเร็จในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
8. เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจแก่นักเรียน
9. การตั้งความคาดหวังของครูและการตั้งเกณฑ์ของความสำเร็จของนักเรียน
จะต้องเหมาะสม ไม่สูงหรือต่ำจนเกินไป

พินิจ พันธุ์ชื่น (2557 : 1) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพไว้ว่า ในการสอนหรือการจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สมบูรณ์ที่จะเกิดขึ้นในครูดผู้เรียนรวมถึงความสามารถในการบูรณาการ ผสมผสาน เชื่อมโยงองค์ความรู้ทั้งหลายเข้าด้วยกันจนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง โดยอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์

และความละเอียดรอบคอบมีการวางแผนและดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการตรวจสอบวัด และ ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและเหตุปัจจัย ที่เปลี่ยนไป ผู้สอนหรือครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตาม วัตถุประสงค์ ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณลักษณะด้านพุทธิพิสัย เช่น ความรู้ ความสามารถ ความรู้จำแนกเป็น ความรู้ในเนื้อหาสาระที่สอน และความรู้ในเทคนิคการสอนต่าง ๆ เป็นต้น

อัจฉรา ชรรมาภรณ์ (2557 : 1) ได้กล่าวถึงการสอนที่มีคุณภาพไว้ว่า ผู้สอนต้องรู้ใน ศาสตร์ที่สอนและรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน สามารถเลือกวิธีการสอนเทคนิค การสอนที่มีประสิทธิภาพ กระตุ้นการสร้างแรงจูงใจในการเรียน ตระหนักในการพัฒนาการเรียนรู้อัน ต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเป็น ผู้เรียนรู้ โดยพยายามจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ได้มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ และ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และมีโอกาสในการ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้

กูด (Good. 1973 : 159) ได้ให้ความหมายประสิทธิภาพว่า หมายถึง ความสามารถ ที่จะทำให้เกิดเป็นผลสำเร็จตามความปรารถนาโดยใช้เวลาและความพยายามเพียงเล็กน้อยก็สามารถ ทำให้ผลของงานที่ได้สำเร็จอย่างสมบูรณ์

กูด (Good. 1973 : 859) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง การใช้แผนการสอน หรือวิธีสอนซึ่งทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ โดยทั่ว ๆ ไปการสอนนั้น เป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน โดยใช้วิธีต่างๆ กันที่คิดว่าจะทำให้ผู้เรียน ได้รับความรู้มากที่สุด

ดังนั้น ประสิทธิภาพการสอน หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ความรู้ ความสามารถของครูในการปฏิบัติการสอน การจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมและตลอดจน พฤติกรรมของครูที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามความถนัด ความสามารถของนักเรียน แต่ละคน และการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของครูให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ข้าราชการกำหนด อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ รวมถึงผลของการสอนที่ทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือเจตคติไป ตามจุดประสงค์ของการสอนที่วางไว้ เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะพึงประสงค์ เป็นที่พึงพอใจแก่ ผู้ปกครองนักเรียนและตัวนักเรียนเองก็มีคุณลักษณะ คือ เก่ง ดี มีสุข

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพการสอน

ในการประเมินประสิทธิภาพการสอนมีที่มาของแหล่งข้อมูลที่สามารถนำมาพิจารณา ประสิทธิภาพการสอน ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้รวบรวมไว้ดังนี้

จินตนา เสนคำ (2551 : 18) ได้กล่าวถึงวิธีการของผู้ประเมิน สิ่งที่ประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินและการวิเคราะห์รายงานผลนั้น ผลสรุปของการประชุมปฏิบัติการ เรื่องการประเมินการสอนระดับอุดมศึกษา ไว้ดังนี้

1. ตนเอง ใช้แบบประเมินตนเองประเมินทุกวัน
2. เพื่อนร่วมงาน ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ และแบบประเมิน เพื่อทำการประเมินในเรื่องการเตรียมการสอน เนื้อหาวิชา ประมวลผลการสอนและเอกสารการสอน
3. นิสิต นักศึกษา ใช้แบบประเมินการสอน เพื่อประเมินพฤติกรรมการสอน วิธีการถ่ายทอดความรู้ การวัดผลและบรรยากาศในห้องเรียน ซึ่งเป็นคำถามที่นิสิตนักศึกษาสามารถรายงานได้
4. ผู้บังคับบัญชา ประเมินความรับผิดชอบและคุณภาพการสอนของอาจารย์ โดยใช้วิธีการสังเกต การพูดคุยสัมภาษณ์ ดูเอกสารประกอบการสอน ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น วีดีโอเทป เครื่องโทรทัศน์ภายใน เทปบันทึกเสียง เป็นต้น

อำนาจ เลิศขันธ์ (2542 : 660 - 661) อ้างถึงใน จินตนา เสนคำ (2551 : 18) ได้อธิบายถึงเทคนิควิธีการประเมินผล 10 ประเภท ซึ่งประยุกต์มาจากแนวคิดของพอมแพม ได้แก่

1. การประเมินผลโดยใช้ผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ประเมิน
2. การประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน
3. การประเมินผลด้วยการทดสอบผลการเรียนรู้ของนักเรียน
4. การประเมินผลโดยการให้นักเรียนกับครูนั้นเป็นผู้ประเมิน
5. การประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานวัดความรู้ความสามารถของอาจารย์
6. การประเมินผลโดยพิจารณาผลการเก็บสะสมรวบรวมผลงานทางวิชาชีพครู
7. การประเมินผลโดยการสัมภาษณ์ครูอาจารย์โดยตรง
8. การประเมินผลตนเองสำหรับครูอาจารย์
9. การประเมินผลในการสร้างแผนการสอนสำหรับกลุ่มย่อยพร้อมการทดสอบ
10. การประเมินผลโดยคณะกรรมการวิชาการเน้นที่แผนการสอนและการให้เกรดกับสันและฮันท์ (Gibson & Hunt . 1965 : 242 ; อ้างถึงใน เบญจมาศ กระจ่างรัตน์. 2556 : 55) กล่าวถึงการประเมินประสิทธิภาพการสอนไว้ว่า การที่จะให้การสอนมีประสิทธิภาพสูงได้นั้น ต้องคู่ลักษณะต่าง ๆ อย่างน้อย 3 ประการด้วยกัน คือ

1. เป็นผู้มีความรู้ กล่าวคือมีทั้งความรู้ในเนื้อหาวิชาลักษณะวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี มีการสร้างเสริมเพิ่มพูนอยู่เสมอ มีความสามารถในการถ่ายทอด มีความเข้าใจในพัฒนาการของผู้เรียน มีเทคนิควิธีสอนตลอดจนสามารถปฏิบัติงานได้

2. เป็นผู้มีทักษะ ต้องมีทักษะในการใช้ภาษา การเขียนและการพูดเพื่อให้เด็กเข้าใจง่าย มีทักษะในการเข้าสมาคมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีทักษะในการค้นคว้าวิจัยและหาความรู้เพิ่มเติมหาแนวทางแก้ไขปัญหาย่างถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง และมีนิสัยรักการเป็นครู

3. ควรเป็นผู้เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมและวัฒนธรรม สามารถอบรมชักนำเด็กไปสู่ทางอันดีงาม

แฮร์ริส (Harris. 1986 : 112 ; อ้างถึงใน จินตนา เสนคำ. 2551 : 16) ได้เสนอแหล่งข้อมูลและการได้มาซึ่งข้อมูลในการประเมินประสิทธิภาพการสอนจาก 4 แหล่ง ด้วยกันคือ

1. อาจารย์ประเมินตนเอง (Teacher self - report) วิธีนี้นับเป็นวิธีใช้กันมานานและมีวิธีการแบบฟอร์มของการประเมินในหลายรูปแบบ เหตุผลเบื้องต้นหลักของการประเมินแบบนี้คือ

1.1 อาจารย์จะเป็นผู้ที่รู้ถึงพื้นฐานศักยภาพของความรู้ของตนเองในการประเมินปฏิบัติการสอนได้ชัดเจนกว่าผู้อื่น

1.2 การเกี่ยวข้องที่จะเต็มใจในการใช้ข้อมูล

1.3 สิ้นเปลืองน้อยในการดำเนินการ

2. การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน (Observation reports) การใช้การสังเกตชั้นเรียน โดยศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ ถึงแม้ว่าจะเป็นการประเมินที่ค่อนข้างตรงแต่ก็มีข้อจำกัดอยู่ไม่น้อย เป็นต้นว่า มิติของการสอนบางอย่างไม่สามารถที่จะสังเกตได้ ปัญหาการสิ้นเปลืองตลอดจนความตรงของการสังเกตของผู้สังเกตแต่ละคน ซึ่งยากที่จะได้รับการยอมรับ

3. การประเมินโดยนักศึกษา (Student reports) นับว่าเป็นแหล่งที่นิยมใช้กันแพร่หลายแหล่งหนึ่ง ทั้งนี้เพราะการประเมินจากแหล่งนักศึกษานี้มีข้อได้เปรียบในแนวคิดที่ว่า นักศึกษามีโอกาสมากที่สุดที่ได้เห็นการสอนของอาจารย์

4. ประเมินจากกลุ่มเพื่อน (Teacher peers) การประเมินจากแหล่งข้อมูลดังกล่าวนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างอาจารย์ด้วยกัน อาจารย์ใจกว้างยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกันจะใช้ได้ในกรณีสอนเป็นคณะ

จากแหล่งประเมินประสิทธิภาพการสอนที่นักการศึกษาหลายท่านกล่าวมาข้างต้นนี้สามารถสรุปได้ว่า แหล่งที่มาของข้อมูลที่สามารถนำมาพิจารณาประสิทธิภาพการสอนของครูคือ นักเรียน ครูผู้สอน เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยประเมินประสิทธิภาพการสอน โดยใช้แหล่งข้อมูลประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ส่วนประเด็นที่ควรประเมินนั้นผู้วิจัยได้ใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินประสิทธิภาพการสอนต่อไป

การประเมินประสิทธิภาพการสอน

ในการประเมินประสิทธิภาพการสอน ได้มีผู้เสนอไว้หลายแนวทางด้วยกันดังนี้ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2550 : 12 - 14) ได้จัดทำมาตรฐานครูวิทยาศาสตร์ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูให้ครูได้ตรวจสอบและประเมินตนเองและให้สถานศึกษานำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมของครูวิทยาศาสตร์ มาตรฐานครูวิทยาศาสตร์นี้ประกอบด้วยมาตรฐานหลัก 10 มาตรฐาน จำแนกเป็นมาตรฐานเฉพาะสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ 2 มาตรฐานและมาตรฐานทั่วไปที่ใช้ร่วมกันทั้งวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์อีก 8 มาตรฐานนี้ได้พัฒนามาจากมาตรฐานครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีของนานาประเทศที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้เหมาะสมกับระบบการศึกษาของไทย มุ่งเน้นให้การจัดการเรียนการสอนได้พัฒนาผู้เรียนให้มีทั้งความรู้ ความคิด เกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้ เจตคติ มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ได้ตามมาตรฐาน มาตรฐานครูวิทยาศาสตร์ 10 มาตรฐานดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ธรรมชาติของวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจธรรมชาติของวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งเนื้อหาในหลักสูตรและสาระความรู้ของวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แนวคิดหลักด้านกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และการแก้ปัญหาและสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 2 การนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และมีความสนใจใฝ่พัฒนาวิชาชีพตนเอง ครูต้องสามารถใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างมีคุณธรรม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อสุขภาพ และมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม มีการประเมินผลงานอย่างต่อเนื่องทั้งการประเมินด้วยตนเองและการประเมินของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญและชุมชน รวมทั้งเป็นผู้ที่ใฝ่หาการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง

มาตรฐานที่ 3 การจัดโอกาสในการเรียนรู้ตามระดับการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนครูต้องมีทั้งความรู้ ความเข้าใจถึงระดับการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน จัดหาโอกาสในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางสติปัญญา สังคมและบุคลิกภาพ

มาตรฐานที่ 4 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียน ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และใช้เป็นมาตรฐานในการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาโอกาสในการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผู้เรียน

มาตรฐานที่ 5 การใช้วิธีการสอนที่ช่วยพัฒนาผู้เรียน ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจ

และใช้วิธีการสอนอย่างหลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ การแก้ปัญหาและทักษะปฏิบัติ

มาตรฐานที่ 6 การสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจ ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงแรงกระตุ้นและพฤติกรรมของผู้เรียนหรือกลุ่มผู้เรียนสามารถสร้างสภาพแวดล้อม ของการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กันในทางบวก เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้และแรงบันดาลใจ

มาตรฐานที่ 7 พัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยการสืบเสาะหา ความรู้ครูต้องมีทักษะการสื่อสารและสามารถใช้ภาษาอย่างถูกต้องทั้งการพูด การเขียนและ การแสดงออก ใช้ในการสื่อสารต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้มีการสืบเสาะหาความรู้ การทำงานร่วมกัน และส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์กันในขณะเรียนรู้

มาตรฐานที่ 8 การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้และการวางแผนการสอน ครูต้อง สามารถเตรียมการจัดการเรียนการสอนที่อยู่บนพื้นฐานของความรู้ในเนื้อหาวิชา ตัวผู้เรียนชุมชน และเป้าหมายของหลักสูตร

มาตรฐานที่ 9 การประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจและ ใช้กลวิธีในการประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลการประเมินไปใช้เพื่อขึ้นชั้นถึงพัฒนาการ เรียนรู้ของค่านิยมของผู้เรียนทั้งทางสติปัญญา สังคม และร่างกาย

มาตรฐานที่ 10 การนำชุมชนมาร่วมจัดการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ครูต้องส่งเสริมความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานใน โรงเรียน ผู้ปกครอง และองค์กรในชุมชน เพื่อ สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

สุนันท์ สังข์อ่อง (2547 : 82 - 87) ได้ศึกษาสมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องกับ การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 พบว่า สมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ แบ่งเป็นสมรรถภาพ 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาและธรรมชาติของวิทยาศาสตร์
2. ด้านทักษะการสอนวิทยาศาสตร์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ด้านหลักสูตร
4. ด้านการวัดและประเมินผลและการวิจัย
5. ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสารสนเทศ
6. ความเข้าใจบริบทของวิทยาศาสตร์และบริบทสังคม
7. การพัฒนาสู่วิชาชีพ
8. ด้านคุณธรรม จรรยาบรรณครู

แอนเดอร์สัน (Anderson 1980 : 149 ; อ้างถึงใน กำพล ทัศนะนิมิตร. 2550 : 36 - 37)

ได้ศึกษาความแตกต่างของครูที่มีประสิทธิภาพ และครูที่ไม่มีประสิทธิภาพ ได้พบตัวแปรที่ทำให้ครู มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. อธิบายวัตถุประสงค์ของบทเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ต้องการให้นักเรียน เรียนรู้ อย่างแจ่มแจ้ง
2. ใช้อุปกรณ์วัสดุเกี่ยวกับการสอนหลายชนิด
3. เตรียมการสอนและเครื่องมือที่จะใช้ในการสอน
4. ใช้หนังสือ ประสบการณ์ กิจกรรมที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
5. บอกนักเรียนถึงความสำคัญของบทเรียน
6. รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ทุกวินาที และปรับเนื้อหาให้เหมาะสม โดยคำนึงถึง ระยะเวลา ความใส่ใจของนักเรียน
7. ครูควรสอนให้นักเรียนมีอัตราความสำเร็จในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
8. เนื้อหาที่สอนเป็นที่สนใจแก่นักเรียน
9. การตั้งความคาดหวังของครู และการตั้งเกณฑ์ของความสำเร็จของนักเรียน จะต้องเหมาะสม ไม่สูงหรือต่ำจนเกินไป

นอกจากตัวแปรทั้ง 9 แล้ว ครูจะต้องมีความสามารถในการสื่อสาร มีทักษะในการพูด สามารถสื่อสารให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ครูต้องการให้นักเรียนรู้ได้ และสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ ครูต้องรู้จักหลักการให้ข้อมูลย้อนกลับ

อาร์มสตรอง (Armstrong 1973 : 78 ; อ้างถึงใน กำพล หนุนนิมิตร. 2550 : 35) ได้ เสนอบทความเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงานของครูที่มีประสิทธิภาพ ไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เตรียมการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ประเมินผลการสอนของตนเองอยู่เสมอ
3. พัฒนาทักษะในการสอนของตนเอง
4. มีเทคนิคในการกระตุ้นนักเรียนให้สนใจเรียน
5. ประยุกต์ใช้หลักทางจิตวิทยาให้เป็นประโยชน์แก่การเรียนการสอน
6. การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนการสอน
7. เข้าใจและนำหลักการเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอน
8. สร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นประชาธิปไตย
9. ปรับปรุงกิจกรรมในห้องเรียนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม
10. ปรับปรุงตนเองให้คุ้นเคยกับสภาพของกลุ่มนักเรียน
11. ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา

12. จัดกิจกรรมและสภาพการเรียนรู้ให้ส่งเสริมลักษณะและพฤติกรรมที่ปรารถนา
ของนักเรียน

13. ช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคนให้ได้รับความสำเร็จ
14. พัฒนาตนเองทางด้านความรู้และสติปัญญา
15. มีเทคนิคการวัดผลที่ดี และใช้ผลจากการทดสอบในการปรับปรุงสภาพ

จัดการเรียนการสอน

16. มีเทคนิคสอนพิเศษสำหรับนักเรียนที่เรียนได้เร็ว
17. ช่วยนักเรียนแต่ละคนให้ปรับตัวได้
18. ช่วยลดความวิตกกังวลของนักเรียน
19. มีการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล
20. ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดทักษะในการทำงาน

ชวาร์ตซ์ (Schwartz 1980 : 256 ; อ้างถึงใน กำพล ฐานะนิมิตร, 2550 : 37) กล่าวถึง
เกณฑ์ในการคำนึงถึงประสิทธิภาพการสอน ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

1. ความสามารถที่จะสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Ability to communicate effectively) ซึ่งประกอบด้วย การพูดที่ชัดเจน การจัดเนื้อหาวิชา รูปแบบการสอน การกระตุ้นให้นักศึกษาได้คิด
2. มีความรู้ดีในสาขาวิชาที่สอน (Knowledge of the field) กล่าวคือมีความรู้พื้นฐานที่ดีในเนื้อหาวิชาเช่นเดียวกับมีความรอบรู้ในเนื้อหาใหม่ ในสาขาวิชานั้นๆ
3. มีความเข้าใจในเทคนิคการประเมินผล (Instructor's evaluation techniques) เช่น ความยุติธรรมในการให้คะแนน ความยุติธรรมของแบบสอบ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนทันทีทันใดหลังจากสอน
4. ลักษณะนิสัยส่วนตัว (Personal attributes) เช่น ความกระตือรือร้นในงาน การแสดงออกซึ่งความเชื่อมั่น การแสดงออกด้วยสมอง และด้านร่างกายที่มีพลัง การแต่งตัวเหมาะสมกับบทบาท เป็นคนใจคอกว้างขวาง เมตตากรุณา

ชาญชัย อาจิณสมภาร (2553 : 12 - 15) เสนอว่าครูที่ดีควรจะมีคุณลักษณะการสอน
ที่มีประสิทธิภาพและมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

1. การสอนที่แจ่มแจ้ง ครูควรจะมีความรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชาที่ตนเองสอน โดยให้คำแนะนำที่ชัดเจน มีการยกตัวอย่างและใช้วัสดุอุปกรณ์ เพื่อทำให้นักเรียนที่เรียนช้าเข้ามามีส่วนร่วมให้
นักเรียนเข้าใจง่ายขึ้น

2. มีความกระตือรือร้น ครูควรสร้างบรรยากาศของนักเรียนให้สนุกและมีแรงจูงใจในตนเองและก่อให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้อื่น มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียนและการสอน

3. การเน้นในเรื่องงาน ครูควรสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนอย่างเป็นทางการ โดยจัดเวลาสำหรับการฝึกทักษะใหม่ ๆ ให้เพียงพอ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน

4. กลยุทธ์ในการสอน ครูควรใช้วิธีการสอนรูปแบบต่าง ๆ เช่น การฝึกความคิดการทำงาน ที่ต้องให้นักเรียนใช้สติปัญญาในระดับสูงขึ้น การให้แบบฝึกหัดทวน เป็นต้น

5. มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ครูแสดงให้เห็นให้นักเรียนมีความคิดว่าตัวนักเรียนมีคุณค่า แสดงความเป็นกันเองและยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนรวมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินการสอนของครูด้วย

6. ใช้คำถามที่น่าสนใจ มีการเตรียมคำถามในแต่ละบทเรียน โดยตั้งคำถามในระดับสูง ขึ้นเพื่อให้นักเรียนคิด และพยายามตั้งคำถามให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2557 : 1 - 2) ยังได้สรุปและค้นคว้าจากแหล่งต่าง ๆ พบว่าครูที่ดีควรมีคุณลักษณะที่จำเป็น 3 ด้านได้แก่

ด้านคุณลักษณะ

1. มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และพร้อมที่จะพัฒนาวิชาชีพของตนเสมอ
2. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่ผู้เรียน ทั้งด้านศีลธรรม วัฒนธรรม กิจนิสัย สุชนิสัย และอุปนิสัย ตลอดจนมีความเป็นประชาธิปไตย
3. ใฝ่หาความรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
4. มีความเมตตาแก่ศิษย์ และเห็นคุณค่าศิษย์
5. มีสุขภาพสมบูรณ์
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางวิชาการ และสามารถใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

7. มีบทบาทในการพัฒนาชุมชน และสามารถเป็นผู้นำชุมชนได้
8. สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ภาษา และการวิจัยเพื่อการพัฒนาตนเอง
9. สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นครูแบบใหม่ในระบบสากลได้ คือ เป็นครูที่เน้นความหลากหลายเพื่อตอบสนองต่อผู้เรียนเป็นหลัก แนะนำผู้เรียนสามารถพัฒนาเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพและสร้างสรรค์ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง และรู้วิทยาการด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น เพราะการศึกษายุคใหม่เป็นการศึกษาค้นคว้าสื่ออิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น

ด้านความรู้ของครู

1. มีความรู้ในวิชาที่สอนอย่างแท้จริง สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีในศาสตร์ความรู้ มาสู่การปฏิบัติได้ ทั้งการปฏิบัติในระดับสากลและในระดับท้องถิ่น
2. มีความรู้ด้านการวิจัย วิทยาการคอมพิวเตอร์และภาษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการ แสวงหาความรู้
3. มีความรู้ด้านเทคนิคการสอน จิตวิทยา การวัดและประเมินผล และสามารถ ประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. รู้ข้อมูลข่าวสารรอบตัว และเรื่องราวในท้องถิ่น เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และ ฝึกให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์วิจารณ์ได้

ด้านการถ่ายทอดความรู้

1. สามารถประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ เพื่อจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่น่าสนใจและผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงความรู้ นั้น สู่การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ หรือใช้ในการเรียนรู้ต่อไป
2. สามารถอบรมบ่มนิสัยให้ผู้เรียนมีศีลธรรม วัฒนธรรม กิจนิสัย สุขนิสัย และอุปนิสัย รวมทั้งรักในความเป็นประชาธิปไตย เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น ในสังคมได้อย่างปกติสุข
3. สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนใฝ่รู้ และก้าวทันเทคโนโลยี ตลอดจนสามารถใช้ภาษา สื่อสารกันดี เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ และสามารถใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง
4. สามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมองกว้าง คิดไกล มีวิจารณญาณที่จะวิเคราะห์ และเลือกใช้ข่าวสารข้อมูลให้เกิดประโยชน์ด้วยตนเอง
5. พัฒนาให้ผู้เรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของชุมชน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาชุมชน และแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชุมชนได้

ประภาพรธรรม สุวรรณสุข (2550 : 31) ให้แนวคิดว่าการสอนที่มีประสิทธิภาพ มี 2 องค์ประกอบด้วยกันคือ

1. ครูต้องมีสมรรถภาพในด้านวิชาชีพสูง สมรรถภาพในด้านวิชาชีพครู หมายถึง ความสามารถที่ครูจัดประสบการณ์การเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน แต่ละคน อีกทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ตนสอนเป็นอย่างดี

2. ครูต้องมีบุคลิกภาพที่ดี บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะการแสดงออกของครูทั้งในด้านร่างกายและความคิดเห็น บุคลิกภาพของครูที่ดีนั้นย่อมจะต้องประกอบไปด้วยเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีร่างกายแข็งแรง แต่งกายสุภาพเหมาะสมกับสถานการณ์ เป็นคนที่มีเหตุผลมองโลกในแง่ดีและมีกิริยาท่าทางที่เหมาะสม

พนัส หันนาสินทร์ (2550 : 54) ได้สรุปถึงลักษณะของครูในทฤษฎีของนักการศึกษาว่า

1. คุณสมบัติส่วนตัวครู ครูที่ดีมีความประพฤติดี มีสติปัญญาสูง มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีสุขภาพทางจิตที่ดี มีรูปร่างหน้าตาและบุคลิกภาพที่ดี มีความตรงต่อเวลา เจตคติต่อตัวนักเรียนดี มีความสามารถในการพูด

2. คุณสมบัติด้านงานอาชีพ ครูที่ดีควรมีความรู้ในวิชาที่สอน มีความสามารถในวิชาที่สอน มีความคิดริเริ่มมีความสนใจต่องานอาชีพ

3. ความสามารถในการดำเนินการสอน ได้แก่ ความสามารถที่จะปรับบทเรียนให้เข้ากับนักเรียน ความสามารถในการดำเนินการสอน

4. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูด้วยกัน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับบุคคลภายนอก

จากการประเมินประสิทธิภาพการสอนที่มีผู้เสนอไว้หลายทางด้วยกัน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปและเลือกแนวทางในการประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามแนวคิดของ พวงแก้ว ปุญญนภ (2525 : 22 ; อ้างถึงใน จินตนา เสนคำ : 2551 : 18) ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชา 2) ด้านการกำหนดเนื้อหา 3) ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ 4) ด้านการใช้สื่อการสอน และ 5) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประเมินจากแบบประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเป็นผู้ประเมิน

ในการประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ได้ประเมินจาก 5 ด้าน ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาและให้ความหมายประสิทธิภาพการสอนในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชา

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ให้ความหมายและใช้คำต่าง ๆ กัน หลายคำ ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า การกำหนดจุดประสงค์รายวิชา ดังนี้

กรมวิชาการ (2553 : 60 - 69) กล่าวว่า การกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนนั้น เมื่อได้ข้อมูลต่าง ๆ แล้วครูก็สามารถกำหนดจุดประสงค์ได้เฉพาะเจาะจงและเหมาะสมกับนักเรียน โดยปรับผลที่คาดหวังให้เป็นไปได้สำหรับพื้นฐานที่นักเรียนมีอยู่

วีรัช วรรณรัตน์ (2557 : 57) กล่าวว่า การกำหนดจุดประสงค์ เป็นการกำหนด คุณลักษณะพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล

สังัด อุทรานันท์ (2552 : 110 - 113) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการสอนไว้ว่า ครูควร ระลึกถึง จุดมุ่งหมายในการสอนที่กำลังเตรียมอยู่ว่าต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเจตคติ อย่างไร การกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอนนี้ควรเขียนในลักษณะของจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การที่ครูมีความรู้ความเข้าใจในการกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้ได้ตรง ชัดเจน ครอบคลุมทั้งความรู้ เจตคติทักษะในการปฏิบัติ มีความต่อเนื่องเป็น การกำหนดลักษณะพฤติกรรมของผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย สามารถวัดได้ มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเนื้อหาที่จัดการเรียนการสอน เป็นต้น

2. ด้านการกำหนดเนื้อหา

นักการศึกษา และนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ให้ความหมายและใช้คำต่าง ๆ กัน หลายคำ ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า การกำหนดเนื้อหา ดังนี้

วอทเบิร์น (Washburne 1952 : 122 ; อ้างถึงใน กำพล ทัศนะนิมิตร, 2550 : 40) กล่าวว่า ครูเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาทุกระดับ ดังนั้น ครูจึงต้องเป็นผู้มีการศึกษาดี มีวิชาดี มีความรอบรู้ อย่างกว้างขวาง มีความรู้วิชาครู รู้วิธีสอนแบบต่าง ๆ จิตวิทยาและพัฒนาการของเด็ก ให้ความสำคัญกับอุปนิสัยใจและสนใจต่อเด็ก ยอมรับนับถือบุคลิกภาพของเด็ก รู้ว่าเด็กแต่ละคนมี ประสบการณ์และความสนใจต่างกัน รู้จักคัดแปลงสภาพภายในห้องให้เหมาะสมกับความต้องการ และความสามารถของเด็ก รู้หลักประชาธิปไตย

กรมวิชาการ (2553 : 60 - 69) กล่าวถึง การกำหนดเนื้อหาสาระไว้ว่า ในขั้นนี้ครูจะต้อง ศึกษาหลักสูตร คู่มือแบบเรียนหลายๆ เล่ม เพื่อกำหนดเนื้อหาสาระได้เหมาะสม สรุปความคิดรวบยอดอย่างชัดเจนแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย ๆ กำหนดเวลาที่จะใช้ในแต่ละหน่วย และจัดลำดับ เนื้อหาให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน

สังค อุทรานันท์ (2527 : 110 - 113) ได้สรุปการกำหนดเนื้อหาสาระของครูผู้สอนไว้ว่า จำเป็นจะต้องระลึกรู้ต่อไปอีกว่า การที่สอนให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้สอนจะนำเนื้อหาใดมาสอนสำหรับเนื้อที่คัดเลือกมานี้ ควรจะได้คำนึงถึงระดับความยากง่ายให้พอเหมาะกับความสามารถของผู้เรียนโดยรวม

จากที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า การกำหนดเนื้อหา หมายถึง การที่ครูมีความรู้ความเข้าใจ ในการกำหนดเนื้อหาที่ใช้สอนได้อย่างครอบคลุม สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน ระยะเวลา สภาพสังคม ขอบเขตรายวิชา และเนื้อหาที่ครูกำหนดมีความทันสมัย สามารถนำไปใช้ได้จริง มีความครบถ้วนสมบูรณ์ มีการลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก เน้นทักษะกระบวนการสอน และมีความสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ

3. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ

นักการศึกษา และนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ได้ความหมายและใช้คำต่างกันการบริหารวิชาการ ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่าความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ดังนี้

อุทัย ธรรมเดโช (2550 : 6) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร กิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนา และปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ที่สุด หรือ การบริหารที่ให้ผลเมืองมีความรู้ มีคุณธรรม สามารถประกอบสัมมาอาชีพการดำรงตน เป็นพลเมืองดี ช่วยกันพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2550 : 16) กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการไว้ว่าเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องการบริหารงานเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อเป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่นักเรียน

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2553 : 133) กล่าวว่า การบริหารวิชาการประกอบด้วยงานหลาย อย่างสิ่งสำคัญของงานด้านวิชาการ คือ หลักสูตรเป็นตัวกำกับด้านวิชาการ ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำ ในการนำไปใช้ในแต่ละสถานศึกษาจึงแตกต่างกันไป การจัดโปรแกรมการศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งผู้เรียนด้วย

หวน พันธุพันธ์ (2557 : 1) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นการดำเนินงาน ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การนำหลักสูตรไปใช้ การทำแผนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การประเมินผลการวัดผลและการนิเทศการสอน เป็นต้น การบริหารการศึกษาเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ คนจะมี

คุณภาพคือมีความรู้ ความสามารถ ความคิด และความเป็นคนดีได้ จะต้องมีการเรียนการสอน หรือจะต้องมีการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการจึงถือว่าเป็นหัวใจของการบริหาร การศึกษา

วิโรจน์ บุญเรือง (2557 : 1) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงาน เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียน การสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด

จากการศึกษาค้นคว้าที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความรู้ความสามารถทางวิชาการ หมายถึง การที่ครุมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร การจัดทำหลักสูตร การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การทำวิจัยการศึกษา ความสามารถในการจัดทำผลงานวิชาการ การนำความรู้ไปใช้ในการ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนความรู้ในสาขาวิชาอื่นที่สามารถนำมาสัมพันธ์กับ เนื้อหาวิชาที่สอน รวมถึงการสนใจติดตาม มีความสามารถในการค้นคว้า ขวนขวายหาความรู้ และความก้าวหน้าใหม่ ๆ ของวิทยาการวิชาที่สอน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. ด้านการใช้สื่อการสอน

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงและให้ความหมาย การใช้สื่อการสอน ดังนี้

กิดานันท์ มะลิทอง (2540 : 79) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่า จะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิทยุ โทรทัศน์ แผนภูมิ ภาพนิ่ง ฯลฯ ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการ จัดการเรียนรู สิ่งเหล่านี้เป็นวัสดุอุปกรณ์ทางกายภาพที่นำมาใช้ในเทคโนโลยีการศึกษามุ่งเป็น สิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการสอนของผู้สอนส่งไปถึงผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้ได้เป็นอย่างดี

ชัยรงค์ พรหมวงศ์ (2547 : 112) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ หรือ วิธีการใด ๆ ก็ตามที่เป็นตัวกลางหรือพาหะในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ทักษะและประสบการณ์ ไปสู่ผู้เรียน สื่อการสอนแต่ละชนิดจะมีคุณสมบัติพิเศษและมีคุณค่า ในตัวของมันเองในการเก็บและ แสดงความหมายที่เหมาะสมกับเนื้อหาและเทคนิควิธีการใช้อย่างมีระบบ สื่อการสอนแบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ วัสดุ เป็นสื่อเล็กหรือสื่อเบา บางทีเรียกว่า Soft Ware สื่อประเภทนี้ผู้ฟังได้ง่าย เช่น แผนภูมิ แผนภาพ ภาพถ่าย ฯลฯ อุปกรณ์ (Equipment) เป็นสื่อใหญ่หรือหนัก บางทีเรียกว่า สื่อ Hardware สื่อประเภทนี้ได้แก่ เครื่องฉายข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ และ วิธีการ เทคนิค หรือกิจกรรม (Method Technique or Activities) ได้แก่ บทบาทสมมุติ สถานการณ์ จำลองการสาธิต การศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้สรุปคุณค่าของสื่อการสอน ไว้ดังนี้คือ

1. เป็นศูนย์กลางความสนใจของผู้เรียน
2. ทำให้บทเรียนเป็นที่น่าสนใจ
3. ช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างขวาง
4. ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ร่วมกัน
5. แสดงความหมายและสัญลักษณ์ต่าง ๆ
6. ให้ความหมายแก่คำที่เป็นนามธรรมได้
7. แสดงสิ่งที่ลึกลับให้เข้าใจง่าย
8. อธิบายสิ่งที่เข้าใจยากให้เข้าใจง่ายขึ้น
9. สามารถเอาชนะข้อจำกัดต่าง ๆ เกี่ยวกับเวลา ระยะทางและขนาดได้ เช่น
  - 9.1 ทำให้สิ่งที่เคลื่อนไหวช้าให้เร็วขึ้นได้
  - 9.2 ทำให้สิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ช้าลงได้
  - 9.3 ย่อสิ่งที่ใหญ่เกินไปให้เล็กลงได้
  - 9.4 ขยายสิ่งที่เล็กเกินไปให้ใหญ่ขึ้นได้
  - 9.5 นำสิ่งที่อยู่ไกลเกินไปมาศึกษาได้
  - 9.6 นำสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตมาให้ดูได้

สมคิด จันทวณิช (2550 : 1) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอนในการใช้ประกอบการเรียนการสอนมีดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนรับรู้ แจ่มแจ้งชัดเจนขึ้น
2. ช่วยให้นักเรียนสนใจในบทเรียนมากขึ้นเพราะสื่อการเรียนการสอนจะเร้าความสนใจทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในเรื่องที่เรียน และมีส่วนร่วมในการเรียน
3. ช่วยประหยัดเวลาเรียน โดยใช้เวลาน้อย แต่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้มากขึ้น
4. ลดการบรรยายของผู้สอน แต่ช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น
5. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจ และจดจำได้นาน
6. ช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพขึ้น
7. ส่งเสริมการคิดและแก้ปัญหาในการเรียนรู้
8. ทำให้นักเรียนเกิดการอยากรู้อยากเห็น เพราะเป็นการให้ข้อเท็จจริง
9. ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิด
10. สะดวกในการสอนของครู

11. สามารถสัมผัสและรับรู้ได้โดยง่าย
  12. ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้เรียนเพราะสื่อการเรียนการสอนสามารถเก็บและเสนอข้อมูลได้ตามที่ต้องการ
  13. เป็นเครื่องมือสำหรับครูในการวินิจฉัยผลการเรียน และช่วยในการสอนซ่อมเสริม
  14. ครูสามารถสอนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้กว้างมากขึ้น
  15. ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีภายในชั้นเรียนผู้สอนสนุกสนานไปกับการสอน ทำให้ผู้เรียนมีชีวิตชีวา
  16. ช่วยให้ผู้มีความเชื่อมั่นมากขึ้นเพราะครูบางคนพูดไม่เก่ง ในการใช้อุปกรณ์หรือสื่อต่าง ๆ ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้สอน
  17. สื่อการเรียนการสอนจะช่วยในการสื่อความหมายระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนให้ชัดเจน เป็นรูปธรรมมากขึ้น
  18. สามารถใช้กับคนกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อยหรือรายบุคคลในสถานที่ต่างกันได้
- จากที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า การใช้สื่อการเรียน หมายถึง การที่ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักสูตร การจัดทำหลักสูตร การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การทำวิจัยการศึกษา ความสามารถในการจัดทำผลงานวิชาการ การนำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนความรู้ในสาขาวิชาอื่นที่สามารถนำมาสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาที่สอนรวมถึงการสนใจติดตาม มีความสามารถในการค้นคว้า ขวนขวายหาความรู้และความก้าวหน้าใหม่ ๆ ของวิทยาการ วิชาที่สอน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

5. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและใช้คำต่าง ๆ กันหลายคำ ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า กิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2542 : 37) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้อันเป็นบทบาทที่สำคัญของครูที่จะต้องทำให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ตลอดเวลา ให้สามารถพัฒนางาน พัฒนาชีวิตให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ผู้สอนจึงควรออกแบบกิจกรรมการเรียนอย่างเป็นระบบ เรียกว่า “ระบบแห่งกระบวนการเรียนรู้” ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนของผู้เรียนเอง การรวบรวมข้อมูลโดยวิธีต่าง ๆ การบันทึกข้อมูล การทำความเข้าใจ การจำในสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนต่อเนื่อง และการนำเสนออย่างเป็นระบบ โดยสรุปแล้ว

การจัดการเรียนรู้ในการเรียนของผู้เรียน ครูจึงเป็นผู้มีบทบาทในการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ดังกล่าวให้มากที่สุด โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการกระทำ รู้จักการประยุกต์ใช้และให้เกิดเจตคติที่ดีต่อตนเอง ซึ่งจะเป็นผลให้ความรู้ฝังแน่นอยู่กับผู้เรียน

ประพนธ์ ผาสุขยืด (2547 : 2 - 4) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ได้แก่ เวลา เวที และโมดรี สรุปหลักการได้ดังนี้

1. เวลา เป็นสิ่งสำคัญลำดับแรก เนื่องจากหากองค์กร ชุมชนหรือครอบครัวไม่มีเวลา จะทำให้ไม่มีโอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่และไม่มีเวลาในการคิดสร้างสรรค์

2. เวทีหรือพื้นที่ ใช้สำหรับแลกเปลี่ยนความรู้ ได้แก่ การประชุมสัมมนา เป็นต้น อาจจัดตามกลุ่มสนใจ ทำงานด้านเดียวกัน หรือจัดตามความสมัครใจ เรียกว่า Community of Practices (CoPs) เกิดจากคนที่มีความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลาย มุมมองจะกว้างขึ้น แต่ต้องมีเป้าหมายในเรื่องเดียวกัน การรวมกันนี้จะต้องมีความรู้สึกลึกซึ้ง ปลอดภัย เชื่อใจกันซึ่งจะทำให้เกิดความเอื้ออาทรต่อกัน

3. โมดรี คือ ต้องมีใจให้กัน ขจัดอคติ อคติ เท่ากับใจที่ว่าง ไม่ยึดติดอยู่กับสิ่งเก่า ๆ หรือกระบวนทัศน์เดิมต้องสามารถปล่อยวาง คือ มีทักษะ “Unlearn” คือ ทิ้งของเก่าได้ ซึ่งจะทำให้สามารถรับสิ่งใหม่ ๆ ได้

สุวิทย์ มุลค่า และอรทัย มุลค่า (2551 : 47) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เมื่อครูจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. บอกเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน
2. ให้คำสั่งที่ชัดเจน
3. สอนและแนะนำบนพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และทักษะที่มีอยู่เดิมของผู้เรียน
4. ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ที่ชัดเจน
5. จัดสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นการเรียนรู้
6. จัดหาเตรียมสื่อ ทรัพยากรการเรียนรู้และให้ผู้เรียนมีโอกาสในการใช้ได้ง่าย
7. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 35) กล่าวถึง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีแนวทางการปฏิบัติคือ การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ

ให้สมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม มีการจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร เช่น นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน หรือแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสมและส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

จากที่กล่าวมา หอสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถของครูในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้กระบวนการ การใช้ทักษะ เทคนิค วิธีการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ขั้นตอนการใช้เทคนิคการสอน วิธีการสอนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดความสนใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมจนทำให้สามารถค้นพบความรู้และประสบการณ์ โดยพยายามให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบเองให้มากที่สุด ให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรง ได้ปฏิบัติจริง ได้ค้นคว้าทดลอง นอกจากนี้ยังเน้นการทำงานร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่าน ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครู ทั้งด้านการประเมินประสิทธิภาพการสอนของครู มาตรฐานการประเมินประสิทธิภาพการสอนของครู ปัจจัยที่ส่งผลหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและนำมาเป็นแนวทางในการทำวิจัยในครั้งนี้

1. ด้านบุคลิกภาพของครู

ครูมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญ คือ การอบรมสั่งสอนถ่ายทอดศิลปะวิทยาการต่าง ๆ อีกทั้งยังเป็นผู้อบรม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมอันดีงามของชาติและจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าให้แก่ นักเรียนอีกด้วย ครู คือ ผู้กำหนดคุณภาพประชากรในสังคม และคุณภาพประชากรในสังคม คือตัวพยากรณ์ความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง การศึกษา วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพของครู ดังนี้

บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ (2535 : 31 : อ้างถึงใน สร้อยสุวรรณ พลสังข์. 2546 : 9)

กล่าวว่า บุคลิกลักษณะของอาจารย์เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า อาจารย์ที่สอนดี สอนมีประสิทธิภาพ นั้นต้องมีบุคลิกภาพดี เป็นที่น่าเชื่อถือ ซึ่งวัดจากลักษณะท่าทาง การพูดจา ความจริงใจ สนใจ เอาใจใส่ต่อการเรียนการสอนและต่อนักศึกษา ความเป็นกันเอง การตรงต่อเวลา ลักษณะอารมณ์ ความสุขุมรอบคอบ การมีเหตุผล ความเสียสละ ความเชื่อมั่นในตนเองและความเป็นผู้นำ

ยนต์ ชุ่มจิต (2550 : 136) ได้เสนอคุณลักษณะของครูที่ดีไว้หลายทัศนคติดังต่อไปนี้

1. คุณลักษณะของครูที่ดีตามทัศนะของบุคคลทั่วไป

คุณลักษณะของครูที่ดีตามทัศนะของบุคคลทั่วไป ที่ได้จากความคิดเห็นของ นักการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนบุคคลอาชีพต่างๆ ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของครูไทย ได้ดังต่อไปนี้

- 1.1 มีลักษณะท่าทางดี
- 1.2 มีความประพฤติดี
- 1.3 มีอัธยาศัยดี
- 1.4 มีอารมณ์ดี
- 1.5 มีความยุติธรรม
- 1.6 เข้ากับคนได้ทุกชนชั้น
- 1.7 เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของศิษย์
- 1.8 พัฒนาตนเองอยู่เสมอ
- 1.9 มีความสามารถในการทำงาน
- 1.10 มีความเป็นผู้นำ
- 1.11 มีความรู้อย่างกว้างขวาง
- 1.12 มีความสามารถในการสอน
- 1.13 มีสุขภาพอนามัยดี
- 1.14 เป็นตัวอย่างของตน
- 1.15 มีจริยธรรมสูง
- 1.16 เข้มแข็งอดทน
- 1.17 คล่องแคล่วว่องไว
- 1.18 ยืดหยุ่นผ่อนปรน
- 1.19 มีวิจารณ์ญาณ
- 1.20 ใฝ่รู้ใฝ่เรียนในอายุมนุษย์ทั้งปวง ฯลฯ

2. คุณลักษณะของครูที่ดีจากผลงานการวิจัย

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครุฑี ซึ่งได้รวบรวมเฉพาะคุณลักษณะ
ที่ไม่ซ้ำกันได้ดังต่อไปนี้

- 2.1 แต่งกายสุภาพเรียบร้อย
- 2.2 ทดจาสภาพอ่อนโยน ชัดเจน และเข้าใจง่าย
- 2.3 มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- 2.4 มีคุณวุฒสูง
- 2.5 รักและเมตตาครูมาต่อนักเรียน
- 2.6 สุขุม เยือกเย็น ใจดี
- 2.7 อารมณ์แจ่มใส ร่าเริง
- 2.8 เข้มงวดต่อความประพฤติของนักเรียนเวลาสอน
- 2.9 ขยัน อดทน
- 2.10 มีสุขภาพสมบูรณ์
- 2.11 มีความซื่อสัตย์
- 2.12 วางตัวได้เหมาะสม
- 2.13 มีความสามารถในการสอน
- 2.14 มีสัมพันธภาพอันดีกับนักเรียน
- 2.15 มีความรู้และขยันหมั่นศึกษาหาความรู้
- 2.16 มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว
- 2.17 เข้ากับสังคมได้ดี
- 2.18 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 2.19 มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง
- 2.20 เสียสละ
- 2.21 ตรงต่อเวลา
- 2.22 มีความมั่นคงทางอารมณ์
- 2.23 มีเหตุผล รู้จักใช้เหตุผล
- 2.24 มีความซื่อสัตย์
- 2.25 ความประพฤติเรียบร้อย

คุณลักษณะที่ดีของครุฑีดังกล่าวข้างต้นนี้ได้เรียงตามลำดับจากความสำคัญ แต่ถ้า
พิจารณาเฉพาะงานวิจัยของ เฉลียว บุรีภักดี และคณะ (2520 : 7 ; อ้างถึงใน ยนต์ ชุ่มจิต. 2550 :

138) ซึ่งได้ศึกษาคุณลักษณะของครูที่ดี โดยรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ผู้บริหาร พระภิกษุ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนทั้งสิ้น 7,762 คน จะได้คุณลักษณะของครูที่ดี เรียงตามลำดับดังนี้

1. มีความประพฤติเรียบร้อย
2. ความรู้ดี
3. บุคลิกลักษณะและการแต่งกายดี
4. สอนดี
5. ตรงต่อเวลา
6. มีความยุติธรรม
7. หากความรู้ยังไม่สมบูรณ์
8. ร่าเริงแจ่มใส
9. ซื่อสัตย์
10. เสียสละ

3. คุณลักษณะของครูที่ดีในยุค โลกาภิวัตน์

ปัจจุบันเป็นยุค โลกาภิวัตน์หรือยุคที่โลกไร้พรมแดนซึ่งเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ที่มนุษย์สามารถติดต่อถึงกันได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ที่เก่งครูในยุคที่โลกไร้พรมแดน จึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการใหม่ ๆ ที่แพร่กระจายไปทุกสังคมโลก ผู้ที่เป็นครูจะอาศัยความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนจากสถาบันการศึกษา หรือจากตำราเพียงฝ่ายเดียวไม่เป็นการเพียงพอ จำเป็นต้องศึกษาหาความรู้จากแหล่งอื่น ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อให้มีความรอบรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม คุณลักษณะที่เป็นความดีเป็นศีลธรรมก็ยังคงเป็นความคิดตลอดไป ดังนั้น หากพิจารณาถึง “คุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของครูที่ดีในยุค โลกาภิวัตน์” จะได้คุณลักษณะดังต่อไปนี้ “รู้ดี สอนดี มีวิสัยทัศน์ เจนจัดฝึกฝนศิษย์ ดวงจิตใฝ่ธรรม งานเลิศล้ำด้วยจริยธรรม มีศรัทธาความเป็นครู ดำรงอยู่ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา” (ชนัด ชุ่มจิต. 2550 : 139 - 140)

3.1 รู้ดี คุณลักษณะประการแรกของบุคคลที่เป็นครู คือ ต้องมีความรู้ การมีความรู้ในเนื้อหา จิตวิทยาการเรียนการสอน หลักการสอน เศรษฐกิจ การบ้านการเมือง พระพุทธศาสนา ประวัติศาสตร์ การใช้ภาษาไทย การใช้คอมพิวเตอร์

3.2 สอนดี การมีความรู้ดีเพียงด้านเดียวไม่เป็นการเพียงพอสำหรับความเป็นครู ครูที่ดีนั้นจะต้องเป็นผู้มีความสามารถในการสอนคนด้วย ความสามารถในการสอนจะบังเกิดมีขึ้นได้จะต้องอาศัยองค์ประกอบหลาย ๆ อย่าง

3.3 มีวิสัยทัศน์ นอกจากการมีความรู้ดีและสอนดีแล้วครูดีในยุคโลกาภิวัตน์นั้น จะต้องเป็น ผู้มีวิสัยทัศน์อีกด้วย

3.4 เจนจัดฝึกฝนศิษย์ การมีความรู้ดี สอนดี มีวิสัยทัศน์ แต่ถ้าไม่เจนจัดการฝึกฝนศิษย์แล้วยังไม่สามารถจะเป็นครูที่ดีได้ ทั้งนี้เพราะการสอนให้คนมีความรู้ในศิลปะวิทยาการต่าง ๆ นั้นเป็นงานที่ยากเกินกำลังของผู้สอนทั่วไป งานที่ยากยิ่งของผู้ที่มีวิญญาณความเป็นครู คือ การอบรมฝึกฝนคนให้เป็นมนุษย์

3.5 ดวงจิตใฝ่คุณธรรม ความเจนจัดในการฝึกฝนอบรมศิษย์ให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจะไร้ผลถ้าหากผู้ที่ทำหน้าที่ในการฝึกฝนอบรม คือ ครูเป็นผู้ที่ไร้คุณธรรม ทั้งนี้เพราะการจะอบรมสั่งสอนให้ผู้อื่นเป็นอย่างไรนั้น ผู้ที่ทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนจะต้องกระทำตนให้เป็นตัวอย่างเสียก่อน

3.6 งามเลิศล้ำด้วยจรรยา จรรยา แปลว่า ความประพฤติหรือกิริยาอาการที่ควรประพฤติปฏิบัติ ครูดีจะต้องงามด้วยความประพฤติ หรืองามด้วยกิริยามารยาทของความเป็นครู สำหรับจรรยามารยาทที่ครูไทยควรตระหนักและใส่ใจฝึกฝนปฏิบัติ

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2543 : 13 ; อ้างถึงใน ขนดท์ ชุ่มจิต. 2550 : 140) ได้สรุปคุณลักษณะของครูตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

1. มีวิญญาณความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม
2. มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ ทิศวิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ความรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
4. มีคุณวุฒิ / ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2545 : 12 ; อ้างถึงใน กำพล ณะนิมิตร. 2550 : 22) ได้จัดทำมาตรฐานครูวิทยาศาสตร์ขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู ให้ครูได้ตรวจสอบและประเมินความพร้อมของครูวิทยาศาสตร์ มาตรฐานครูวิทยาศาสตร์นี้ประกอบด้วย 10 มาตรฐาน จำแนกเป็นมาตรฐานเฉพาะสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ 2 มาตรฐาน และมาตรฐานทั่วไปที่ใช้ร่วมกันทั้งวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์อีก 8 มาตรฐาน มาตรฐานนี้ได้พัฒนามาจากมาตรฐานครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีนานาชาติ

ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้เหมาะสมกับระบบการศึกษาของไทย มุ่งเน้นให้การจัดการเรียนการสอน ได้พัฒนาผู้เรียนให้มีทั้งความรู้ ความคิด เกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้ เจตคติ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ได้ตามมาตรฐาน มาตรฐานครูวิทยาศาสตร์ 10 มาตรฐานมีดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ธรรมชาติของวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจธรรมชาติของวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งเนื้อหาในหลักสูตรและสาระความรู้ ของวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แนวคิดหลักในด้านกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และการ แก้ปัญหาและสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้และการประเมินผล การเรียนรู้

มาตรฐานที่ 2 การนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และมีความสนใจ ใฝ่พัฒนาวิชาชีพของตนเอง ครูต้องสามารถใช้วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอย่างมีคุณธรรม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อสุขภาพและมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมมีการประเมินผลงานอย่างค่อนเนื่องทั้งการประเมินด้วยตนเองและการประเมินของผู้ที่ เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญและชุมชน รวมทั้งเป็นผู้ที่ใฝ่หาโอกาสในการพัฒนา วิชาชีพ

มาตรฐานที่ 3 การจัดโอกาสในการเรียนรู้ตามระดับการเรียนรู้และพัฒนาการของ ผู้เรียนครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงระดับการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน จัดโอกาสในการ เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทางสติปัญญา สังคมและบุคลิกภาพ

มาตรฐานที่ 4 การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความแตกต่างของผู้เรียน ครูต้อง มีความรู้ความเข้าใจถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และใช้เป็นมาตรฐานในการจัด กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาโอกาสในการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผู้เรียน

มาตรฐานที่ 5 การใช้วิธีสอนที่ช่วยพัฒนาผู้เรียน ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจและ ใช้วิธีสอนอย่างหลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ การแก้ปัญหาและทักษะปฏิบัติ

มาตรฐานที่ 6 การสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจ ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงแรงกระตุ้นและพฤติกรรมของผู้เรียนหรือกลุ่มของผู้เรียน สามารถสร้าง สภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กันในทางบวก เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ และแรงบันดาลใจ

มาตรฐานที่ 7 พัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โดยการสืบเสาะหา ความรู้ครูต้องมีทักษะการสื่อสารและสามารถใช้ภาษาอย่างถูกต้องทั้งการพูด การเขียนและการ แสดงออกใช้การสื่อสารต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้มีการสืบเสาะหาความรู้ การทำงานร่วมกันและ

ส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์กันในขณะเรียนรู้

มาตรฐานที่ 8 การพัฒนาหลักสูตร สารการเรียนรู้และการวางแผนการสอน ครูต้องสามารถเตรียมการจัดการเรียนการสอน ที่มีอยู่บนพื้นฐานของความรู้ในเนื้อหาวิชา ตัวผู้เรียน ชุมชน และเป้าหมายของหลักสูตร

มาตรฐานที่ 9 การประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครูต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และใช้กลวิธีในการประเมินผลตามสภาพจริง และนำผลการประเมินไปใช้เพื่อยืนยันถึงพัฒนา การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของผู้เรียนทั้งทางสติปัญญา สังคมและร่างกาย

มาตรฐานที่ 10 การนำชุมชนมาร่วมจัดการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ครูต้องสามารถส่งเสริมความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานในโรงเรียน ผู้ปกครอง และองค์กรในชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

ประภาพรรณ สุวรรณสุข (2540 : 678) ได้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) บุคลิกภาพทางกาย ได้แก่ รูปร่าง หน้าตา กิริยาท่าทาง น้ำเสียง การพูดและการแต่งกาย 2) บุคลิกภาพทางจิตใจและอารมณ์ ได้แก่ การแสดงพฤติกรรมในขณะที่เกิดอารมณ์ การควบคุม อารมณ์ 3) บุคลิกภาพทางสังคม ได้แก่ การแสดงพฤติกรรมในขณะที่เข้าสังคม การรู้จักวิธีสร้าง สัมพันธภาพกับผู้อื่น 4) บุคลิกภาพทางสติปัญญา ได้แก่ การแสดงความสามารถในการแก้ปัญหา การแสดงความคิดเห็น การให้คำแนะนำต่อผู้อื่น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2538 : 760 - 768) กล่าวว่า บุคลิกภาพที่ดีของครู หมายถึง ลักษณะการแสดงผลของครูในด้านร่างกายและความคิดเห็น บุคลิกภาพของครูที่ดีนั้น ย่อมจะต้องประกอบไปด้วย ทักษะที่ดีต่ออาชีพ มีร่างกายแข็งแรง แต่งกายสุภาพ เหมาะสมกับ สภาพการณ์ เป็นคนมีเหตุผล มองโลกในแง่ดี และมีกิริยาท่าทางที่เหมาะสม ซึ่งบุคลิกภาพของคน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) บุคลิกภาพทางกาย ได้แก่ รูปร่างหน้าตา กิริยาท่าทาง น้ำเสียง การพูด และการแต่งกาย 2) บุคลิกภาพทางจิตใจและอารมณ์ ได้แก่ การแสดงพฤติกรรมในขณะที่เกิด อารมณ์ การควบคุมอารมณ์ 3) บุคลิกภาพทางสังคม ได้แก่ การแสดงพฤติกรรมในขณะที่เข้าสังคม การรู้จักวิธีสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น 4) บุคลิกภาพทางสติปัญญา ได้แก่ การแสดงความสามารถใน การแก้ปัญหา การให้คำแนะนำต่อผู้อื่น

จากที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพของครู หมายถึง ลักษณะการแสดงผลของครู ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ การแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม สังคม และ บุคลิกภาพทางสติปัญญา และพฤติกรรมที่แสดงออกในสถานการณ์หนึ่ง ๆ จนเกิดเป็นนิสัยที่ ขอมรับของนักเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทำให้นักเรียนยึดถือเป็นแบบอย่าง ให้การนับถือเคารพ

ย้ำแรง ซึ่งส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งบุคลิกภาพของครู แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) บุคลิกภาพทางร่างกาย ได้แก่ รูปร่างหน้าตา กิริยาท่าทาง น้ำเสียง การพูด และการแต่งกาย 2) บุคลิกภาพทางอารมณ์และจิตใจ ได้แก่ การแสดงพฤติกรรมในขณะที่เกิดอารมณ์ การแสดงอารมณ์ การควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม 3) บุคลิกภาพทางสังคม ได้แก่ การแสดงพฤติกรรม ในขณะที่เข้าสังคม การรู้จักวิธีสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น และ 4) บุคลิกภาพทางสติปัญญา ได้แก่ การแสดงความสามารถในการแก้ปัญหา การให้คำแนะนำต่อผู้อื่น

จากการศึกษางานวิจัยของบุคลิกภาพของครูที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของครูสามารถสรุปได้ว่า บุคลิกภาพของครูเป็นลักษณะการแสดงออกของครูทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ การแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม สังคมและบุคลิกภาพทางสติปัญญา และพฤติกรรมที่แสดงออกในสถานการณ์หนึ่ง ๆ จนเกิดเป็นนิสัย ที่ยอมรับของนักเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทำให้นักเรียนยึดถือเป็นแบบอย่าง นักเรียนให้การนับถือเคารพยำเกรง ซึ่งส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากข้อมูลข้างต้นบุคลิกภาพของครูน่าจะมี ความสัมพันธ์หรือส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู จากงานวิจัยของ พิกุล โสณะโชติ (2544 : 107) พบว่า จากความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานของครู ปัจจัยด้านบุคลิกภาพของครูอยู่ในระดับมากและเป็นองค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครู จากการศึกษาของ รสพร ทองโรจน์ (2541 : 121) พบว่าองค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ของนักเรียนด้านบุคลิกภาพของครูคณิตศาสตร์อยู่ในระดับมาก และสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนทั้งหมด จากการศึกษาของ เฉลิมพล โพธิ์ศรี (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญคือ ด้านบุคลิกภาพของครูคณิตศาสตร์ จากการศึกษาของ พิกุล ถิตย์อำไพ (2548 : 77) ; สำเนียง ประนัคศรี (2549 : 94) และ จินตนา เสนาคำ (2551 : 99 - 101) พบว่า บุคลิกภาพของครูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของครู และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรรณวิภา เสาเวียง (2549 : 92 - 95) พบว่า บุคลิกลักษณะครูเป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูปฐมวัยร่วมกับตัวแปรอื่น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .557 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่ปรับแก้ (R^2) เท่ากับ .301 โดยมีค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ .4109 ค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบ (a) เท่ากับ .881 จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมา ผู้วิจัยเห็นว่าปัจจัยด้านบุคลิกภาพของครู มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูและเป็นตัวแปรหนึ่งที่จะพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูได้ จึงเลือกตัวแปรด้านบุคลิกภาพของครูใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2. ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและใช้คำต่าง ๆ กันหลายคำ ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า การจัดบรรยากาศในห้องเรียน ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 6 ; อ้างถึงใน จินตนา เสนคำ. 2551 : 19) ได้แบ่งบรรยากาศในชั้นเรียนออกเป็น 3 กลุ่มอันประกอบไปด้วยพฤติกรรมของครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ซึ่งจากบรรยากาศ 3 กลุ่มนี้ สามารถจัดค้ำต่าง ๆ แบ่งย่อยออกเป็น 6 ด้านดังนี้

1. การมีส่วนร่วม (Involvement) หมายถึง การที่นักเรียนในห้องเรียนมีความตั้งใจและแสดงความสนใจในกิจกรรมของชั้นเรียน เช่น การมีส่วนร่วมในการอภิปราย การร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ
2. ความผูกพันฉันท์มิตร (Affiliation) หมายถึง นักเรียนมีความรู้สึกและแสดงออกซึ่งความเป็นมิตรต่อกันและกัน เช่น การรู้จักคุ้นเคยกันช่วยกันทำงาน มีความพอใจที่ได้ทำงานร่วมกัน
3. การแข่งขัน (Competition) หมายถึง การที่นักเรียนแข่งขันซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้คะแนนสูงสุดหรือได้รับการยอมรับ
4. ระเบียบและการมีระบบงาน (Order and organization) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติในชั้นเรียนด้วยลักษณะที่เป็นระเบียบ กิจกรรมต่าง ๆ จัดไว้อย่างมีระเบียบ
5. การสนับสนุนจากครู (Teacher support) หมายถึง การแสดงออกของครูที่แสดงถึงความสนใจต่อนักเรียน ไว้วางใจนักเรียน สนใจในความคิดของนักเรียน
6. การเน้นงาน (Task orientation) หมายถึง การจัดกิจกรรมของชั้นเรียนมุ่งให้บรรลุจุดมุ่งหมายทางวิชาการ ไม่ออกนอกเรื่องที่กำลังเรียนกำลังสอน

สุพล วงสินธุ์ (2543 : 12 ; อ้างถึงใน จินตนา เสนคำ. 2551 : 19) สรุปไว้ว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เหมาะสมจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

1. การร่วมมือและแข่งขัน การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนดี จะก่อให้เกิดนักเรียนร่วมมือกันและแก้ปัญหา แข่งขันทำงาน ช่วยให้นักเรียนที่เรียนอ่อนและปานกลางได้ประโยชน์มากที่สุดจากการร่วมมือกับนักเรียนอื่น ๆ สำหรับคนที่เรียนดีก็ยิ่งจะได้ประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการช่วยเหลือนักเรียนคนอื่น ๆ ซึ่งทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน นักเรียนลดความวิตกกังวลอย่างมากเมื่อได้ร่วมมือกันทำงาน
2. พฤติกรรมการสอนของครู นักเรียนจะสนใจและตั้งใจเรียนในบทเรียนอย่างเต็มที่ ถ้าหากครูชี้ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ครูที่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนและส่งเสริมให้

นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นครูที่มีใจกว้าง พร้อมทั้งจะรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน มีความอดทนและยอมรับฟัง เมื่อนักเรียนมีความเห็นแตกต่างหรือขัดแย้งกับตน

3. ความร่วมมือกับครูและนักเรียน หากครูและนักเรียนได้ร่วมมือด้วยกันตั้งแต่เริ่มเตรียมบทเรียนและกิจกรรมการเรียน ครูและนักเรียนจะมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีรวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน

4. การจัดรูปแบบของชั้นเรียน ชั้นเรียนที่มีขนาดเล็กจะช่วยให้ความสนใจและแรงจูงใจของนักเรียนต่อการเรียนทั้งส่วนบุคคลและเป็นกลุ่มเพิ่มมากขึ้น การจัดชั้นเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเคลื่อนไหวได้โดยสะดวก การจัดโต๊ะให้เป็นกลุ่มเพิ่มมากขึ้น การจัดชั้นเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเคลื่อนไหวได้โดยสะดวก การจัดโต๊ะให้เป็นกลุ่มเล็ก เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสซักถามหรือทำงานร่วมกันจะช่วยให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

จากที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า การจัดบรรยากาศในห้องเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียนหรือที่ถูกรอบ ๆ ตัว ทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคม และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ระดับอารมณ์ ความรู้สึก รวมทั้งความสามารถในการจัดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนของครูผู้สอนซึ่งมีผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ของครูผู้สอนและนักเรียนในห้องเรียนขณะที่มีการเรียนการสอน

จากการศึกษาวิจัยของการจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของครูสามารถสรุปได้ว่า การจัดบรรยากาศในห้องเรียนเป็นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียนหรือที่ถูกรอบ ๆ ตัว ทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคมและสภาพแวดล้อมทางกายภาพระดับอารมณ์ ความรู้สึก พฤติกรรมของครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ซึ่งมีผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ของครูผู้สอนและนักเรียนในห้องเรียนขณะที่มีการเรียนการสอน จากข้อมูลข้างต้น การจัดบรรยากาศในห้องเรียนน่าจะมี ความสัมพันธ์หรือส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู จากงานวิจัยของ พรหมวิภา เสาเวียง (2549 : 93 - 95) พบว่า การจัดบรรยากาศชั้นเรียนสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครู ร่วมกับปัจจัยอื่น ๆ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .557 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่ปรับแก้ (R²) เท่ากับ .301 โดยมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ .4109 ค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบ (a) เท่ากับ .881 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เกษม บุตรดี (2548 : 149 - 130) และ จินตนา เสนอคำ (2551 : 99 - 101) พบว่า บรรยากาศในห้องเรียนเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ซึ่งจะส่งผลให้การสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากผลการศึกษาเอกสารและงานที่วิจัยที่กล่าวมา ผู้วิจัยเห็นว่า ปัจจัยการจัดบรรยากาศในห้องเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู และเป็น

ตัวแปรหนึ่งที่จะพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของ ครูได้ จึงเลือกตัวแปรด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียนใช้ในการวิจัยครั้งนี้

3. ด้านเจตคติต่อการสอน

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและใช้คำต่าง ๆ กันหลายคำ ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า เจตคติต่อการสอน ดังนี้

บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ (2535 : 177) กล่าวว่า เจตคติของอาจารย์ต่อวิชาที่สอน หมายถึง ความสนใจ เอาใจใส่ กระตือรือร้น และขวนขวายหาความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน อยู่เสมอรวมทั้งต้องเห็นความสำคัญ ติดตามผลงานวิชาการในวิชาที่สอน

จิตกมล ไกรทอง (2557 : 2) ได้สรุปความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด ๆ ซึ่งแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในลักษณะชอบ ไม่ชอบ อาจเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย พอใจ ไม่พอใจ ต่อสิ่งใด ๆ ในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของทัศนคติ ที่มีอยู่ และเป็นตัวกำหนดแนวทางของบุคคลในการที่จะมีปฏิริยาตอบสนอง

นวลศิริ เปาโรหิต (2545 : 125) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นสภาวะของความพร้อมทางจิตใจซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้เป็นแรงที่กำหนดทิศทางของปฏิริยาระหว่างบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง เจตติจึงก่อรูปได้ดังนี้

1. เกิดจากการเรียนรู้ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมในสังคม
2. การสร้างความรู้สึกรจากประสบการณ์ของตนเอง
3. ประสบการณ์ที่ได้รับจากเดิม มีทั้งทางบวกและลบ จะส่งผลถึงเจตคติต่อสิ่งใหม่

ที่คล้ายคลึงกัน

4. การเลียนแบบบุคคลที่ตนเองให้ความสำคัญและรับเอาเจตตินั้นมาเป็นของตน

เบลกินและสกายเดล (Belkin and Skydell. 1979 : 13 ; อ้างถึงใน จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. 2549 : 58) ให้ความสำคัญของเจตคติว่าเป็นแนวโน้มที่บุคคลจะตอบสนองในทางที่พอใจหรือไม่พอใจต่อสถานการณ์ต่างๆ เจตคติจึงมีความหมายสรุปได้ดังนี้

1. ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ หลังจากที่บุคคลได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น ความรู้สึกนี้จึงแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ ความรู้สึกในทางบวก เป็นการแสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นด้วย ชอบและสนับสนุน ความรู้สึกในทางลบ เป็นการแสดงออกในลักษณะไม่พึงพอใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบและไม่สนับสนุน ความรู้สึกที่เป็นกลาง คือ ไม่มีความรู้สึกใด ๆ

2. บุคคลแสดงความรู้สึกทางด้านพฤติกรรม ซึ่งแบ่งพฤติกรรมเป็น 2 ลักษณะ คือ พฤติกรรมภายนอก เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ มีการกล่าวถึง สนับสนุน ทำท่างหน้าตาบ่งบอกความพึงพอใจ พฤติกรรมภายใน เป็นพฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้ ชอบหรือไม่ชอบก็ไม่แสดงออก

จากที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า เจตคติต่อการสอน หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของครูที่มีต่อวิชาที่ทำการสอน รวมถึงการเห็นคุณค่าและความสำคัญของวิชานั้น ๆ ส่งผลทำให้ครูมีความกระตือรือร้นใช้ความพยายามในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาด้วยความตั้งใจ รักในวิชาที่สอน และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาที่สอนอยู่เสมอ

จากการศึกษางานวิจัยของเจตคติต่อการสอนที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของครูสามารถสรุปได้ว่า เจตคติต่อการสอน คือ การเห็นคุณค่าของวิชาที่สอนที่มีต่อชีวิตประจำวัน ต่อทางราชการ และทางวิชาการ มีความสนใจที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวิชาที่สอนต่อชีวิตประจำวันและความสามารถทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนาน และชอบเรียน ซึ่งส่งผลทำให้ครูมีความกระตือรือร้น ใช้ความพยายามในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาด้วยความตั้งใจ รักในวิชาที่สอน และแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาที่สอนอยู่เสมอ จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า เจตคติต่อวิชาที่สอน น่าจะมีความสัมพันธ์หรือส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู จากการศึกษาของ รสพร ทองโรจน์ (2541 : 121) และ เกษม บุตรดี (2548 : 129 - 130) พบว่าเจตคติต่อวิชาที่สอนมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมา ผู้วิจัยเห็นว่า เจตคติต่อวิชาที่สอนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู และเป็นตัวแปรหนึ่งที่จะสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูได้ จึงเลือกตัวแปรต่อวิชาที่สอนใช้ในการวิจัยครั้งนี้

4. ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและใช้ต่าง ๆ กันหลายคำ ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่าแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ดังนี้

จำลอง ดิษยวณิช (2544 : 4) ได้ให้ความหมายของการจูงใจ หมายถึง สภาวะที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นหรือผลักดันโดยแรงจูงใจ ให้แสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดออกมา เพื่อบรรลุเป้าหมายที่หวังไว้ มีคำหลายคำซึ่งเกี่ยวข้องกับการจูงใจอย่างใกล้ชิด เช่น ความต้องการ ความพยายาม ความปรารถนา แรงขับ ความทะเยอทะยาน เป็นต้น แต่ละคำมีความหมายทั้งเหมือนกันและแตกต่างกันไม่มากนัก การจูงใจมีลักษณะที่เด่นชัดสามอย่างคือ

1. สภาวะบางอย่างที่กำลังจูงใจภายในคนๆ นั้น ได้ผลักดันให้เขาไปสู่เป้าประสงค์
2. พฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นความพยายามเพื่อบรรลุเป้าประสงค์นั้น
3. การบรรลุผลสำเร็จของเป้าประสงค์

หลวงวิจิตรวาทการ (ม.ป.ป. ; อ้างถึงใน อมรรัตน์ เทพกำปนาท. 2557 : 1) ได้กล่าวถึงกำลังใจ หมายถึง สมรรถภาพ (ความสามารถ) ของดวงจิต ที่เป็นเครื่องส่งเสริมและควบคุมให้ทุกสิ่งทุกอย่างดำเนินไปโดยเรียบร้อย เหมาะสม กำลังใจเป็นพลังที่สำคัญยิ่งและมีส่วนช่วย

จับเคลื่อนการดำเนินชีวิตของเราให้ไปสู่ความสำเร็จได้นานัปการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียนหรือการทำงาน นอกจากนี้ได้แบ่งกำลังใจออกเป็น 2 แบบคือ

1. กำลังใจแบบเกิดขึ้นเอง มักเกิดในสภาพจิตที่รุนแรงหรือเกิดจากความสะเทือนใจอย่างหนัก และมักให้โทษมากกว่าคุณ เนื่องจากเป็นกำลังใจที่เกิดจากอารมณ์ต่าง ๆ เช่น ความโกรธ ความกลัว ความตกใจ ความเกลียดและความหึงหวง เป็นต้น เป็นกำลังใจที่เกิดขึ้นชั่วขณะ มักอยู่ไม่นานและไม่ค่อยให้คุณ

2. กำลังใจแบบที่เราก่อให้เกิดขึ้น หรือสร้างขึ้น จะเป็นกำลังใจให้คุณและยั่งยืนกว่า เพราะเกิดจากดวงจิตที่ตั้งมั่นจะมีชีวิตอย่างเป็นตัวของตัวเอง ไม่ปล่อยไปตามขลากรรม อีกทั้งเป็นเครื่องมือที่ช่วยแก้ปัญหาคความยากลำบากในชีวิตและยังช่วยเพิ่มพูนกำลังกายและกำลังความคิดได้อีกด้วย

นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะวิธีขจัดความกลัวไว้ 2 วิธีคือ

1. วิธีของพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์ทรงสอนว่า สิ่งที่ขจัดความกลัวได้ผลที่สุด คือการแผ่เมตตาจิต ปลูกฝังไมตรีให้เป็นธรรมชาติประจำใจ เพราะทันทีที่เรามีเมตตาจิต เราจะไม่กลัวสิ่งใดมาทำอันตราย เพราะเราจะคิดถึงผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา จึงเสมือนมีเครื่องคุ้มกันภัยและคุ้มกันใจให้หายกลัว

2. วิธีแบบจิตวิทยา เป็นการสอนวิธีขจัดความกลัวโดยให้เชื่อในความเป็นจริง คือให้รู้ว่าการจริงเป็นอย่างไร เช่นเรากลัวบางคน เพราะไม่รู้ว่าเขาเป็นอย่างไร แต่หากศึกษาให้รู้ประวัติ ฐานะนิสัยใจคอของเขา ก็จะหายกลัว การฝึกขจัดความกลัวจึงเป็นวิธีหนึ่งในวิธีสร้างกำลังใจโดยตรง ยิ่งเรากลัวน้อยลงเท่าไร เราก็ยังมีกำลังใจมากขึ้นเท่านั้น

ในการสร้างกำลังใจให้กับตนเองนั้น การเป็นตัวของตัวเอง คือ มีความคิดอ่านเป็นของตนเองในทางที่มีเหตุผล มีความถูกต้องเหมาะสม หรือพูดง่าย ๆ ว่ามีหลักการของตนเอง ไม่ยอมให้ใครชักจูงให้ผันผวนไปจากแนวคิดของตน คนเหล่านี้คือ ผู้ที่มีกำลังใจแท้ คือ มีกำลังใจที่จะต่อสู้และกำลังใจที่จะหักห้ามไม่ให้ทำผิดจากหลักการที่ตั้งไว้ และการสร้างกำลังใจอีกวิธีหนึ่งคือการสร้างนิสัยสดชื่นไว้อยู่เสมอ ความสดชื่นเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความสามารถที่จะมีชีวิตอยู่และพร้อมเติบโตก้าวหน้าต่อไป ทำให้ผู้อยู่ใกล้มีความสุขไปด้วย แม้ว่าในความเป็นจริงเราอาจจะมีทุกข์ แต่หากเราเอาแต่เศร้าโศกทุกข์ร้อน นอกจากจะทำให้เรารู้สึกอ่อนแอทั้งร่างกายและจิตใจแล้ว ผู้คนก็จะพากันหนีห่าง ดังนั้นเราจึงควรสร้างนิสัยสดชื่นไว้อยู่เสมอ ด้วยการสร้างสิ่งแวดล้อมรอบตัวให้สดชื่นแจ่มใส เช่น ปลูกไม้ดอกในบ้าน หัดมองโลกในแง่ดี / ขบขัน ประกอบคุณงามความดี เช่น ทำบุญ จะทำให้รู้สึกอิ่มเอิบสดชื่นเช่นกัน

นอกจากวิธีข้างต้นแล้ว เรายังสามารถเพิ่มพูนกำลังใจให้มากขึ้น ด้วยการนำข้อคิด

คำคม คำสอนที่เป็นคติจากหนังสือ คำพูด หรือการดำรงชีวิตที่ดีของผู้อื่นมาเป็นแบบอย่างได้ เช่น คำคมที่ว่า อัจฉริยะมีเพียงหนึ่งเปอร์เซ็นต์ นอกนั้นเกิดจากหยาดเหงื่อและความพยายาม อย่าทำชั่ว เพราะคิดว่าผิดนิดเดียว และอย่าละเว้นความดี เพราะคิดว่าได้กุศลน้อยนิด เป็นต้น

การสร้างกำลังใจด้วยวิธีการต่างๆ ที่กล่าวมา แม้จะต้องฝืนใจทำบ้างในเบื้องต้น แต่เชื่อว่าถ้าเราฝึกรบ่อย ๆ ให้เกิดความเคยชินจนเป็นนิสัย ก็จะทำให้เรากลายเป็นคนเข้มแข็ง และมี "กำลังใจ" อันเป็นพลังผลักดันให้ชีวิตประสบความสำเร็จในทุก ๆ ด้านต่อไป

ปรัชญา ปิยะมโนธรรม (2557 : 1) ได้กล่าวถึง ความหมายของแรงจูงใจ (Motive) หมายถึง สภาวะที่เป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่แรงจูงใจนั้นต้องการ ส่วนการจูงใจจะเป็นกระบวนการของการนำปัจจัยต่างๆ ที่เป็นแรงจูงใจมา กระตุ้นหรือผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปอย่างมีทิศทาง เพื่อบรรลุเป้าหมายหรือเงื่อนไข ที่ผู้จูงใจต้องการ แรงจูงใจในการทำงานเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานแสดง พฤติกรรมต่าง ๆ ในการทำงาน หากมีแรงจูงใจทางบวกก็จะแสดงพฤติกรรมทำงานออกมา ในเชิงบวก แต่ในทางกลับกันหากขาดแรงจูงใจในการทำงาน ก็จะแสดงพฤติกรรมการทำงาน ในเชิงลบ ซึ่งจะเห็นได้ว่าแรงจูงใจในการทำงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการทำงาน

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 2) ได้ให้ความหมายของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง สภาวะของจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ความรู้สึกนึกคิดที่ได้รับอิทธิพล แรงกดดัน หรือสิ่งเร้าจากปัจจัยหรือสภาพแวดล้อมในองค์กรที่อยู่รอบตัวเขา และจะมีปฏิกริยา ได้กลับคือพฤติกรรมในการทำงาน ซึ่งส่งผลโดยตรงกับผลงานของบุคคลนั้น สภาพของขวัญ กำลังใจนั้นสังเกตได้จากพฤติกรรมในการทำงาน โดยถ้าพนักงานทำงานด้วยความเต็มใจ

มีบรรยากาศในการทำงานที่ดี งานมีคุณภาพย่อมหมายถึง สภาพขวัญของพนักงานอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ถ้าผลการปฏิบัติงานออกมาในทางลบ เช่น งานมีความผิดพลาด งานไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด หรือเกิดการแตกความสามัคคี มีการสาย การลาบ่อยๆ นั่นเป็นสัญญาณที่บ่งบอกถึงสภาพขวัญ ในการปฏิบัติงานที่ไม่ดี ผู้บริหารหรือหัวหน้างานจะต้องรีบแก้ไขปัญหาและอุปสรรคโดยด่วน

นอกจากนี้ยัง ได้ยกตัวอย่างปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานไว้ดังนี้ การเปลี่ยนแปลงของขวัญกำลังใจเกิดจากสิ่งเร้าภายในและภายนอก สิ่งเร้าภายในได้แก่ สิ่งเร้าที่อยู่ในตัวของผู้ปฏิบัติ เช่น ความรับผิดชอบ ความต้องการความก้าวหน้า การต้องการได้รับการยอมรับ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานแสดงพฤติกรรมการทำงานออกมาในทางที่ดี ส่วนสิ่งเร้าภายนอก ซึ่งมีหลายประการ อาจแบ่งได้เป็นเรื่องของบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการทำงานซึ่งมีความสัมพันธ์กันคือ

1. บรรยากาศในการทำงาน เป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับกาปฏิบัติงานทั้งภายใน ภายนอกองค์กร ได้แก่ ผู้บริหารองค์กร ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน สหภาพแรงงาน ผู้ขายปัจจัยการผลิต ลูกค้า คู่แข่ง และผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ซึ่งก่อให้เกิดบรรยากาศในการทำงานทั้งดีและไม่ดีต่อขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดีให้เกิดในองค์กร และกำหนดให้มีกิจกรรมที่เพิ่มผลผลิตที่ให้นักงาานได้มีส่วนร่วมในการทำงานก็จะเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างบรรยากาศการทำงานด้วย

2. สภาพแวดล้อมในการทำงานสภาพแวดล้อมในการทำงานมีผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ได้แก่ สถานที่ทำงานที่ดี พื้นที่ในการทำงานที่เหมาะสม แสงสว่าง เสียงและอุณหภูมิเหมาะสม เครื่องจักร เครื่องมือเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ เทียงหอ ระบบการบริหารงาน นโยบายบริษัท ระเบียบข้อบังคับ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ความก้าวหน้าในสายงาน ระบบการสื่อสารที่ดี เป็นต้น ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานภายในองค์กรจึงเป็นสิ่งที่ต้องทำให้ถูกต้องถูกสุขลักษณะเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติงานต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ สบายใจและปลอดภัย งานดำเนินไปด้วยความราบรื่น

ลักษณะของหน่วยงานที่ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญกำลังใจตกต่ำ มีดังนี้

1. มีการโต้เถียงกันอย่างรุนแรงในระหว่างการประชุม
2. การทำงานไม่มีคุณภาพ
3. มีการปฏิเสธงานที่ได้รับมอบหมาย
4. ไม่เชื่อฟังหัวหน้างาน
5. พนักงานขาดงานบ่อย ๆ
6. มีการกลั่นแกล้งกันในการทำงาน
7. งานไม่บรรลุผลสำเร็จ
8. มีการปล่อยข่าวลือ

ลักษณะหน่วยงานที่ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญกำลังใจดี

1. มีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายชัดเจน
2. มีความขัดแย้งกันน้อย
3. มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
4. มีการสื่อสารและการสั่งงานที่ดี
5. มีการจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรม
6. มีทีมงานที่ดี

7. ผู้ร่วมงานได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน

8. มีความยุติธรรมในเรื่องการเลื่อนขั้นเงินเดือน

นอกจากนี้ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (ม.ป.ป. : 5) ได้เสนอแนะวิธีสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานคือ

1. จัดสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี
2. จ่ายค่าตอบแทนที่เป็นธรรม
3. ให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการทำงาน
4. ส่งเสริมการทำงานที่เป็นทีม
5. จัดหาอุปกรณ์ที่สะดวกสบายและปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
6. จัดสวัสดิการที่เหมาะสม
7. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีของคนในหน่วยงาน
8. จัดระบบการสื่อสารที่ดีในองค์กร
9. สร้างความเป็นธรรมในหน่วยงาน

ดังนั้น เมื่อผู้บริหารองค์กรต้องการให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการเพิ่มผลผลิตที่สูงขึ้น ผู้บริหารจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของผู้ปฏิบัติงานในฐานะที่เป็นทรัพยากรที่มีค่าขององค์กร โดยต้องเอาใจใส่และพยายามรักษาขวัญกำลังใจของสมาชิกขององค์กรให้อยู่ในสภาพดี นอกจากนั้นยังต้องหาวิธีการยกระดับขวัญกำลังใจของสมาชิก

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า แรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู หมายถึงแรงคล้อยของครูที่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งเร้าภายนอกไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมและการเอื้ออำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอน เช่น การให้รางวัลและการชมเชย การได้รับการยกย่อง การได้ดูงานนอกสถานที่ การได้รับสวัสดิการที่เพียงพอ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาขั้นเงินเดือน มาตรการการรักษาความปลอดภัยและความก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นหรือรบกวนให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาทั้งเชิงบวกและลบ กระตุ้นให้ใช้ความสามารถในการปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้เมื่อใดก็ตามที่ถึงจุดหมายปลายทางที่ต้องการ แรงขับและแรงจูงใจนั้นจะเริ่มลดลงและหมดไป

จากการศึกษางานวิจัยของแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของครู สามารถสรุปได้ว่า แรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน คือ แรงคล้อยของครูที่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งเร้าภายนอกไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมและการเอื้ออำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอน เช่น การให้รางวัลและการชมเชย การดูงานนอกสถานที่ การได้รับสวัสดิการที่เพียงพอ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาขั้นเงินเดือน มาตรการการรักษาความ

ปลอดภัย และความก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นหรือรบกวนให้บุคคลแสดงพฤติกรรม ออกมาทั้งเชิงบวกและลบ กระตุ้นใช้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อใดก็ตามที่ถึงจุดหมายปลายทางที่ต้องการ แรงขับและแรงจูงใจนั้นจะเริ่ม ลดลงและหมดไป จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าในด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน น่าจะมี ความสัมพันธ์หรือส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู จากการศึกษาของและคุณลักษณะของ ความเป็นครู สุรศักดิ์ หอมอ่อน (2546 : 70 - 72) พบว่า ขวัญและกำลังใจของครูเป็นองค์ประกอบ ประสิทธิภาพการสอนของครู พิกุล ถิตย์อำไพ (2548 : 77) และสำเนียง ประนัดศรี (2549 : 94) พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู และสอดคล้องกับ จิรนนท์ พันธุ์ฉลาด (2551 : 124) พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู เป็น ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูและสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอน ของครูกับปัจจัยอื่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิเลาะ แวอุเช็ง (2551 : 68) ศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ พบว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครู คือ ความสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียน ความสามารถทางวิชาการ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน จากผลการศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาผู้วิจัยเห็นว่าแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ กับประสิทธิภาพการสอนของครูและเป็นตัวแปรหนึ่งที่จะสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอน ของครูได้ จึงเลือกตัวแปรแรงจูงใจในการปฏิบัติงานใช้ในการวิจัยครั้งนี้

5. ด้านภาระงานของครู

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายและใช้คำต่าง ๆ กันหลายคำ ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า ภาระงานของครู ดังนี้

ยนต์ ชุ่มจิต (2546 : 87) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของครูว่า ครูจะอยู่ในขอบเขตดังนี้

1. การสั่งสอนศิลปะวิชาการต่าง ๆ ให้แก่ศิษย์
2. การฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงามให้แก่ศิษย์
3. ปกครองดูแลความทุกข์สุขของศิษย์
4. การประเมินผลความเจริญก้าวหน้าของศิษย์
5. การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
6. การจัดกิจกรรมเพื่อความเจริญก้าวหน้าของศิษย์
7. การปฏิบัติงานในหน้าที่และการงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จเรียบร้อยและมี

คุณธรรม

8. ดูแลสอดส่องป้องกันภัยพิบัติมิให้เกิดแก่ทรัพย์สินของโรงเรียน
9. การสร้างเสริมสมรรถภาพทางวิชาการให้แก่ตนเองอย่างสม่ำเสมอ
10. การรักษาวินัยและประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป

ศักดิ์ชัย ภูเจริญ (2557 : 1) ได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ ครู คือ ภาระงานที่ครูต้องรับผิดชอบ โดยอาศัยหลักคุณธรรม จริยธรรม และความสำนึกในความถูกต้อง เพราะภาระงานของครูไม่ได้มีเพียงการสอน แต่ครูคือผู้ถ่ายทอดวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตของศิษย์ ดังคำกล่าวที่ว่า “ ครูเปรียบดั่งแม่พิมพ์ของชาติ” ภาระงานอีกอย่างหนึ่งถือว่ามีความสำคัญมากสำหรับบทบาทหน้าที่ของครู คือ การสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นครูกับนักเรียน ครูกับผู้ปกครอง และครูกับครู ซึ่งการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนประสบผลสำเร็จ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2557 : 1) ได้ให้ความหมายภาระหน้าที่ครูจะต้องมีหน้าที่พัฒนาผู้เรียนให้ครบทุกด้านทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยสามารถนำหลักการทางจิตวิทยามาใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน
2. จัดกิจกรรมที่สร้างเสริมให้ผู้เรียนมีบรรยากาศของความร่วมมือ
3. ขณะสอนเนื้อหาวิชาควรสอดแทรกเรื่องคุณธรรม
4. สามารถให้การเสริมแรงเพื่อสร้างความรู้เพิ่มเติมที่เหมาะสมของผู้เรียน
5. ปลูกฝังในเรื่องของพฤติกรรมที่เหมาะสม

นอกจากนี้ การเป็นครูที่ดี คือ ครูที่หมั่นแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในเนื้อหาที่ตนสอน เพื่อให้เนื้อหาวิชามีความทันสมัยเหมาะสมกับยุคปัจจุบัน นอกจากนั้นครูที่ดีจะต้องมีความรู้ทางด้านจิตวิทยา นอกจากจะมีความรู้แล้ว ครูที่ดีจะต้องสามารถนำหลักจิตวิทยาไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่ตนสอน และเหมาะสมกับลักษณะของนักเรียนทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็น “มนุษย์” ที่สมบูรณ์เพื่อจะเป็นกำลังที่มีประสิทธิภาพของสังคมต่อไป

จากที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า ภาระงานของครู หมายถึง ปริมาณงานในความรับผิดชอบของครู นับชั่วโมงที่ครูปฏิบัติการสอน (รวมกิจกรรม) และจำนวนชั่วโมงที่ทำงานส่งเสริมการสอนต่อสัปดาห์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน จัดกิจกรรมที่สร้างเสริมให้ผู้เรียนมีบรรยากาศของความร่วมมือ สอดแทรกเรื่องคุณธรรม และให้การเสริมแรงเพื่อสร้างความรู้เพิ่มเติมที่เหมาะสมของผู้เรียน ปลูกฝังในเรื่องของพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน เป็นต้น

จากการศึกษางานวิจัยของภาระงานของครูที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของครู สามารถสรุปได้ว่า ภาระงานของครู คือ ปริมาณงานในความรับผิดชอบของครูหรืองานครูได้รับ มอบหมายให้ปฏิบัติ นับชั่วโมงที่ครูปฏิบัติการสอน รวมกิจกรรม และจำนวนชั่วโมงที่ทำงาน ส่งเสริมการสอนต่อสัปดาห์ จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าในด้านภาระงานของครู น่าจะมีความสัมพันธ์หรือส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู จากการศึกษาของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2538 : 83) พบว่า ปริมาณงานและคุณภาพงานอื่นที่ได้รับมอบหมายเป็นองค์ประกอบที่เหมาะสมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสายงานการสอน และ สมานมิตร อยู่สุขสวัสดิ์ (2545 : บทคัดย่อ) พบว่าประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ด้านงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกข้อ จากการศึกษาของ สุรศักดิ์ หอมอ่อน (2546 : 70 - 72) พบว่า ปริมาณงานอื่นที่ครูได้รับมอบหมาย เป็นองค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ ตามการประเมินตนเองและนักเรียนใน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พิกุล ดิษฐ์อำไพ (2548 : 77) พบว่า ภาระงานอื่นที่ครูได้รับมอบหมาย เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ และ จินตนา แสนคำ (2551 : 99 - 101) พบว่า ภาระงานเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูใน โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสกลนคร จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมา ดังผลการศึกษาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า ภาระงานของครูมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูและเป็นตัวแปรหนึ่งที่จะสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูได้ จึงเลือกตัวแปรภาระงานของครูใช้ในการ วิจัยครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จึงขอนำเสนอ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

วิเชียร ไชยบัง (2544 : 100 - 109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบ ประสิทธิภาพการสอนตามการรับรู้ของครูประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนตามการรับรู้ของครูประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ มี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านทักษะความเป็นครู องค์ประกอบด้านภูมิหลังของครูและ

องค์ประกอบด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนตามการรับรู้ของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านทักษะความเป็นครู องค์ประกอบด้านภูมิหลังของครูและองค์ประกอบด้านการสอน องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนตามการรับรู้ของครูประถมศึกษาสังกัดเทศบาลกาฬสินธุ์ 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านทักษะความเป็นครู องค์ประกอบด้านความพร้อมของครูและองค์ประกอบด้านภูมิหลังของครู องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนตามการรับรู้ของครูประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ในโรงเรียนขนาดเล็กมี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านทักษะความเป็นครู องค์ประกอบด้านปัจจัยสนับสนุนการสอนและองค์ประกอบด้านภูมิหลังของครู

เฉลิมพล โพธิ์ศรี (2546 : 98) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์มีองค์ประกอบที่สำคัญ 8 องค์ประกอบ คือ บุคลิกภาพของครูคณิตศาสตร์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความรู้ในวิชาครู ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ บรรยากาศในการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียน การสอน การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และภูมิหลังของครู

เรืองชัย ปรินบาล (2546 : 83) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน วิชาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรการณ์ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอน วิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ประกอบด้วยจบการศึกษาระดับปริญญาตรี (x4) จบจากศึกษาปริญญาโท (x5) และอายุมากกว่า 30 - 40 ปี (x3) สามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 7.6

เรืองเดช สีหาอินทร์ (2547 : 73) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครูภาษาอังกฤษช่วงชั้นที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครูภาษาอังกฤษ ช่วงชั้นที่ 2 มี 3 องค์ประกอบดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 เป็นองค์ประกอบด้านพื้นฐานความเป็นครู มีตัวแปรที่บรรยายองค์ประกอบ 8 ตัวแปร คือ การใช้สื่อการสอนของครูภาษาอังกฤษ การเตรียมการสอนของครูภาษาอังกฤษ ความรู้ในเนื้อหาวิชาของครูภาษาอังกฤษ การวัดและประเมินผลของครูภาษาอังกฤษ ประสบการณ์ในการสอนของครูภาษาอังกฤษ การใช้ภาษาในการสื่อสารของครูภาษาอังกฤษ บรรยากาศในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

ของครูภาษาอังกฤษ องค์ประกอบที่ 2 เป็นองค์ประกอบด้านทักษะความเป็นครู มีตัวแปรที่บรรยายด้านนี้ 5 ตัวแปร คือ การให้การเสริมแรงแก่นักเรียนของครูภาษาอังกฤษ บุคลิกภาพ ลักษณะครูภาษาอังกฤษ ความสัมพันธ์ระหว่างครูภาษาอังกฤษกับนักเรียน เจตคติต่อการสอน ภาษาอังกฤษของครูภาษาอังกฤษ ความสัมพันธ์ระหว่างครูภายในโรงเรียน องค์ประกอบที่ 3 เป็นองค์ประกอบด้านปัจจัยสนับสนุนการสอน มีตัวแปรบรรยายด้านนี้ 2 ตัวแปร คือ การให้การนิเทศของผู้บริหารแก่ครูภาษาอังกฤษ ขวัญและกำลังใจของครูภาษาอังกฤษ

เกษม บุตรดี (2548 : 129 - 130) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 8 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนครูคณิตศาสตร์ คือ ผลการเรียนรู้ ประสิทธิภาพในการสอน บรรยากาศในห้องเรียน เจตคติต่อวิชาที่สอน เจตคติต่อวิชาชีพครู การใช้สื่อการเรียนการสอนและความสามารถทางวิชาการ

พิทูล ถิตย์อำไพ (2548 : 129 - 130) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์มี 7 ตัวแปรได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สุขภาพจิตครู ขวัญกำลังใจของครู สภาพเศรษฐกิจของครู ภาระงานอื่นที่ครูได้มอบหมาย ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและบุคลิกลักษณะของครู

ศิริญา ศรีประมวล (2549 : 134) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่ององค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษามี 10 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบด้านการมีมนุษยสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ด้านความสามารถในการสอน ด้านลักษณะของความเป็นครู ด้านความสามารถในการจูงใจผู้เรียน ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการสอน ด้านการเตรียมความพร้อมในการสอน ด้านการพัฒนาการสอน ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการวัดและประเมินผลและด้านความรู้ในเนื้อหาวิชา

พรวิภา เสาวเวียง (2549 : 93 - 95) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูปฐมวัยมีจำนวน 4 ตัว คือ การจัดบรรยากาศชั้นเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ .199 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .228 ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ .122 มีค่าสัมประสิทธิ์

ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .187 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .183 และบุคลิกลักษณะครู มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ .151 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .151 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .301 โดยมีค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE) เท่ากับ .4109 ค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบ (a) เท่ากับ .881

สำเนียง ประนัศศรี (2549 : 94) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มี 7 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เจตคติต่ออาชีพครู บุคลิกภาพของครู บรรยากาศในชั้นเรียน สมรรถภาพในการใช้สื่อการสอนและความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน

กำพล ชนะนิมิตร (2550 : 116-117) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูวิทยาศาสตร์ ในโรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี ตามการประเมินโดยครูวิทยาศาสตร์ ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน ด้านความสามารถในการวัดและประเมินผล ด้านการพัฒนาตนเองของครู ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชา ด้านความสามารถทางกระบวนการเรียนการสอน ด้านความรู้ความสามารถในหลักสูตรและด้านบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมกับครู

ขันทอง พะชะ (2551 : 85-86) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุขมนตรี ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรพยากรณ์จำนวน 7 ตัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตั้งแต่ .458 ถึง .823 โดยเรียงความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .823 พฤติกรรมการสอนของครูมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ.815 การจัดสภาพแวดล้อมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ.687 การควบคุมชั้นเรียนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .602 การสนับสนุนจากผู้บริหารมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .565 บุคลิกภาพของครูมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .468 การสนับสนุนมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .458 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูปฐมวัยมีจำนวน 4 ตัวแปร คือ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

เท่ากับ .328 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ เท่ากับ .229 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .441 การสนับสนุนจากผู้บริหาร มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบเท่ากับ .122 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .186 มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .186 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .696 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ .083 และค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบ (a) เท่ากับ .532

จিন্নันท์ พันธุ์ฉลาด (2551 : 124) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ได้แก่ ปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาที่สอน แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู และสุขภาพจิตของครู

จินตนา เสนอคำ (2551 : 99 - 101) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก มี 9 ตัวแปร ได้แก่ ประสิทธิภาพในการสอน ภาระงาน บุคลิกภาพของครู ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เจตคติต่อวิชาชีพครู การเตรียมการสอน การใช้สื่อการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและบรรยากาศในชั้นเรียน ตัวแปรที่มีอิทธิพลในรูปแบบที่เป็นสาเหตุทางตรงต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ การใช้สื่อการสอน และบรรยากาศในชั้นเรียน ตัวแปรที่มีอิทธิพลในรูปแบบที่เป็นสาเหตุทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การเตรียมการสอน และเจตคติต่อวิชาชีพครูตัวแปรที่มีอิทธิพลในรูปแบบที่เป็นสาเหตุทางอ้อมอย่างเดียวต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ ประสิทธิภาพในการสอน ภาระงานของครูและบุคลิกภาพของครู

นิเลาะ แวอุเซ็ง (2551 : 71) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ เจตคติต่อวิชาชีพ เจตคติต่อวิชาที่สอน คุณลักษณะของความเป็นครู ความสามารถทางวิชาการ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมาก

2) ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ของรายวิชา การกำหนดเนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและการวัดและการประเมินผล พบว่า อยู่ในระดับมาก

เบญจมาศ กระตารัตน์ (2556 : 109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับประสิทธิภาพการสอน ครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าประสิทธิภาพการสอนของครูด้านการกำหนดเนื้อหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชาและด้านการเปลี่ยนแปลงเจตคติของนักเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ 2) ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ด้านบุคลิกภาพของครู ประสิทธิภาพการสอน และระดับการศึกษา ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านภาระงานของครู โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 67.60 ($R^2 = .676$)

งานวิจัยต่างประเทศ

กรีนวูด และคณะ (Greenwood and others. 1974 : 141 - 143) ได้สร้างเครื่องมือประเมินผลการสอนของอาจารย์ จำนวน 85 ข้อ มีมาตราวัด 7 ระดับ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ อาจารย์ นิสิต และผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการสอนของอาจารย์ ประกอบด้วยอาจารย์มีความสามารถ ทำให้นิสิตเข้าใจเรื่องที่สอนได้ ใช้วิธีสอนที่ทันสมัย มีความสำนึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนิสิต ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียน มีความรู้กว้างขวางและทันต่อเหตุการณ์ และมีความเข้าใจและเห็นใจนิสิต

โรมาโย (Romine. 1974 : 139 - 143) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง บรรยากาศการสอนที่ดี ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศการสอนที่ดีที่สามารถทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ คือ

1. ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน ผู้สอนต้องเป็นคนกระฉับกระเฉง มีอารมณ์ขัน มีความกระตือรือร้นสนใจในวิชาที่ตนสอน

2. ด้านการจัดและการเตรียมการสอน เช่น เตรียมการสอนอย่างดี ชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงวัตถุประสงค์ในวิชาที่สอนรวมทั้งแนะนำหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ

3. ด้านผลการสอนที่ผู้เรียนได้รับ เช่น ผู้เรียนได้รับประโยชน์สมความตั้งใจจากวิชาที่ผู้เรียนเลือก ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียน ไม่ใช่เป็นผู้ฟังเพียงอย่างเดียว

4. ด้านการเสนอเนื้อหา เช่น พูดอธิบายชัดเจน ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด

5. ด้านการประเมินผล การนำเสนอข้อมูลย้อนกลับ การเสริมแรงการเรียน เช่น เมื่อมีการทำรายงานหรือสอบ เมื่อตรวจแล้วผู้สอนจะต้องรีบเร่งเสนอผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ และแจ้งด้วยว่าทำไมถึงเป็นเช่นนั้น

6. ด้านการช่วยเหลือผู้เรียนเพิ่มเติม เช่น การจัดเวลาเพื่อสอนผู้เรียนเป็นกลุ่มพิเศษจากการสอนปกติ

บุทโซว์ และคุเรสซี (Butzow and Qureshi, 1978 : 59 - 66) ได้ศึกษาสมรรถภาพการสอนวิทยาศาสตร์ของครูวิทยาศาสตร์ที่สามารถสังเกตได้ จากครูวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่า ครูวิทยาศาสตร์ได้เรียงลำดับของสมรรถภาพในการสอน ดังนี้

- 1) ต้องมีความรู้เป็นอย่างดีในวิชาที่สอนและปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยอยู่เสมอ
- 2) ต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน
- 3) ต้องรู้ถึงความแตกต่างในความสามารถของนักเรียนและพยายามกระตุ้น ส่งเสริมนักเรียนตามความสามารถ
- 4) ต้องทำให้บทเรียนที่น่าสนใจ
- 5) ต้องสามารถควบคุมระเบียบวินัยในชั้นเรียนที่จะมีผลต่อการเรียนของนักเรียน
- 6) ต้องจัดลำดับขั้นตอนในการสอนได้ดี
- 7) ต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์
- 8) ต้องเลือกเนื้อหาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันและตรงกับความต้องการของนักเรียน
- 9) ต้องวัดและประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียนและบอกผลให้นักเรียนทราบ
- 10) ต้องมีไหวพริบและปฏิภาณไหวต่อความคิดของนักเรียน
- 11) ต้องปฏิบัติการณ์ในห้องทดลองและควบคุมความปลอดภัยเป็นอย่างดี
- และ 12) ต้องมีความรับผิดชอบในวิชาชีพเป็นอย่างดี

เรโนลด์ (Raynold, 1998 : 50) ได้ศึกษาองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอนในสหราชอาณาจักร โดยศึกษาคุณลักษณะของครูที่มีประสิทธิภาพและองค์ประกอบสำคัญของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ครูควรใช้สื่อหลากหลายให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ สอนโดยยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลไม่ใช่สอนตามหนังสือและโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพนั้น ครูและบุคลากรของโรงเรียนควรมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

การจัดการเรียนการสอนที่ท้าทายความสามารถ มีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน มีการบันทึกผลการเรียนเพื่อพัฒนาและให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ปัจจัยที่ส่งผลและปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพของครู ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน ด้านเจตคติต่อการสอน ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงานและด้านภาระงานของครู ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานความคิดที่จะนำไปสู่การวิจัยให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป็นข้อมูลประกอบการศึกษาวิเคราะห์และอภิปรายผลต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในปีการศึกษา 2557 จากโรงเรียนจำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 251 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คนและครู จำนวน 241 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สืบมาจากประชากรทั้งหมด จำนวน 10 คน ครูผู้สอน ได้จากการสุ่มจากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607 - 610 ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 148 - 149) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 191 คน รวมทั้งสิ้น 201 คน แล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 จำแนกประชากรครูผู้สอนออกเป็นกลุ่มย่อยในลักษณะชั้นภูมิ (Strata)

ซึ่งประกอบด้วยครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียน

2.2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน จำนวน 149 คน

2.3 ทำการสุ่มประชากรครูผู้สอน ให้กระจายไปตามโรงเรียนตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sampling Random Sampling) โดยการจับฉลาก (กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2557 : 1) รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรผู้บริหารและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มตัวอย่าง ทั้งสิ้น
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
1. สวายจิกพิทยาคม	2	20	2	15	17
2. สะพานทรายรัชดาภิเษก	4	100	4	62	66
3. บ้านกรวดวิทยาการ	4	121	4	72	76
รวม	10	241	10	149	159

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมา แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะของคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists) จะมีคำตอบให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) หน้าคำตอบตามความเป็นจริง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยข้อคำถามแบ่งออกเป็น 5 ด้าน มีทั้งหมด 32 ข้อ โดยในกรอบงานแต่ละด้านมีจำนวนข้อคำถามดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพของครู	จำนวน 7 ข้อ
2. ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน	จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านเจตคติต่อการสอน	จำนวน 6 ข้อ

4. ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน จำนวน 8 ข้อ

5. ด้านภาระงานครู จำนวน 6 ข้อ

ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งระดับการปฏิบัติเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ภาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับข้อความในแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 คะแนน	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ	มากที่สุด
4 คะแนน	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ	มาก
3 คะแนน	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ	ปานกลาง
2 คะแนน	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ	น้อย
1 คะแนน	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 32 โดยข้อคำถามแบ่งออกเป็น 5 ด้าน มีทั้งหมด 42 ข้อ โดยในกรอบงานแต่ละด้านมีจำนวนข้อคำถามดังนี้

1. ด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชา	จำนวน 8 ข้อ
2. ด้านการกำหนดเนื้อหา	จำนวน 7 ข้อ
3. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ	จำนวน 8 ข้อ
4. ด้านการใช้สื่อการสอน	จำนวน 10 ข้อ
5. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน 9 ข้อ

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 2.1 ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- 2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้าง และภาษา เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ตรงตามสภาพที่เป็นจริง ผู้ตอบอ่านแล้วเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน และสามารถวัดได้ตรงกับเรื่องที่ต้องการศึกษา

2.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) จำนวน 3 ท่าน คือ

2.4.1 นายอุดม วัชรพงศ์ศิริ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนตุมใหญ่วิทยา
วุฒิการศึกษา ค.ม. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.4.2 นายกาญจนพงษ์ ตราชู ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนสวายจิกพิทยาคม
วุฒิการศึกษา ค.ม. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.4.3 นางสาวภัทรารัตน์ สวัสดิ์รัมย์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
วุฒิการศึกษา ค.ม. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง เชี่ยวชาญด้านสถิติ

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุง แก้ไขอีกครั้ง แล้วนำเสนอแบบสอบถามให้ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้งเพื่อที่จะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนเท่ากับ 0.901 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนเท่ากับ 0.904 ซึ่งนับว่ามีค่าความเชื่อมั่นผ่านเกณฑ์สูงสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

2.8 นำแบบสอบถามมาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยยื่นคำร้องขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

ส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาในเพื่อขอความร่วมมือจากสถานศึกษา พร้อมกำหนดวันรับแบบสอบถามกลับคืน

3. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืน และส่วนที่ยังไม่ได้ส่งคืน กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับคืนมาทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป ปรากฏว่าแบบสอบถามที่นำส่งไปจำนวน 159 ฉบับ สามารถเก็บรวบรวมกลับมาได้ จำนวน 159 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการจัดกระทำข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความเรียบร้อยของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
4. นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
2. การศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 และระดับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 และระดับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) สำหรับเกณฑ์การแปลความหมายใช้เกณฑ์ของเบอร์ก (Borg) ซึ่งจะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คนขึ้นไปดังนี้ (ผ่องพรรณ ทรัพย์มงคล และ สุภาพ ฉัตรภรณ์. 2543 : 86)

สูงกว่า 0.85 หมายถึง มีความสัมพันธ์สูงมาก

0.65 - 0.85 หมายถึง มีความสัมพันธ์สูง

0.35 - 0.64 หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง

0.20 - 0.34 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำ

ต่ำกว่า 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำมาก

4. การหาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 วิเคราะห์โดยการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) มีสูตรในการหาค่า ดังนี้ (ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณ์เลิศ. 2549 : 65)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยที่ +1 แน่ใจว่าสอดคล้อง

0 ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง

-1 แน่ใจว่าไม่สอดคล้อง

1.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาคโดยใช้สูตร (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 261)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อ
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{F}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	F	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 304)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังสูตรต่อไปนี้
(ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 310)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 และระดับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) มีสูตรดังนี้ (ผ่องพรรณ ตรีชมงคล และ สุภาพ ฉัตรภรณ์. 2543 : 86)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนที่ทำแบบทดสอบ
	$\sum x$	แทน	ผลรวมคะแนนแบบทดสอบที่หาความเที่ยงตรงเชิงสภาพ
	$\sum y$	แทน	ผลรวมคะแนนความรู้ของผู้เรียนที่เป็นเกณฑ์

4. การหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 วิเคราะห์โดยการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 153)

$$R = \frac{\sum yy'}{\sum y^2 + \sum y'^2}$$

เมื่อ	R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
	Y	แทน	คะแนนเบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ยของตัวเกณฑ์ (ตัวแปรตามนั่นคือ = Y - $\bar{Y}$)
	Y'	แทน	คะแนน ในการพยากรณ์ (นั่นคือ = Y - $\bar{Y}$)

โดยหลักการแล้วจะหาค่า R ได้โดยคำนวณหาคะแนนพยากรณ์ของตัวแปรตาม (หา Y') ของสมาชิกในกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนแล้วหาสหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนพยากรณ์ดังกล่าวกับคะแนนจริง (กับ Y) ดังนั้น

$$R = r_{Y'Y}$$

5. ค่าคงที่สมการถดถอย (a) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 154)

$$a = \bar{Y} - b_1 \bar{X}_1 - b_2 \bar{X}_2 - b_3 \bar{X}_3 - \dots - b_k \bar{X}_k$$

เมื่อ	a	แทน	ค่าคงที่สำหรับการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
	$\bar{Y}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของตัวแปรเกณฑ์ (ตัวแปรตาม)
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2, \bar{X}_3, \dots, \bar{X}_k$	แทน	ค่าเฉลี่ยของตัวแปรพยากรณ์ (ตัวแปรอิสระ) ตัวที่ 1 - k
	$b_1, b_2, b_3, \dots, b_k$	แทน	ค่าน้ำหนักคะแนนของตัวแปรพยากรณ์ (ตัวแปรอิสระ) ตัวที่ 1 - k
	k	แทน	จำนวนของตัวพยากรณ์ (ตัวแปรอิสระ)

6. สร้างสมการพหุคูณในรูปคะแนนดิบและสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้
(บุญชม ศรีสะอาด. 2547: 143 - 144)

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + \dots + b_kx_k$$

เมื่อ	Y	แทน	คะแนนพหุคูณของตัวแปรเกณฑ์ (ตัวแปรตาม)
	a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพหุคูณในรูปแบบ คะแนนดิบ
	$b_1, b_2, b_3, \dots, b_k$	แทน	ค่าน้ำหนักคะแนนหรือสัมประสิทธิ์การถดถอย ของตัวพหุคูณตัวที่ 1 ถึงตัวที่ k ตามลำดับ
	$x_1, x_2, x_3, \dots, x_k$	แทน	คะแนนตัวพหุคูณ(ตัวแปรอิสระ) ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ k ตามลำดับ
	k	แทน	จำนวนตัวพหุคูณ

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_y = \beta_1z_1 + \beta_2z_2 + \beta_3z_3 + \dots + \beta_kz_k$$

เมื่อ	Z_y	แทน	คะแนนพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐานของ ตัวเกณฑ์ (ตัวแปรตาม)
	$\beta_1, \beta_2, \beta_3, \dots, \beta_k$	แทน	ค่าน้ำหนักเบต้าหรือสัมประสิทธิ์การถดถอย ของคะแนนมาตรฐานของตัวพหุคูณตัวที่ 1 ถึงตัวที่ k ตามลำดับ
	$z_1, z_2, z_3, \dots, z_k$	แทน	คะแนนมาตรฐานของตัวพหุคูณ (ตัวแปรอิสระ)ตัวที่ 1 ถึง ตัวที่ k ตามลำดับ
	k	แทน	จำนวนตัวพหุคูณ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ปรากฏผลการวิเคราะห์ที่จะนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของตัวแปรต้น
- S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ t - distribution
- F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ F - distribution
- r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
- R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
- R^2 แทน ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ
- B แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
- β แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
- SE_b แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
- X แทน คุณลักษณะของครูผู้สอนที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา
- X_1 แทน นุคลิกภาพของครู
- X_2 แทน การจัดบรรยากาศในห้องเรียน
- X_3 แทน เจตคติต่อการสอน
- X_4 แทน แรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
- X_5 แทน ภาระงานของครู

Y	แทน ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา
Y'	แทน ค่าของประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Z _y	แทน ค่าของประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้จากการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
P - Values	แทน ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($p < .05$)
**	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

ตอนที่ 3 การศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู

ตอนที่ 4 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนกับประสิทธิภาพการสอนของครู

ตอนที่ 5 การหาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม มีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังตาราง 4.1 ต่อไปนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง เพศ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานภาพตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหาร	10	6.29
1.2 ครู	149	93.71
รวม	159	100
2. เพศ		
2.1 ชาย	57	35.85
2.2 หญิง	102	64.15
รวม	159	100
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	12	7.55
3.2 ปริญญาตรี	132	83.02
3.3 ปริญญาโท	14	8.80
3.4 ปริญญาเอก	1	0.63
รวม	159	100
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
4.1 ต่ำกว่า 5 ปี	74	46.54
4.2 6 - 10 ปี	44	27.67
4.3 11 - 15 ปี	18	11.32
4.4 มากกว่า 15 ปี	23	14.46
รวม	159	100

จากตาราง 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 159 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง เป็นผู้บริหาร จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.29 ครู จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 93.71 และเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าเป็นเพศหญิง คือ มีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 64.15 และเพศชาย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 35.85 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า

มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 83.02 รองมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.55 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่า มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มากที่สุด จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 46.54 รองลงมาคือ ประสบการณ์ 6 - 10 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 27.67 และมีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 14.46 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ปรากฏผลดังตาราง 4.2 - 4.7 ดังนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้าน

	ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการสอน	$\bar{x}$	S.D	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
1.	ด้านบุคลิกภาพของครู	4.35	0.66	มาก	3
2.	ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน	4.36	0.64	มาก	2
3.	ด้านเจตคติต่อการสอน	4.37	0.62	มาก	1
4.	ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	4.25	0.69	มาก	4
5.	ด้านการระงานของครู	4.22	0.74	มาก	5
	เฉลี่ยรวม	4.31	0.72	มาก	-

จากตาราง 4.2 พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

ด้านเจตคติต่อการสอน ($\bar{x} = 4.37$) รองลงมาคือ ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน ($\bar{x} = 4.36$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านภาระงานของครู ($\bar{x} = 4.22$)

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านบุคลิกภาพของครู โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านบุคลิกภาพของครู	x	S.D	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
1.	เป็นคนพูดชัดถ้อยชัดคำ	4.34	0.75	มาก	5
2.	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน	4.39	0.62	มาก	1
3.	แต่งกายสุภาพเรียบร้อยและสามารถวางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ	4.38	0.71	มาก	2
4.	มีความมั่นคงในอารมณ์และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี	4.29	0.67	มาก	7
5.	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	4.37	0.59	มาก	3
6.	มีความเสียสละอุทิศเวลาในการจัดการเรียนการสอน	4.36	0.61	มาก	4
7.	แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างสูงรอบคอบและมีเหตุผล	4.33	0.68	มาก	6
	รวมเฉลี่ย	4.35	0.66	มาก	-

จากตาราง 4.3 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านบุคลิกภาพของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ($\bar{x} = 4.39$) รองลงมาคือ ข้อ 3 แต่งกายสุภาพเรียบร้อยและสามารถวางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ ($\bar{x} = 4.38$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7 มีความมั่นคงในอารมณ์และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี ($\bar{x} = 4.29$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน	$\bar{x}$	S.D	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
8.	จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เร้าความสนใจ งูใจและเสริมแรงให้นักเรียน ได้เรียนรู้อย่างเต็ม ศักยภาพ	4.29	0.64	มาก	5
9.	เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิด ในขณะที่จัดการเรียนการสอนอย่างเสรี	4.43	0.75	มาก	2
10.	เปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัด โต๊ะ เก้าอี้และมุม ต่าง ๆ ในห้องเรียนน่ายุ่เสมอ	4.37	0.71	มาก	3
11.	จัดห้องเรียนสะอาด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย น่าเรียน	4.35	0.54	มาก	4
12.	สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองระหว่างครูกับ นักเรียนและนักเรียนกับนักเรียนขณะทำการเรียน การสอน	4.45	0.67	มาก	1
	รวมเฉลี่ย	4.36	0.64	มาก	-

จากตาราง 4.4 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 12 สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียนขณะทำการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.45$) รองลงมาคือ ข้อ 9 เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดในขณะที่จัดการเรียนการสอนอย่างเสรี ($\bar{x} = 4.43$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 8 จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เร้าความสนใจ งูใจและเสริมแรงให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{x} = 4.29$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านเจตคติต่อการสอน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านเจตคติต่อการสอน	$\bar{x}$	S.D	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
13.	การสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัศึกษามีความสอดคล้องกับหลักสูตร	4.31	0.63	มาก	5
14.	ท่านมีความรัก เชื่อมั่น และศรัทธาในความเป็นครู	4.38	0.62	มาก	3
15.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องใฝ่หาความรู้เพื่อความก้าวหน้า	4.46	0.60	มาก	1
16.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ	4.43	0.60	มาก	2
17.	มีจิตวิญญาณความเป็นครูและพร้อมให้ความรู้ตลอดเวลา	4.37	0.65	มาก	4
18.	อาชีพครู มีความมั่นคงดีและค่าตอบแทนสวัสดิการสูง	4.30	0.67	มาก	6
	รวมเฉลี่ย	4.37	0.62	มาก	-

จากตาราง 4.5 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านเจตคติต่อการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 15 อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องใฝ่หาความรู้เพื่อความก้าวหน้า ($\bar{x} = 4.46$) รองลงมาคือ ข้อ 16 อาชีพครูเป็นอาชีพที่ช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ($\bar{x} = 4.43$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 18 อาชีพครู มีความมั่นคงดีและค่าตอบแทน สวัสดิการสูง ($\bar{x} = 4.30$)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	$\bar{x}$	S.D	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
19.	ได้รับสวัสดิการที่จำเป็นอย่างเพียงพอจากโรงเรียนหรือหน่วยงานต้นสังกัด	4.26	0.69	มาก	4
20.	ได้รับการเอาใจใส่อย่างเป็นกันเองจากผู้บริหาร	4.23	0.78	มาก	7
21.	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูพัฒนาศักยภาพของตน โดยการส่งเข้าร่วมอบรมหรือศึกษาดูงาน	4.35	0.69	มาก	1
22.	โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมเพื่อความสำเร็จในการทำงาน	4.27	0.61	มาก	3
23.	ได้รับการประเมินจุดเด่น เพื่อการชื่นชมยกย่องจากผู้บริหาร	4.16	0.72	มาก	8
24.	ได้รับความเชื่อถือและยกย่องในการสอนจากคณะครู ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงานหรือชุมชน	4.24	0.70	มาก	6
25.	ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมในการจัดทำผลงานวิชาการด้าน การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน โรงเรียน	4.25	0.78	มาก	5
26.	มัธยมศึกษา มีความพึงพอใจในหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่	4.29	0.82	มาก	2
	รวมเฉลี่ย	4.25	0.96	มาก	-

จากตาราง 4.6 พบว่า ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 21 โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูพัฒนาศักยภาพของตน

โดยการส่งเข้าร่วมอบรมหรือศึกษาดูงาน ($\bar{x} = 4.35$) รองลงมาคือ ข้อ 26 มีความพึงพอใจในหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่ ($\bar{x} = 4.29$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 23 ได้รับการประเมินจุดเด่นเพื่อการชื่นชมยกย่องจากผู้บริหาร ($\bar{x} = 4.16$)

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านภาระงานของครู โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านภาระงานของครู	$\bar{x}$	S.D	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
27.	ได้รับการมอบหมายให้ปฏิบัติงานอื่นอย่างเหมาะสม	4.16	0.76	มาก	5
28.	ได้รับมอบหมายงานอื่น เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ	4.23	0.78	มาก	4
29.	มีความพึงพอใจต่อปริมาณงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย	4.26	0.73	มาก	3
30.	มีเวลาว่างในการเตรียมการสอน จัดเตรียมอุปกรณ์ เพื่อพัฒนานักเรียน	4.27	0.70	มาก	2
31.	ภาระงานอื่นที่ท่านได้รับมอบหมาย ไม่เกิดผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน	4.28	0.65	มาก	1
32.	ภาระงานที่ท่านได้รับมอบหมาย ไม่เกิดผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน	4.15	0.86	มาก	6
	รวมเฉลี่ย	4.22	0.74	มาก	-

จากตาราง 4.7 พบว่า ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านภาระงานของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 31 ภาระงานอื่นที่ท่านได้รับมอบหมาย ไม่เกิดผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน

($\bar{x} = 4.28$) รองลงมาคือ ข้อ 30 มีเวลาว่างในการเตรียมการสอน จัดเตรียมอุปกรณ์ เพื่อพัฒนา นักเรียน ($\bar{x} = 4.27$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 32 ภาระงานที่ท่านได้รับมอบหมาย ไม่ เกิดผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.15$)

ตอนที่ 3 การศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ปรากฏผลดังตาราง 4.8 - 4.13 ดังนี้

ตาราง 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและ รายด้าน

ข้อ	ประสิทธิภาพการสอน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับที่
1.	ด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชา	4.28	0.68	มาก	3
2.	ด้านการกำหนดเนื้อหา	4.16	0.60	มาก	5
3.	ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ	4.32	0.63	มาก	1
4.	ด้านการใช้สื่อการสอน	4.27	0.60	มาก	4
5.	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.29	0.60	มาก	2
	เฉลี่ยรวม	4.27	0.62	มาก	-

จากตาราง 4.8 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอน ของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความรู้ความสามารถ ทางวิชาการ ($\bar{x} = 4.32$) รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.29$) ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกำหนดเนื้อหา ($\bar{x} = 4.16$)

ตาราง 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชา โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชา	X	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
1.	กำหนดจุดประสงค์รายวิชาหรือจุดมุ่งหมายในรายวิชาที่สอนไว้อย่างชัดเจน	4.25	0.68	มาก	6
2.	กำหนดจุดประสงค์รายวิชาของการสอนได้ครอบคลุมทั้งทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย	4.26	0.70	มาก	5
3.	กำหนดจุดประสงค์รายวิชาของการสอนแต่ละเรื่องได้อย่างชัดเจนและรัดกุม	4.24	0.69	มาก	7
4.	กำหนดจุดประสงค์รายวิชาของการสอนที่สามารถวัดและประเมินผลได้จริง	4.38	0.69	มาก	2
5.	จุดประสงค์รายวิชาท่านกำหนด เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่สมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมที่คาดหวัง สถานการณ์/เงื่อนไข และเกณฑ์	4.39	0.64	มาก	1
6.	กำหนดจุดประสงค์รายวิชาเป็นเชิงพฤติกรรม ซึ่งเรียงตามลำดับพฤติกรรมที่เกิดก่อน	4.27	0.66	มาก	4
7.	กำหนดจุดประสงค์รายวิชาที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนหลังจบการเรียนรู้เรื่องหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ	4.19	0.77	มาก	8
8.	กำหนดจุดประสงค์รายวิชาครอบคลุมทั้งความรู้ เจตคติ และทักษะกระบวนการต่าง ๆ	4.28	0.67	มาก	3
	รวมเฉลี่ย	4.28	0.68	มาก	

จากตาราง 4.9 พบว่า ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 5 จุดประสงค์รายวิชาที่ท่านกำหนด เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่สมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมที่คาดหวัง สถานการณ์/เงื่อนไขและเกณฑ์ ($\bar{x} = 4.39$) รองลงมาคือ ข้อ 4 กำหนดจุดประสงค์รายวิชาของการสอนที่สามารถวัดและประเมินผลได้จริง ($\bar{x} = 4.38$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7 กำหนดจุดประสงค์รายวิชาที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนหลังจบการเรียนรู้เรื่องหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ ($\bar{x} = 4.28$)

ตาราง 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการกำหนดเนื้อหา โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการกำหนดเนื้อหา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
9.	สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่สอนกับสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริง	4.29	.65	มาก	7
10.	จัดลำดับเนื้อหาที่สอน เพื่อให้ง่ายในการจัดการเรียนรู้	4.41	0.59	มาก	2
11.	กำหนดเนื้อหาสาระมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของนักเรียน	4.32	0.63	มาก	6
12.	กำหนดเนื้อหาที่สอนเหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน	4.33	0.58	มาก	5
13.	สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมที่เกี่ยวข้องในเนื้อหาที่สอน	4.44	0.58	มาก	1

ตาราง 4.10 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการกำหนดเนื้อหา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
14.	กำหนดเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนโดยจัดเรียงจากง่ายไปหายาก	4.40	0.62	มาก	3
15.	จัดเนื้อหาที่สอนให้ครอบคลุมถึงพัฒนาการและความรู้ใหม่ๆ ของสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร	4.34	0.59	มาก	4
รวมเฉลี่ย		4.36	0.60	มาก	

จากตาราง 4.10 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการกำหนดเนื้อหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 13 สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมที่เกี่ยวข้องในเนื้อหาที่สอน ($\bar{x} = 4.44$) รองลงมาคือ ข้อ 10 จัดลำดับเนื้อหาที่สอน เพื่อให้ง่ายในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.41$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 9 สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่สอนกับสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริง ($\bar{x} = 4.29$)

ตาราง 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ	x	S.D	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
16.	มีความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ	4.34	0.59	มาก	3
17.	จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.39	0.59	มาก	1
18.	จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณค่าให้นักเรียน	4.27	0.61	มาก	8
19.	ใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน	4.36	0.71	มาก	2
20.	ปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนสถานการณ์จริงและสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน	4.32	0.61	มาก	4
21.	สร้างองค์ความรู้ / นวัตกรรมใหม่ ๆ จากการศึกษาวิจัย	4.30	0.65	มาก	6
22.	บันทึกปัญหา อุปสรรค กิจกรรมการเรียนการสอนแล้วนำมาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน	4.31	0.61	มาก	5
23.	ทำวิจัยในชั้นเรียนมาเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนของตนและพัฒนาคุณภาพของนักเรียน	4.29	0.68	มาก	7
	รวมเฉลี่ย	4.32	0.63	มาก	

จากตาราง 4.11 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 4.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 17 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมาคือ ข้อ 19 ใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.36$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 18 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณค่าให้นักเรียน ($\bar{X} = 4.27$)

ตาราง 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการใช้สื่อการสอน	$\bar{X}$	S.D	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
24.	ใช้สื่อการสอนประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด	4.22	0.64	มาก	9
25.	ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน	4.23	0.70	มาก	8
26.	เลือกใช้สื่อการสอน โดยคำนึงถึงเนื้อหาและวัยของผู้เรียน	4.29	0.62	มาก	5
27.	เลือกใช้สื่อการสอนอย่างประหยัด คุ่มค่าและเหมาะสม	4.34	0.58	มาก	1
28.	สามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างคล่องแคล่ว	4.26	0.59	มาก	7
29.	มีสื่อการสอนที่ใช้ประกอบการสอนที่หลากหลาย	4.21	0.63	มาก	10
30.	สามารถผลิตสื่อการสอน เพื่อใช้ประกอบการสอนได้	4.30	0.59	มาก	4
31.	เตรียมสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพพร้อมและใช้สื่อการสอนประกอบการสอนทุกคาบเรียน	4.31	0.54	มาก	3

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการใช้สื่อการสอน	$\bar{x}$	S.D	ระดับ การ ปฏิบัติ	อันดับ ที่
32.	ใช้สื่อการสอนที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	4.28	0.56	มาก	6
33.	มีความรู้ความสามารถในการบำรุงรักษา หรือ ซ่อมแซมสื่อการสอนที่ท่านใช้ได้	4.32	0.56	มาก	2
	รวมเฉลี่ย	4.27	0.60	มาก	

จากตาราง 4.12 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 27 เลือกใช้สื่อการสอนอย่างประหยัด คุ้มค่าและเหมาะสม ($\bar{X} = 4.34$) รองลงมาคือ ข้อ 33 มีความรู้ความสามารถในการบำรุงรักษา หรือซ่อมแซมสื่อการสอนที่ท่านใช้ได้ ($\bar{X} = 4.32$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 29 มีสื่อการสอนที่ใช้ประกอบการสอนที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.21$)

ตาราง 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{x}$	S.D	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
34.	เตรียมการสอนก่อนทำการสอนทุกครั้ง	4.35	0.58	มาก	2
35.	ใช้เทคนิควิธีสอนต่างๆ ที่เหมาะสมกับนักเรียน เวลาและสภาพแวดล้อมในห้องเรียน	4.33	0.59	มาก	3
36.	ใช้เทคนิควิธีสอนต่างๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน	4.36	0.59	มาก	1
37.	ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนชัดเจนให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น	4.29	0.59	มาก	6
38.	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ และสรุปความรู้ด้วยตนเอง	4.21	0.58	มาก	9
39.	สอนโดยการเชื่อมโยงทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้	4.26	0.61	มาก	8
40.	สอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท่านจัดทำไว้	4.30	0.55	มาก	4
41.	สอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท่านจัดทำไว้	4.27	0.71	มาก	7
42.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้	4.31	0.66	มาก	5
รวมเฉลี่ย		4.29	0.60	มาก	

จากตาราง 4.13 พบว่าผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

($\bar{x} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 36 ใช้เทคนิควิธีสอนต่างๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน ($\bar{x} = 4.36$) รองลงมาคือ ข้อ 34 เตรียมการสอนก่อนทำการสอนทุกครั้ง ($\bar{x} = 4.35$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 38 จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้และสรุปความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 4.21$)

ตอนที่ 4 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) รายละเอียดดังตาราง 4.14 ดังนี้

ตาราง 4.14 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y
X_1	1	.343**	.330**	.089	.086	.410**
X_2		1	.255**	.272**	.151	.565**
X_3			1	.117**	.152*	.370**
X_4				1	.161**	.372**
X_5					1	.443**
Y						1

** $p < .01$, * $p < .05$

จากตาราง 4.14 พบว่าปัจจัยทุกปัจจัยอันได้แก่ บุคลิกภาพของครู การจัดบรรยากาศในห้องเรียน เจตคติต่อการสอน แรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และภาระงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.01 โดยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ การจัดบรรยากาศในห้องเรียน ($r = .565$) ภาระงานของครู ($r = .443$) บุคลิกภาพของครู ($r = .410$) แรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ($r = .372$) และ เจตคติต่อการสอน ($r = .370$)

ตอนที่ 5 การหาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยผู้ศึกษาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ด้วยวิธีการ Enter รายละเอียดดังแสดงในตาราง 4.15 ดังนี้

ตาราง 4.15 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

ตัวแปรอิสระ	B	SE _B	β	t	P - alues
ด้านบุคลิกภาพของครู (X_1)	0.182	0.035	0.130	3.175**	.000
ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน (X_2)	0.141	0.037	0.220	4.082**	.000
ด้านเจตคติต่อการสอน (X_3)	0.044	0.034	0.057	1.123	.231
ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน(X_4)	0.151	0.024	0.163	4.461**	.000
ด้านภาระงานของครู (X_5)	0.047	0.014	0.115	3.315*	.012
(Constant)	1.065	0.231		3.382**	.000
R = 0.713		R ² = 0.5083		F = 39.022**	

** $p < .01$, * $p < .05$

จากตาราง 4.15 พบว่า เมื่อนำตัวแปรด้านคุณลักษณะของครูทั้ง 5 ด้าน มาพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 50.83 ($R^2 = 0.5083$) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า ตัวแปรอิสระที่สามารถพยากรณ์

ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการจัด
บรรยากาศในห้องเรียน (Beta = 0.220) ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน (Beta = 0.163)
ด้านบุคลิกภาพของครู (Beta = 0.130) ตัวแปรอิสระที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของ
ครูผู้สอนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านภาระงานของครู (Beta = 0.115) ส่วน
ด้านเจตคติต่อการสอน ไม่แตกต่างกัน (Beta = 0.057) ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.065 + 0.141(X_1) + 0.151(X_2) + 0.182(X_3) + 0.047(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{y'} = 0.220Z_{x_2} + 0.163 Z_{x_4} + 0.130 Z_{x_1} + 0.115 Z_{x_5}$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ซึ่งผู้วิจัยได้ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
  - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคลิกภาพของครู การจัดบรรยากาศในห้องเรียน เจตคติต่อการสอน แรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงานและภาระงานของครู กับประสิทธิภาพการสอนของครู
4. เพื่อหาตัวพยากรณ์ในการพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

5. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านบุคลิกภาพของครู การจัดบรรยากาศในห้องเรียน เจตคติต่อการสอน แรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงานและภาระงานของครูกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กัน

2. ตัวแปรพยากรณ์อย่างน้อย 1 ตัว สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ซึ่งเป็นการประเมินประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน 5 ด้าน คือ ด้านการกำหนดจุดประสงค์ ด้านการกำหนดเนื้อหา ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านการใช้สื่อการสอน และ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพของครู ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน ด้านเจตคติต่อการสอน ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ด้านภาระงานของครู

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 และระดับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน วิเคราะห์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตร

วิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 วิเคราะห์ โดยการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

ครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 มีประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกำหนดเนื้อหา

การศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกเป็นรายด้านสรุปผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จุดประสงค์รายวิชาที่กำหนด เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมที่คาดหวัง สถานการณ์ /เงื่อนไขและเกณฑ์

1.2 ด้านการกำหนดเนื้อหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมที่เกี่ยวข้องในเนื้อหาที่สอน

1.3 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.4 ด้านการใช้สื่อการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เลือกใช้สื่อการสอนอย่างประหยัดคุ้มค่าและเหมาะสม

1.5 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้เทคนิควิธีสอนต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน

2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเจตคติต่อการสอน

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกเป็นรายด้านสรุปผลได้ดังนี้

2.1 ด้านบุคลิกภาพของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

2.2 ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียนขณะทำการเรียนการสอน

2.3 ด้านเจตคติต่อการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องใฝ่หาความรู้เพื่อความก้าวหน้า

2.4 ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูพัฒนาศักยภาพของตน โดยการส่งเข้าร่วมอบรมหรือศึกษาดูงาน

2.5 ด้านภาระงานของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีเวลาว่างในการเตรียมการสอน จัดเตรียมอุปกรณ์ เพื่อพัฒนานักเรียน

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูพบว่าปัจจัยทุกปัจจัยอันได้แก่ บุคลิกภาพของครู การจัดบรรยากาศในห้องเรียน เจตคติต่อการสอน แรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และภาระงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ การจัดบรรยากาศในห้องเรียน

($r = .565$) ภาระงานของครู ($r = .443$) บุคลิกภาพของครู ($r = .410$) แรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ($r = .372$) และ เจตคติต่อการสอน ($r = .370$)

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยผู้ศึกษาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ด้วยวิธีการ Enter พบว่า เมื่อนำตัวแปรด้านคุณลักษณะของครูทั้ง 5 ด้าน มาพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน โดยมีประสิทธิภาพในการทำร้อยละ 50.83 ($R^2 = 0.5083$) และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า ตัวแปรอิสระที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน (Beta = 0.220) ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน (Beta = 0.163) ด้านบุคลิกภาพของครู (Beta = 0.130) ตัวแปรอิสระที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านภาระงานของครู (Beta = 0.115) ส่วนด้านเจตคติต่อการสอน ไม่แตกต่างกัน (Beta = 0.057) ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.065 + 0.141(X_1) + 0.151(X_2) + 0.182(X_3) + 0.047(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_y = 0.220Z_{x_1} + 0.163 Z_{x_2} + 0.130 Z_{x_3} + 0.115 Z_{x_4}$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ทำให้ทราบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในด้านต่าง ๆ และมีประเด็นที่ค้นพบอันจะเป็นข้อมูลนำไปสู่การวางแผนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชา การกำหนดเนื้อหา ความรู้ ความสามารถทางวิชาการ การใช้สื่อการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 มีความตระหนักและให้ความสำคัญและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยนี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยกำหนดจุดประสงค์รายวิชาได้ตรง ชัดเจน ครอบคลุมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการกำหนดเนื้อหาที่ใช้สอนได้สอดคล้องกับระดับความรู้ ความสามารถ ระยะเวลา สภาพสังคมของผู้เรียน โดยเน้นทักษะกระบวนการ ตลอดจนครูมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ เป็นผู้รอบรู้ มีการวางแผนในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะในการปฏิบัติงาน มีการใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ตลอดจนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนให้มีความเหมาะสมทั้งทางด้านเนื้อหา เวลา กลวิธีการสอนและเทคนิคต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงส่งผลให้ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิเลาะ แวอุซิง (2551 : 71) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมายและจุดประสงค์ของรายวิชา การกำหนดเนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ การวัดและการประเมินผล พบว่า อยู่ในระดับมาก และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญจมาศ กระจ่างรัตน์ (2556 : 109) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ผลการวิจัย พบว่า ระดับประสิทธิภาพการสอน ครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 รายด้านพบว่าด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร การจัดทำหลักสูตร การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การทำวิจัย

การศึกษาความสามารถในการจัดทำผลงานวิชาการ การนำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา การเรียนการสอน ตลอดจนความรู้ในสาขาวิชาอื่นที่สามารถนำมาสัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาที่สอน รวมถึงการสนใจติดตาม มีความสามารถในการค้นคว้าหาความรู้และความก้าวหน้า ใหม่ ๆ ของวิทยาการวิชาที่สอนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่ง วิโรจน์ บุญเรือง (2557 : 1) กล่าวว่า ความรู้ความสามารถด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงาน เกี่ยวกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาโดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด นอกจากนี้ หวน พินรุพันธ์ (2557 : 1) ยังได้กล่าวว่า “คนจะมีคุณภาพ คือมีความรู้ ความสามารถ ความคิดและความเป็นคนดี ได้ จะต้องมีการเรียนการสอนหรือจะต้องมีการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการจึงถือว่าเป็นหัวใจของของการบริหารการศึกษา จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงส่งผลให้ผู้บริหารและครุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เกษม บุตรดี (2548 : 129) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางวิชาการของครูผู้สอนมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรีนวูด และคณะ (Greenwood and others. 1974 : 141 - 143) ได้ทำการวิจัยโดยการสร้างเครื่องมือประเมินผลการสอนของอาจารย์จำนวน 85 ข้อ มีมาตรวัด 7 ระดับ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ อาจารย์ นิสิตและผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการสอนอาจารย์อันดับแรก คือ ความสามารถของอาจารย์ทำให้นิสิตเข้าใจ เรื่องที่สอนได้ ใช้วิธีสอนที่ทันสมัย มีความสนใจรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนิสิต ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมีความยุติธรรมในการประเมินผลการเรียน มีความรู้กว้างขวางและทันต่อเหตุการณ์ และมีความเข้าใจและเห็นใจนิสิต เป็นต้น

2. จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของครูในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนเป็นคนดี มีความรู้ ทักษะและ

เจตคติที่ดี ตลอดจนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรเป็นการเตรียมบุคคลให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพตามความถนัด ความสนใจของบุคคล นักเรียนที่เรียนจบออกไปจะเป็นแรงงานที่มีฝีมือและมีสมรรถภาพเพียงพอ (หน่วยศึกษานิเทศ กรมอาชีวศึกษา, 2556 : 7) โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความราบรื่นและมีประสิทธิภาพ ดังที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2557 : 1) ได้สรุปภาระหน้าที่ที่ครูจะต้องมีคือ การพัฒนาผู้เรียนให้ครบทุกด้านทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยสามารถนำหลักสูตรทางจิตวิทยามาใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน คือ ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน จัดกิจกรรมสร้างเสริมให้ผู้เรียนมีบรรยากาศของความร่วมมือ และในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการสอดแทรกเรื่องคุณธรรม ให้การเสริมแรงเพื่อสร้างความรู้เพิ่มเติมที่เหมาะสมของผู้เรียนและปลูกฝังในเรื่องพฤติกรรมที่เหมาะสม และนอกจากนี้ ศักดิ์ชัย ภูเจริญ (2557 : 1) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ครู คือ ภาระงานที่ครูต้องรับผิดชอบ โดยอาศัยหลักคุณธรรม จริยธรรม และความสำนึกในความถูกต้อง เพราะภาระงานของครูไม่ได้มีเพียงการสอน แต่ครูคือ ผู้ถ่ายทอดวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตของศิษย์ ดังคำกล่าวที่ว่า “ครูเปรียบดังแม่พิมพ์ของชาติ” ภาระงานอีกอย่างหนึ่งที่ถือว่ามีความสำคัญมากสำหรับบทบาทหน้าที่ของครู คือ การสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นครูกับนักเรียน ครูกับผู้ปกครองและครูกับครู ซึ่งการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีจะส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนประสบความสำเร็จด้วยเหตุนี้ ผลการวิจัยจึงพบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนซึ่งเกี่ยวกับครูผู้สอนส่วนใหญ่เน้น ได้แก่ บุคลิกภาพของครู การจัดบรรยากาศในห้องเรียน เจตคติต่อการสอน แรงจูงใจ และกำลังใจในการปฏิบัติงาน และภาระงานของครูครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฉลิมพล โพธิ์ศรี (2546 : 98) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์มีองค์ประกอบ ที่สำคัญ 8 องค์ประกอบ คือ บุคลิกภาพของครูคณิตศาสตร์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความรู้ในวิชาครู ความรับผิดชอบต่อนักเรียน บรรยากาศในการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ และภูมิหลังของครู นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกษม บุตรดี (2548 : 129 - 130) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ

ศึกษา จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 8 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนครูคณิตศาสตร์ คือ ผลการเรียนรู้ ประสบการณ์ในการสอน บรรยากาศในห้องเรียน เจตคติต่อวิชาชีพที่สอน เจตคติต่อวิชาชีพครู การใช้สื่อการสอนและความสามารถทางวิชาการและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำเนียง ประนัศศรี (2549 : 94) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร มี 7 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เจตคติต่ออาชีพครู บุคลิกของครู บรรยากาศในชั้นเรียน สมรรถภาพในการใช้สื่อการสอนและความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิเลาะ แวอุเซ็ง (2551 : 71) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่เจตคติต่อวิชาชีพ เจตคติต่อวิชาที่สอน คุณลักษณะของความเป็นครู ความสามารถทางวิชาการ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูที่มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านเจตคติการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการมีเจตคติที่ดีต่อการสอนนั้นมีความสำคัญกับประสิทธิภาพการสอนของครูที่จะส่งผลให้ครูมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการสอนอย่างเต็มความรู้ความสามารถของตนเองที่มีอยู่ มีความสนใจ เอาใจใส่ กระตือรือร้นและขวนขวายหาความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอยู่เสมอ รวมทั้งเห็นความสำคัญของวิชาที่สอนและติดตามผลงานวิชาการในวิชาที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญธรรม กิจประดิษฐ์ (2535 : 177) ที่กล่าวว่า การที่ครูมีเจตคติต่อวิชาที่สอน มีความสำคัญต่อการเอาใจใส่ในวิชาที่ตนเองสอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ นวลศิริ เปาโลहित (2545 : 125) กล่าวว่า เจตคติเป็นความพร้อมทางจิตใจ ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาพความพร้อม สภาพความพร้อมนี้เห็นแรงที่กำหนดปฏิกริยาระหว่างบุคคลที่มีต่อบุคคลสิ่งของและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การที่ครูมีเจตคติต่อการสอน คือ การเห็นคุณค่าของวิชาที่สอนที่มีต่อชีวิตประจำวันต่อทางราชการและทางวิชาการ มีความสนใจที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวิชาที่สอนต่อชีวิตประจำวันและความสามารถทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึก

สนุกสนานและชอบเรียน ซึ่งส่งผลให้ครูมีความกระตือรือร้นใช้ความพยายามในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา ความตั้งใจรักในวิชาที่สอนและแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาที่สอนอยู่เสมอ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงส่งผลให้ผู้บริหารและครูเห็นว่า ปัจจัยด้านเจตคติต่อการสอนมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูมากที่สุด ดังที่ เกษม บุตรดี (2548 : 65) ได้กล่าวว่า ทศนคติต่อวิชาชีพครูเป็นตัวแปรสำคัญตัวหนึ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอน ทั้งนี้เพราะการที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้เป็นผลสำเร็จด้วยดีนั้น จะต้องมีความรู้ ทักษะและศรัทธาต่อสิ่งนั้นเป็นอย่างดี ซึ่งการศรัทธาในที่นี้หมายถึง ผลรวมของการประเมินความเชื่อที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น คือ มีความรู้สึกสันทัด ชอบชมชอบ หรือผูกพันในสิ่งนั้น ๆ ความศรัทธานี้มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคล บุคคลใดแม้จะมีความรู้ความสามารถปานใด แต่หากไม่มีทัศนคติทางบวกต่อวิชาชีพครูของตนแล้วย่อมทำหน้าที่ของตนในวิชาชีพนั้นๆ ได้ไม่ดีเท่าบุคคลที่มีทัศนคติทางบวกต่อวิชาชีพครู เป็นต้น นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรนนท์ พันธุ์ฉลาด (2551 : 124) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครู โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี ปัจจัยในด้านเจตคติต่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

3. ผลการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับประสิทธิภาพการสอนกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า

ผลการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยพบว่าตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้ คุณลักษณะของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง 3 ตัว ได้แก่ ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน รองลงมา คือ ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพของครู คุณลักษณะของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง 2 ตัว ได้แก่ ด้านเจตคติต่อการสอน และด้านภาระงานครูผู้สอน จากผลดังกล่าวสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดบรรยากาศในห้องเรียน การจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศในชั้นเรียน จะส่งเสริมความสนใจ

ใฝ่เรียนรู้ให้กับนักเรียน ทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของปฏิสัมพันธ์ ที่จะเกิดขึ้นในห้องเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนส่งผลต่อพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่างๆ เช่น อารมณ์ สังคม ทำให้ครูมีแรงกระตุ้นแรงผลักดัน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีผลต่อสภาพจิตใจ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรรณวิภา เสาเวียง (2549 : 95) พบว่า การจัดบรรยากาศในการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์

3.2 ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งสำคัญที่กระตุ้นพฤติกรรมของคนให้แสดงออกตามเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งจะส่งผลให้และบุคคลมีประสิทธิภาพการทำงานที่ดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรนนท์ พันธุ์ฉลาด (2551 : 124) พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู และ พรรณวิภา เสาเวียง (2549 : 90) พบว่า ขวัญและกำลังใจมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูปฐมวัย

3.3 ด้านบุคลิกภาพของครูมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้ข้าราชการครูที่บรรจุเป็นข้าราชการต้องผ่านการปฐมนิเทศและการอบรมการเป็นครูผู้ช่วย ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับ บุคลิกภาพของครู ซึ่งทำให้ครูส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพที่ดีที่ครูมีบุคลิกภาพที่ดี จะนำมาซึ่งความเคารพและศรัทธาของผู้เรียน ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่ดี เกิดความรักและความเคารพ ความไว้วางใจและเชื่อมั่นในตัวครู จะทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและกล้าแสดงความคิดเห็นและขอคำปรึกษาในการเรียนกับครูผู้สอนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิภพ ดิษฐ์อำไพ (2548 : 77) พบว่า บุคลิกภาพของครูมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู เป็นต้น

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ด้วยวิธีการ Enter พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพ

ของครู ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านภาระงานของครู ส่วนด้านเจตคติต่อการสอน ไม่แตกต่างกัน และตัวแปรพยากรณ์ดังกล่าวร่วมกันสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนได้ร้อยละ 50.83 ($R^2 = 0.5083$) ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียนส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เนื่องจากบรรยากาศในห้องเรียนเป็นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียน หรือที่อยู่รอบๆ ตัว ทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคมและสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ระดับอารมณ์ ความรู้สึก พฤติกรรมของครู ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ซึ่งถ้ามีผลต่อสภาพจิตใจ อารมณ์ของครูผู้สอนและนักเรียนในห้องเรียนขณะที่มีการเรียนการสอน จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความ กระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น และพร้อมที่จะเรียนรู้ ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุพล วังสินธุ์ (2543 : 15) สรุปไว้ว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เหมาะสมจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การร่วมมือและแข่งขัน การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนดี จะก่อให้เกิดนักเรียนร่วมมือกันและแก้ปัญหา แข่งขันทำงาน ช่วยให้นักเรียนที่เรียนอ่อนและปานกลางได้ประโยชน์มากที่สุดจากการร่วมมือกับนักเรียนอื่นๆ สำหรับคนที่เรียนดีก็จะได้ประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการช่วยเหลือนักเรียนคนอื่นๆ ซึ่งทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เป็นต้น นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณวิภา เสาวเวียง (2549 : 93 - 95) พบว่า การจัดบรรยากาศชั้นเรียนสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูร่วมกับปัจจัยอื่นๆ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.557 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ จินตนา แสนคำ (2551 : 99 - 101) พบว่า บรรยากาศในห้องเรียนเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ซึ่งส่งผลให้การสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.2 ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เนื่องจากครูผู้มีความแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ก็จะเตรียมการจัดการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า สึกมาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอน เทคนิควิธีการสอนต่างๆ ที่แปลกใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรศักดิ์ หอมอ่อน (2546 : 70 - 72) พบว่า ขวัญและกำลังใจของครู เป็นองค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครู และ พิภล ถิตย์อำไพ (2548 : 77) พบว่า ขวัญกำลังใจของครูเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู

4.3 ด้านบุคลิกภาพของครูส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เนื่องจากลักษณะการแสดงออกของครูทั้งทางร่างกาย จิตใจอารมณ์ การแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม สังคมและบุคลิกภาพทางสติปัญญา และพฤติกรรมที่แสดงออกในสถานการณ์หนึ่ง ๆ จนเกิดเป็นนิสัยที่ยอมรับของนักเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทำให้นักเรียนยึดถือเป็นแบบอย่าง ส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฉลิมพล โปธิศรี (2546) พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญคือ ด้านบุคลิกภาพของครูคณิตศาสตร์ เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของ พิกุล ถิตย์อาโพ (2548 : 77) และจินตนา เสนท่า (2551 : 101) ที่พบว่า บุคลิกลักษณะของครู เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ได้แนวทางในการปรับปรุง พัฒนา เพื่อเกิดประโยชน์ในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ซึ่งได้ข้อสรุปถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในแต่ละด้านซึ่งมีข้อค้นพบจากการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ด้านภาระงานของครู พบว่า ภาระงานที่ท่านได้รับมอบหมาย ไม่เกิดผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน พบว่า ได้รับการประเมินจุดเด่นเพื่อการชื่นชมยกย่องจากผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้วิจัยจึงได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1.1 ด้านภาระงานของครู โรงเรียนควรมีการมอบหมายงานให้บุคลากรรับผิดชอบอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถ บุคลากรมีความพึงพอใจต่อปริมาณงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมีเวลาว่างในการเตรียมการสอน จัดเตรียมอุปกรณ์ เพื่อพัฒนานักเรียนและภาระงานอื่นที่มอบหมายไม่ควรมีมากเกินไปซึ่งอาจจะทำให้เกิดผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน ทำให้ครูไม่มีเวลาในการวางแผนการสอนและเตรียมการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ

1.2 ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โรงเรียนควรนิเทศและติดตามผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนมีการประเมินจุดเด่น มีการชื่นชมยกย่องจากผู้บริหารตลอดจนได้รับ

ความเชื่อถือและยกย่องในการสอนจากคณะนิเทศ ผู้บริหาร เพื่อนร่วมงานหรือชุมชน เป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา เพราะแรงจูงใจและกำลังใจในการทำงานเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ในการทำงาน หากมีแรงจูงใจทางบวกก็จะแสดงพฤติกรรมทำงานออกมาในเชิงบวก แต่ในทางกลับกันหากขาดแรงจูงใจในการทำงาน ก็จะแสดงพฤติกรรมการทำงานในเชิงลบ ซึ่งจะเห็นได้ว่าแรงจูงใจในการทำงาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการทำงาน

2. จากผลการศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในแต่ละด้านซึ่งมีข้อค้นพบจากการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ด้านการกำหนดเนื้อหาพบว่า สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่สอนกับสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านการใช้สื่อการสอน พบว่า จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้และสรุปความรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้วิจัยจึงได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดเนื้อหา ครูผู้สอนควรเชื่อมโยงเนื้อหาที่สอนกับสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการเรียน ตลอดจนสามารถนำไปใช้ชีวิตประจำวันได้จริง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีการจัดลำดับเนื้อหาที่สอนเพื่อให้ง่ายในการจัดการเรียนรู้ และกำหนดเนื้อหาสาระมีความเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของนักเรียนตลอดจนเหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมที่เกี่ยวข้องในเนื้อหาที่สอน และกำหนดเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน โดยจัดเรียงจากง่ายไปหายาก จัดเนื้อหาที่สอนให้ครอบคลุมถึงพัฒนาการและความรู้ใหม่ ๆ ของสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรเป็นต้น

2.2 ด้านการใช้สื่อการสอน ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้และสรุปความรู้ด้วยตนเอง ด้วยการใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย ใช้สื่อการสอนประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด มีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน และสามารถใช้อุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว ตลอดจนใช้สื่อการสอนที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เป็นต้น

2.3 ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ควรจัดบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นอย่างดี จะก่อให้เกิดนักเรียนร่วมมือกันและแก้ปัญหา แข่งขันทำงาน ช่วยให้นักเรียนที่เรียนอ่อนและปานกลางได้ประโยชน์มากที่สุด จากการร่วมมือกับนักเรียนอื่น ๆ สำหรับคนที่เรียนดีก็จะได้ประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการช่วยเหลือนักเรียนคนอื่น ๆ ซึ่งทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ตลอดจนทำให้นักเรียนลดความวิตกกังวลอย่างมาก เมื่อได้ร่วมมือกันทำงาน เช่น การจัดรูปแบบของชั้นเรียน ชั้นเรียนที่มีขนาดเล็ก

จะช่วยให้ความสนใจและแรงจูงใจของนักเรียนต่อการเรียนทั้งส่วนบุคคลและเป็นกลุ่มเพิ่มมากขึ้น จัดชั้นเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเคลื่อนไหวได้โดยสะดวก การจัดโต๊ะให้เป็นกลุ่มเพิ่มมาก การจัดโต๊ะให้เป็นกลุ่มเล็ก เพื่อให้ให้นักเรียนมีโอกาสซักถามหรือทำงานร่วมกันจะช่วยให้ให้นักเรียน มีปฏิสัมพันธ์ที่ติดต่อกัน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยนำตัวแปรที่ได้ไปพัฒนาให้ครูปฏิบัติจริง

2. ในการวิจัยพบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ประสิทธิภาพการสอนของครูได้ร้อยละ 50.83 แสดงว่า ยังมีปัจจัยอื่นที่ผู้วิจัยยังไม่ได้นำมาศึกษา ดังนั้นควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อหาตัวแปรพยากรณ์อื่นที่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2553). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553).
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____ . (2557). ลักษณะครูที่ดี. สืบค้นเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.ksp.or.th>.
- กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). ข้อมูลครูและนักเรียน.
สืบค้นเมื่อ 24 ธันวาคม 2557, จาก <http://data.bopp.-obec.info/emis/school/data>.
- กำพล ธนะนิมิตร. (2550). การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครู
วิทยาศาสตร์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การวัดผลและวิจัยการศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- กิตานันท์ มลิทอง. (2540). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกษม บุตรดี. (2548). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดฉะฉาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การวิจัยศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จันทร์ทอง พะชะ. (2551). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูปฐมวัย สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยศึกษา).
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เขียน วันทนิยตระกูล. (2548). จิตวิทยาการศึกษา. เชียงใหม่ : ส. ทรัพย์การพิมพ์
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
วี. พรินท์ (1991).
- จำลอง ดิษขวณิช. (2544). จิตวิทยาความดับทุกข์. เชียงใหม่ : กลางเวียงการพิมพ์.
- จินตนา เสนก้า. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะฉาน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยศึกษา).
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- จิรนนท์ พันธุ์ฉลาด. (2551). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (อิสลามศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จิระพันธุ์ พูลพัฒน์ และคณะ. (2554). **ชุดฝึกอบรมครูปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. (2549). **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพฯ : แอคทีฟ พรินท์.
- เฉลิมพล โพร้ศรี. (2546). **การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิจัยการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยงค์ พรหมวงศ์. (2547). **นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2553, กรกฎาคม). "การใช้เกณฑ์การสอนที่มีประสิทธิผล เพื่อพิจารณาการสอนของครู" *วารสารมิตรครู*. 27 (2) : 12 - 15.
- ชิดกมล ไกรทอง. (2557 : 2). **เจตคติ**. สืบค้นเมื่อ 23 พฤศจิกายน 2557. จาก <http://www.gotoknow.org/posts/396698>.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. (2545 : 18). **เอกสารชุดฝึกอบรมครู : ประมวลสาระบทที่ 5 หลักสูตรสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : เพชรเกษมการพิมพ์.
- ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ. (2549). **เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา**. นครปฐม : ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นวลศิริ เป่าโรหิต. (2545). **จิตวิทยาสังคมเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์.
- นิเลาะ แก้วอุเชิง. (2551). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้**. รายงานการวิจัย. สงขลา : วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2524). **รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน**. ปร.ค. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2524). **ระเบียบวิธีการทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

- เบญจมาศ กระตารัตน์. (2556). ปัจจัยส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน วิทยาศาสตร์
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. วิทยานิพนธ์ ก.ม
(วิจัยและประเมินผลการศึกษา). เลข : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
ประพนธ์ ผาสุขยืด. (2547, กันยายน). “หลักการนำทาง สร้าง KM.” วารสารกรุงเทพธุรกิจ .
9 (3) : 15.
- ประภาพรรณ สุวรรณสุข. (2550). เอกสารการสอนชุดวิชาระบบการเรียนการสอน เล่มที่ 2
หน่วยที่ 8-15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปรัชญา ปิยะมโนธรรม. (2557). จิตวิทยาการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม
2557, จาก <http://www.sbdc.co.th>.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2550). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต.
เป็รื่อง กุมท. (2541). “เทคโนโลยีการเรียนการสอนในยุคสารสนเทศ.” วารสารศึกษาศาสตร์.
12 (1) : 18 - 20.
- ผ่องพรรณ ตรีชมงคลกุล และสุภาพ ฉัตรภรณ์. (2543). การออกแบบการวิจัย. กรุงเทพฯ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พนัส หันนาคินทร์. (2550). การบริหารบุคคลในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- พรรณวิภา เสาวเรือง. (2549). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครูระดับปฐมวัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผล
การศึกษา) มหาสารคาม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิกุล ดิษฐ์อำไพ. (2548). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู
คณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผล
การศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิกุล โสณะโชติ. (2544). ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันต่อการ
ปฏิบัติตามองค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียน
มัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยี
การศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- หิณีจ พันธุ์ชื่น. (2557). การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน
2557, จาก <http://www.oocities.org/thaibrains99/learnsys.htm>.

- พริยะ ทองมนต์. (2552). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู กลุ่มสาระการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร. วิทยานิพนธ์
ค.ม. (การวัดผลการศึกษา) อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- ภาณุวัฒน์ เอื้องคำประเสริฐ. (2545). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการสอนของครูพล
ศึกษากับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาพลศึกษา ตามการรับรู้ของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. (2557 : 2). ครูที่ดี . สืบค้นเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2557, จาก
[http:// english 2009.extecn.com](http://english.2009.extecn.com).
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2527). พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2538). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการเรียนการสอน. นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2546). การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- _____. (2550). ความเป็นครู (Self actualization for teachers). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- รศพร ทองโรจน์. (2541). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครู
คณิตศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(การวิจัยทางการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เรืองชัย ปรีบาล. (2546). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนวิชา
ภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
อุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). อุบลราชธานี :
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- เรืองเดช สีหาอินทร์. (2547). การวิเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครู
ภาษาอังกฤษ ช่วงชั้นที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2542). เทคนิคการวัดผลผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2542). พลังการเรียนรู้ในกระบวนทัศน์ใหม่. นนทบุรี : SR Printing limited partnership.
- วิรัช วรรณรัตน์. (2557). การกำหนดจุดประสงค์การสอนหรือจุดประสงค์การเรียนรู้. สืบค้นเมื่อ 24 ธันวาคม 2557. จาก <http://www.images.na.2520.multiply.multiplycontent.com/attachment>.
- วิเชียร ไชยบัง. (2544). การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนตามการรับรู้ของครูประถมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิโรจน์ บุญเรือง. (2557). ความหมายการบริหารงานวิชาการ. สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2557 , จาก <http://www.portal.in.th/inno-roj/pages/1221>.
- ศักดิ์ชัย ภู่อจริญ. (2557 : 2). บทบาทหน้าที่ภาระงานของครู. สืบค้นเมื่อ 24 ธันวาคม 2557, จาก <http://www.kruinter.com/show.php>.
- ศิริบุญญา ศรีประมวล. (2549). การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (วิจัยการศึกษา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สงวน สุทธิลิขิตอรุณ. (2553). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สังัด อุทรานันท์. (2552). การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). หนังสือเรียนวิชาการเพิ่มผลผลิต รหัสวิชา 3000-17011. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2550). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมคิด จันทวณิช. (2550). ประโยชน์ของสื่อการสอน. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2557, จาก http://somkitenglish.blogspot.com/2007/10/blog-post_3485.html.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. (2538). การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบที่เหมาะสมในการประเมินผล การปฏิบัติงานของข้าราชการครูสายผู้สอน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- สร้อยสุวรรณ พลสังข์. (2546). **ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของนักศึกษา**
 พยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนคร. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (พยาบาลศาสตร์).
 นคร : บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). **คู่มือการดำเนินงานการควบคุมภายในเพื่อ**
พัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2557). **“กรณีศึกษาเวทีปฏิรูปครั้งที่**
21 ระบบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น 2 จุด “มัธยม- ปวช.” เพิ่มทางเลือก. สืบค้นเมื่อ
 23 ธันวาคม 2557, จาก <http://www.glf.or.th/Home/Contents/767>.
- สำเนียง ประนงค์ศรี. (2549). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน**
วิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 บุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุทธิดา จำรัส. (2557). **อบรมการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์.** สืบค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน
 2557, จาก http://www.jesda33.blogspot.com/2010/08/blog-post_10.html.
- สุนันท์ สังข์อ่อง. (2547). **การประชุมวิชาการ การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้.** ในเอกสาร
 การประชุมเรื่อง สมรรถภาพครูวิทยาศาสตร์ที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาตาม
 พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน.
- สุรศักดิ์ หอมอ่อน. (2546). **การวิเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิภาพการสอนของครูคณิตศาสตร์**
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
 (วิจัยการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2541). **จิตวิทยาการศึกษา.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2551). **วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด.** กรุงเทพฯ :
 การพิมพ์.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. (2546). **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช**
2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546). กรุงเทพฯ.
- หวน พันธุ์พันธ์. (2557). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา.** สืบค้นเมื่อ 28 ธันวาคม
 2557, จาก [http:// personal.swu.ac.th/facstaffs/huan](http://personal.swu.ac.th/facstaffs/huan).

- อมรรัตน์ เทพกำปนาท. (2557). กำลังใจ : พลังชีวิตสู่ความสำเร็จ. สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2557, จาก [http : www. m-culture.go.th](http://www.m-culture.go.th).
- อัจฉรา ธรรมาภรณ์. (2557). การพัฒนาการเรียนการสอน. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2557, จาก [http ://www.google.co.th/?gws_rd=cr&ei](http://www.google.co.th/?gws_rd=cr&ei).
- อัปสร มีสิงห์. (2544, มกราคม - มีนาคม). "การพัฒนาหลักสูตร". วิชาการ. 10(4) : 12 - 13.
- อุทัย ธรรมเตโช. (2550). หลักการบริหารการศึกษา : ชุดวิชาสอบเลื่อนระดับข้าราชการ เล่มที่ 3. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์.
- เอกนรินทร์ สิมหาศาล. (2554). กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : บั๊กพอยท์.
- Butzow, J.W., and Qureshi, Z. (1978). Secondary science teacher's competencies : A Practical approach. *Science Education*. 62 : 59 - 66.
- Greenwood, G.E. and others. (1974). The students evaluation of college teaching behavior. *Journal of Education Measurement*. 2 : 141 - 143.
- Gibson, O.R. and Hunt. H.C. (1965). *The School Personal Administrator*. Boston : Houghton Mifflin Company.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of education*. 3rd. New York : Harper Collins Publishers.
- Raynold, D. (1998). *Schooling for literacy : A review of research on teacher effectiveness and school effectiveness and implication for contemporary education policy*. *Education Review*. 24 (5) : 50.
- Rominc, S. (1974). Student and faculty perceptions of an effective university instructional climate. *The Journal of Education Research*. 68 (6) : 139 - 143.

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายอุดม วัชรพงศ์ศิริ

ด้วย นางอเทตยา แก้วศรีหา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒” โดยมีอาจารย์ ดร.กระพัน ศรีงาน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายกาญจนพงษ์ ตราชู

ด้วย นางอเทตยา แก้วศรีหา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒” โดยมีอาจารย์ ดร.กระหั้น ศรีงาน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านมีความรู้ความสามารถและ
ประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำ
การวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงมล สมคณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๓๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๔ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวภัทราวดี สวัสดิรัมย์

ด้วย นางอเททยา แก้วศรีทา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒ ” โดยมีอาจารย์ ดร.กระพัน ศรีงาน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สมคณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร. ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๔๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๐๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอลความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสววจิกพิทยาคม

ด้วย นางอเทตยา แก้วศรีหา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอนของครูที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒" โดยมี อาจารย์ ดร.กระพิน ศรีงาน เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางอเทตยา แก้วศรีหา ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมคณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคนบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๐๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตยืมเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกรวดวิทยาการ

ด้วย นางอเทตยา แก้วศรีหา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอนของครูที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒” โดยมี อาจารย์ ดร.กระหั้น ศรีงาน เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางอเทตยา แก้วศรีหา ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๖๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๐๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรด อำเภอมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก.

ด้วย นางอเทตยา แก้วศรีหา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอนของครูที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒” โดยมี อาจารย์ ดร.กระพัน ศรีงาน เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางอเทตยา แก้วศรีหา ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคุณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ตั๋ว ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๕๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑(๑)/๑๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม

ด้วย นางอเททยา แก้วศรีหา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอนของครูที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒” โดยมี อาจารย์ ดร.กระพัน ศรีงาน เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษา มีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้อง ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษา เข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ตั๋ว ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๕๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๓(๑)/๖๓๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรเข้ อำเภอมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุมัติโครงการแจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านกรวดวิทยาการ

ด้วย นางอเทตยา แก้วศรีหา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอนของครูที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒” โดยมี อาจารย์ ดร.กระพิน ศรีงาน เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษา มีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้อง ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขออนุมัติโครงการอนุญาตให้นักศึกษา เข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศส ๐๕๔๕.๑๑(๑)/ว๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนละหานทรายรัชดาภิเษก

ด้วย นางอทยา แก้วศรีหา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสอนของครูที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๓๒” โดยมี อาจารย์ ดร.กระหั้น ศรีงาน เป็นที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ โดยการนี้นักศึกษา มีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้อง ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษา เข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๖๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง
ของท่าน

1. สถานภาพตำแหน่ง

( ) ผู้บริหาร ( ) ครู

2. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

3. ระดับการศึกษา

( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) ปริญญาตรี

( ) ปริญญาโท ( ) ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

( ) ต่ำกว่า 5 ปี ( ) 6 - 10 ปี ( ) 11 - 15 ปี ( ) มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 32

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการ
สอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

5 หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลอยู่ในระดับ	มากที่สุด
4 หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลอยู่ในระดับ	มาก
3 หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลอยู่ในระดับ	ปานกลาง
2 หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลอยู่ในระดับ	น้อย
1 คะแนน	ปัจจัยที่ส่งผลอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

การตอบ : - กรณีผู้สอน ให้ท่านประเมินตนเอง

- กรณีผู้บริหารตอบ ให้ผู้บริหารประเมินครูผู้สอนในโรงเรียนตนเอง

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านบุคลิกภาพของครู						
1.	พูดจาชัดเจน ชัดคำ					
2.	มีความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน					
3.	แต่งกายสุภาพเรียบร้อย และสามารถวางตัวได้เหมาะสมกับกาลเทศะ					
4.	มีความมั่นคงในอารมณ์ และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดี					
5.	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และคล่องตัวในการทำงาน					
6.	มีความเสียสละ อุทิศเวลาในการจัดการเรียนการสอน					
7.	แก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นอย่างสุขุม รอบคอบ และมีเหตุผล					
ด้านการจัดบรรยากาศในห้องเรียน						
8.	จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เร้าความสนใจ จูงใจและเสริมแรง ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ					
9.	เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็นขณะจัดการเรียนรู้ อย่างเสรี					
10.	เปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดโต๊ะ เก้าอี้ และมุมต่างๆ ในห้องเรียนนำอยู่ เสมอ					
11.	จัดห้องเรียนสะอาด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยน่าเรียน					
12.	สร้างบรรยากาศความเป็นกันเองระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียน กับนักเรียนขณะทำการเรียนการสอน					
ด้านเจตคติต่อการสอน						
13.	การสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีคุณค่ามาก					
14.	มีความรัก เชื่อมมั่น และศรัทธาในความเป็นครู					
15.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ไม่ค่อยมีความก้าวหน้า					
16.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ					
17.	ชอบและสนุกในการสอน ให้ความรู้แก่นักเรียน					
18.	อาชีพครู มีความมั่นคงดีและค่าตอบแทน สวัสดิการสูง					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านแรงจูงใจและกำลังใจในการปฏิบัติงาน						
19.	ได้รับสวัสดิการที่จำเป็นอย่างเพียงพอจากโรงเรียนหรือหน่วยงานต้นสังกัด					
20.	ได้รับการเอาใจใส่อย่างเป็นกันเองจากผู้บริหาร					
21.	โรงเรียนของท่านส่งเสริมให้ครูพัฒนาศักยภาพของตน โดยการส่งเข้าร่วมอบรมหรือศึกษาดูงาน					
22.	โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เพื่อความสามัคคีในการทำงาน					
23.	ได้รับการประเมินจุดเด่น เพื่อการชื่นชมยกย่องจากผู้บริหาร					
24.	ได้รับความเชื่อถือและยกย่องในการสอนจากคณะนิเทศ ผู้บริหารเพื่อนร่วมงานหรือชุมชน					
25.	ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมในการจัดทำผลงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา					
26.	มีความพึงพอใจในหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่					
ด้านภาระงานของครู						
27.	ได้รับการมอบหมายให้ปฏิบัติงานอื่นอย่างเหมาะสม					
28.	ได้รับมอบหมายงานอื่น เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ					
29.	มีความพึงพอใจต่อปริมาณงานอื่นที่ได้รับมีความเหมาะสม					
30.	จำนวนชั่วโมงที่สอนกับงานพิเศษที่ท่านได้รับมีความเหมาะสม					
31.	มีเวลาว่างในการเตรียมการสอน จัดเตรียมอุปกรณ์ เพื่อพัฒนานักเรียน					
32.	ภาระงานอื่นที่ท่านได้รับมอบหมาย ไม่เกิดผลกระทบต่อการจัด การเรียนการสอน					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32

- 5 หมายถึง ประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับ มากที่สุด
4 หมายถึง ประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับ มาก
3 หมายถึง ประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับ ปานกลาง
2 หมายถึง ประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับ น้อย
1 คะแนน ประสิทธิภาพการสอนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชา						
1.	กำหนดจุดประสงค์รายวิชาหรือจุดมุ่งหมายในรายวิชาที่สอนไว้อย่าง ชัดเจน					
2.	กำหนดจุดประสงค์รายวิชาของการสอนได้ครอบคลุมทั้งทางด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย					
3.	กำหนดจุดประสงค์รายวิชาของการสอนแต่ละเรื่องได้อย่างชัดเจนและ รัดกุม					
4.	กำหนดจุดประสงค์รายวิชาของการสอนที่สามารถวัดได้จริง					
5.	จุดประสงค์รายวิชาที่ท่านกำหนด เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สมบูรณ์ ซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมที่คาดหวัง สถานการณ์ / เงื่อนไข และเกณฑ์					
6.	กำหนดจุดประสงค์รายวิชาเป็นเชิงพฤติกรรม ซึ่งเรียงตามลำดับ พฤติกรรมที่เกิดก่อน					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการกำหนดจุดประสงค์รายวิชา						
7.	กำหนดจุดประสงค์รายวิชาที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนหลังจบการเรียนรู้เรื่องหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ					
8.	กำหนดจุดประสงค์รายวิชาครอบคลุมทั้งความรู้ เจตคติ และทักษะกระบวนการต่าง ๆ					
ด้านการกำหนดเนื้อหา						
9.	สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่สอนกับสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริง					
10.	จัดลำดับเนื้อหาที่สอน เพื่อให้ง่ายในการจัดการเรียนรู้					
11.	กำหนดเนื้อหาสาระมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ของนักเรียน					
12.	กำหนดเนื้อหาที่สอนเหมาะสมกับระยะเวลาที่สอน					
13.	สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมที่เกี่ยวข้องในเนื้อหาที่สอน					
14.	กำหนดเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน โดยจัดเรียงจากง่ายไปหายาก					
15.	จัดเนื้อหาที่สอนให้ครอบคลุมถึงพัฒนาการและความรู้ใหม่ ๆ ของสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร					
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ						
16.	มีความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่รับผิดชอบสอน					
17.	จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
18.	จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณค่าให้แก่ผู้เรียน					
19.	ใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
20.	ปรับแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนสถานการณ์จริง และสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน					
21.	สร้างองค์ความรู้ / นวัตกรรมใหม่ ๆ จากการศึกษาวิจัย					
22.	บันทึกปัญหา อุปสรรค กิจกรรมการเรียนการสอนแล้วนำมาปรับปรุง กิจกรรมการเรียนการสอน					
23.	ทำวิจัยในชั้นเรียนมาเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนของตนและพัฒนาคุณภาพ ของนักเรียน					
ด้านการใช้สื่อการสอน						
24.	ใช้สื่อการสอนประกอบการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด					
25.	ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน					
26.	เลือกใช้สื่อการสอน โดยคำนึงถึงเนื้อหา และวัยของผู้เรียน					
27.	ใช้สื่อการสอนอย่างประหยัด คุ่มค่าและเหมาะสม					
28.	สามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างคล่องแคล่ว					
29.	มีสื่อการสอนที่ใช้ประกอบการสอนที่หลากหลาย					
30.	สามารถผลิตสื่อการสอน เพื่อใช้ประกอบการสอนได้					
31.	จัดเตรียมสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพพร้อม และใช้สื่อการสอน ประกอบการสอนทุกคาบเรียน					
32.	ใช้สื่อการสอนที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ไปศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม					
33.	มีความรู้ความสามารถในการบำรุงรักษา หรือซ่อมแซมสื่อการสอนที่ท่าน ใช้ได้					
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน						
34.	เตรียมการสอนก่อนทำการสอนทุกครั้ง					
35.	ใช้เทคนิควิธีสอนต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับนักเรียน เวลาและ สภาพแวดล้อมในห้องเรียน					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับ ความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
36.	ใช้เทคนิควิธีสอนต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน					
37.	ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนชัดเจนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น					
38.	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้และสรุปความรู้ด้วยตนเอง					
39.	สามารถสอนโดยการเชื่อมโยงทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้					
40.	สอนโดยการเชื่อมโยงทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้					
41.	สอนหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท่านจัดทำไว้					
42.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้					

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

อศศดา แก้วศรีหา

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ค่าความเชื่อมั่นค่าตามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอน

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30   Items = 42

Alpha = .901

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูผู้สอน

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30   Items = 32

Alpha = .904

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buri Ram Rajabhat University

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	อศศดา แก้วศรีหา
วัน เดือน ปีเกิด	11 พฤษภาคม 2514
สถานที่เกิด	16 หมู่ 2 ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
ที่อยู่ปัจจุบัน	131 หมู่ 2 ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000
ตำแหน่ง	ครู คศ. 2
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสวายจิกพิทยาคม ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000 โทรศัพท์ 044-181-543 โทรสาร 044-181-543
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2529 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสวายจิก ตำบลสวายจิก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2531 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2536 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรบุรีรัมย์ พ.ศ. 2538 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกเกษตรกรรม สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2558 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์